

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA INTERNÁTNA SPIŠSKÉ VLACHY

Motto:

Vzdelanie má horké korene, ale sladké ovocie (Demokritos)

Vzdelávací program: **ŠZŠI Spišské Vlachy , Partizánska č.13**

Stupeň vzdelania: ISCED 1

Dĺžka štúdia: : **9 ročníkov**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma : **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Názov školy: *Špeciálna základná škola internátna Spišské Vlachy*

Adresa : *Partizánska 13, 053 61 Spišské Vlachy*

IČO: 00187917

Riaditeľ školy: *Mgr. Monika Koperdáková*

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: *PaedDr. Adriana Klapáčová*

Ďalšie kontakty : [email: szsispisskevlachy@stonline.sk](mailto:szsispisskevlachy@stonline.sk)

web: www.szsspv.edu.sk

Telefón a fax: riaditeľka : 053/4495159

zástupca riaditeľa: 053/4495255

ekonomický úsek : 053/4495221

vedúca školskej jedálne: 053/4495221

fax. 053/4298960

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Špeciálna základná škola internátna Spišské Vlachy

Zriaďovateľ:

Názov: *Krajský školský úrad v Košiciach*

Adresa: *Zádielska č.1, 040 78 Košice*

Kontakty :

zástupca zriaďovateľa:

prednosta Krajského školského úradu : doc. PaedDr. Jozef Vook, CSc.

Kontakty :

Telefón: sekretariát prednostu : 055/7245442

sekretariát OOaMČ: 055/7245127

informácie osobného úradu: 055/7245238

Fax: 055/7245437

email: ksuke@ksuke.sk

web: www.ksuke.sk

Miesto vydania: Spišské Vlachy

Platnosť dokumentu: od 1.9.2009

Podpis riaditeľa

Dátum prerokovania v pedagogickej rade : 24.8.2009

Dátum prerokovania v Rade školy:

Dátum prerokovania so zriaďovateľom:

Schválené zriaďovateľom školy:

Špeciálna základná škola internátna Spišské Vlachy

I. Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Špeciálna základná škola internátna Spišské Vlachy, sídli na Partizánskej ulici č. 13 v Spišských Vlachoch a má bohatú históriu. Jej vznik sa datuje k roku 1947, kedy sa začalo s výchovou a vzdelávaním detí s mentálnym postihnutím v našom meste. Kým sa dostala do súčasných priestorov sídlila v dvoch budovách a to: pri II. štátnej ľudovej škole (terajšie priestory Mestského úradu, v priestoroch bývalej I. štátnej ľudovej školy a od roku 1996 v súčasnej budove. Je to plne organizovaná škola s triedou špeciálnej materskej školy, internátom, školskou jedáleňou a školským klubom detí. Do septembra 2006 poskytovala výchovu, vzdelávanie a celodennú starostlivosť deťom s nariadenou ústavnou výchovou s nepretržitou prevádzkou. Ubytované deti prešli pod správu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, uvoľnili sa nám priestory na 4. podlaží, čo nám umožnilo rozšíriť školu o odborné učebne hlavne pre pracovné vyučovania. Celá štvorpodlažná budova pôvodne plánovaná na zabezpečenie vzdelávania hlavne ubytovaným deťom, sa nachádza v tichom prostredí s dostatočnou zeleňou. Triedy sa nachádzajú na 2. a 3. podlaží, na 4. podlaží sú zriadené odborné učebne pre pracovné vyučovanie oddelene pre chlapcov a dievčatá a na 5. podlaží sú spálne detí – internát pre žiakov na týždenný pobyt s kapacitou 30 detí. Areál školy je veľký priestorový a vytvára možnosť a priestor pre kvalitné výchovno-vzdelávacie aktivity. V posledných rokoch má škola v priemere 12 tried s počtom žiakov 90.

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci z nášho mesta Spišské Vlachy a blízkeho okolia. Hlavne z obce Žehra, Dobrá Vôľa a v malom počte aj z obce Bystrany. Pokiaľ sme pred cca piatimi rokmi poskytovali výchovu a vzdelávanie hlavne žiakom s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a aj v hraničnom pásme mentálnej retardácie, v súčasnej dobe sú klientami našej školy okrem žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie aj deti so stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia. Pribudli nám žiaci s viacnásobným postihnutím a aj deti s pervazívnymi poruchami osobnosti. Škola zabezpečuje vzdelanie pre žiakov so zdravotným postihnutím: s mentálnym postihnutím v rozmedzí od ľahkého stupňa variant A, stredného stupňa variant B i ťažkého stupňa variant C. Poskytuje vzdelávanie aj žiakom s viacnásobným postihnutím – telesný postih, sluchový postih, zrakový postih v kombinácii s mentálnym postihnutím. Taktiež máme dvoch žiakov s autizmom. Pridružené poruchy učenia a správania vyžadujú individuálne vzdelávania našich žiakov v minulom školskom roku učiteľia

vypracovali pre nich 14 IVP. Vyučovanie sa riadi Učebnými osnovami, ktoré schválilo Ministerstvo školstva pod č.:CD-2006-14526/33650/A-1:095, a tie sa delia podľa stupňa postihnutia na varianty: A pre ľahký stupeň postihnutia, B pre stredný stupeň, a C pre žiakov s ťažkým stupňom mentálne postihnutia. Školu navštevuje 92 žiakov, ktorí sa vzdelávajú v 13-tich triedach.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Dlhodobým prínosom pre školu je kvalifikovanosť pedagogického zboru. Z učiteľov nespĺňa kvalifikačný predpoklad len 1 pedagóg, v školskom klube 2 vychovávateľky. Vekové zloženie kolektívu je rôznorodé, ale prevažujú pedagógovia v produktívnom veku t.j. do 40 rokov. Pedagogický kolektív tvoria aj vychovávateľky v školskom klube a asistentku učiteľa. Učitelia vykonávajú koordinátorov v oblasti:

- výchovu k manželstvu a rodičovstvu
- prevencie závislostí
- zdravá škola
- environmentálnu výchovu
- školský vzdelávací program
- web koordinátor

Pedagogický kolektív má bohaté skúsenosti, schopnosti a spôsobilosti pre kvalitnú výchovu a vzdelávanie žiakov. Za kvalitu vyučovacieho procesu škola považuje dosiahnutie vytýčených cieľov vyučovania, splnenie vzdelávacích štandardov a požiadaviek, najmä dosiahnutie spokojnosti rodičov a žiakov.

Podmienkou pre zabezpečenie kvality, inovácií a spôsobilostí je príprava ďalšieho vzdelávania pedagogického kolektívu.

Princípy školského systému ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov:

- ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca
- každý pedagogický a odborný zamestnanec má možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok
- ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie profesionality každého pedagogického a odborného zamestnanca školy má odraz v jeho finančnom ohodnotení a profesijnej kariére v súlade so systémom Kariérneho rastu MŠ SR.
- základnou hodnotou ďalšieho vzdelávania má byť kvalita a nie formálne získavanie certifikátou
- pedagogickí a odborní zamestnanci školy sa aktívne podieľajú na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti systému ĎVPZ
- škola spolupracuje s inštitúciami vytvárajúci systém ďalšieho vzdelávania v školstve MPC Prešov a iných inštitúcií
- efektívnosť ŠkSĎVPZ je pravidelne vyhodnocovaná a na základe výsledkov optimalizovaná

Stav vzdelávania sa pedagogických pracovníkov:

Všetci pedagogickí pracovníci sú používateľmi IKT, nakoľko absolvovali cyklus vzdelávacích podujatí z tejto oblasti.

- účasť na vzdelávacích podujatiach organizovaných oddelením metodiky MÚ oddelenia školstva, metodických centier a iných inštitúcií

- štúdium a rozširovanie kvalifikácie v oblasti špeciálnej pedagogiky a rehabilitácii u zamestnancov bez kvalifikačného predpokladu

- iné rozširujúce, kvalifikačné, špecializačné a inovatívne štúdiá podľa potrieb a zamerania školy vopred dohodnuté a schválené zamestnávateľom - plán ďalšieho vzdelávania pedagógov v pláne práce školy

- absolvovanie 1. a 2. kvalifikačnej skúšky

- ukončenie funkčného vzdelávania pedagogických pracovníkov (členovia vedenia)

- podporu tvorivosti a aktivity pedagogických pracovníkov, sebazvdelávanie a zapájanie sa do moderných, medzinárodných a alternatívnych výchovno-vzdelávacích aktivít

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Do školy sa prijímajú žiaci v súlade s legislatívou, a to podľa §95 ods. 3 zákona č.245/2008 o výchove a vzdelávaní a podľa §7 ods.1 až 4 vyhlášky č.322/2008 o špeciálnych školách.

1.5 Dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca:

Sú charakteristickými črtami našej školy. Ich realizáciou určujeme smer výchovno-vzdelávacieho procesu, jeho zameranie, ako i otvorenosť školy voči vonkajšiemu prostrediu:

Škola podporujúca zdravie – celkové zameranie školy na zdravý životný štýl. Je charakteristickou črtou našej práce vo všetkých oblastiach výchovno –vzdelávacích aktivít.

Otvorená škola - myšlienka otvorenia sa školy pre verejnosť je realizovaná prostredníctvom zapájania sa do projektov Otvorená školy – ITK a šport. Prostredníctvom ich realizácie otvárame svoje brány pre rodičov, starých rodičov a verejnosť v čase vyučovania i po ňom.

Modernizácia vzdelávacieho procesu – organizuje ústav informácii a prognóz školstva s cieľom dosiahnuť zmenu formy vyučovania zapojením ITK do vyučovania.

Environmentálna výchova – prostredníctvom vypracovaných projektov : Prekročme spolu bariéry a Zelené školské dvory, zamerané na zážitkové učenie žiakov s cieľom podporovať u detí záujem o prírodu a pomáhať im chápať potrebu ekologického prístupu k životu.

Strom života- baterky na správnom mieste- zber použitých alkalických a iných bateriek s cieľom ochrany životného prostredia.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami:

Združenie rodičov a priateľov školy – ako výkonný orgán zastupujúci rodičov. Pozostáva zo zástupcu rodičov každej triedy. Na jej čele stojí štvorčlenný výkonný výbor. Ten zasadá podľa potreby, najmenej 4-krát v roku. Pravidelne raz za štvrtrok, obyčajne pred triednymi schôdkami rodičov a učiteľov školy. Škola organizuje pre rodičov Deň otvorených dverí 2- krát ročne. Rodičia majú možnosť zúčastniť sa vyučovania v triedach svojich detí. Každoročne pozývame nielen matky a staré mamy na oslavu Dňa matiek, ktorá je sprevádzaná kultúrnym programom a odovzďávaním vyrobených darčiekov pre pozvaných rodičov. Rodičia sú tiež pozvaní na deň detí MDD i rozlúčku s deviatakmi. Na všetkých spoločných akciách prezentujeme výsledky edukačnej činnosti každého ročníka školy.

Rada školy – je poradným samosprávnym orgánom ustanoveným zákonom č.596/2003 v zmysle neskorších platných predpisov § 24. Plní funkciu verejnej kontroly, posudzuje a vyjadruje sa k činnosti školy z pohľadu školskej problematiky. Má 11 členov – 2 zástupcov pedagogických pracovníkov, 1 zástupcu nepedagogických pracovníkov, 3 zástupcov rodičov, ktorí nie sú zamestnancami školy a 4 delegovaných zástupcov zriaďovateľa. Zasadá minimálne 4-krát ročne. Riadi sa vlastným plánom práce, ktorého plnenie vyhodnocuje a zverejňuje raz ročne. Práva a povinnosti jej činnosti vyplývajú z uvedenej legislatívy.

Zriaďovateľ – Krajský školský úrad v Košiciach – vykonáva štátnu správu v prvom stupni vo veci rozhodovania o rovnocennosti dokladov o vzdelaní, v druhom stupni vo veciach ohrozovania výchovy a vzdelávania a vo veciach, o ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ školy. Plní prenesené funkcie štátu v oblasti výchovy a vzdelávania, vedie územný register detí a žiakov, plní úlohy v oblasti financovania škôl a zároveň i kontroluje využívanie pridelených finančných prostriedkov školám. Taktiež kontroluje doržovanie všeobecne platných právnych predpisov v oblasti školstva. Pravidelne organizuje pracovné porady pre riaditeľov, oboznamuje riaditeľov so zmenami legislatívy v školstve, poskytuje metodickú a odbornú pomoc riaditeľom škôl, podporuje projektívnu činnosť škôl, každoročne oceňuje zamestnancov školstva z príležitosti Dňa učiteľov v Košickom kraji.

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Opatovká cesta v Košiciach – vykonáva odborné činnosti – komplexnú špeciálnopedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú a súbor špeciálnopedagogických intervencií voči klientom – žiakom so zdravotným postihnutím. S týmto zariadením škola spolupracuje už dlhšiu dobu. Zabezpečuje poradenskú činnosť škole, rodičom, realizuje rediagnostické vyšetrenia našich žiakov v intervaloch podľa legislatívy a podľa potrieb detí – (pri diagnostikovaných zmenách na vyučovaní). Metodicky usmeňuje činnosti nášho výchovného poradcu, učí a prehodnocuje využitie kompenzačných pomôcok podľa individuálnych potrieb detí.

1.7 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola sa nachádza v päťpodlažnej budove. Jedná sa o pomerne novú stavbu – užívať sme ju začali v roku 1996. Je zateplená, vyhovuje z hľadiska bezpečnosti a hygieny. Na 1. podlaží sa nachádzajú šatne pre deti, miestnosť pre styk s rodičmi, trieda ŠMŠ, učebňa pracovného vyučovania – práca s hlinou, kuchyňa s príručnými skladmi a jedáleň. Na 2. podlaží sa nachádza ekonomát, riaditeľňa a zborovňa i šesť tried. Na 3. podlaží sa nachádzajú štyri triedy, učebňa Infoveku a tri školské kluby a detská knižnica. Ďalšie odborné učebne slúžiace na pracovné vyučovanie oddelene pre chlapcov a dievčatá (tkacie krosná, šijacie stroje) sú na 4. podlaží, aj tam sú štyri triedy, relaxčná miestnosť, počítačová učebňa a aj cvičná kuchynka. Na najvyššom 5. podlaží sú spálne detí, teda internát našej školy tiež s cvičnou kuchynkou. V areáli máme osobitne budovu, v ktorej sa nachádza školská dielňa, kabinet TV. Máme vlastnú plynovú kotolňu. Tá sa nachádza v budove spolu s práčovňou a telocvičňou neštandardných rozmerov. Veľkou devízou našej školy je pekný veľký areál, v tichom prostredí. Máme priestrané ihrisko, školský pozemok, detské ihrisko i oddychovú zónu. Nedostatkami sú už opotrebované hojdačky a preliezky, plánujeme aj viac účelové športové ihrisko, zatiaľ nám chýbajú potrebné financie. Tento problém chceme riešiť prostredníctvom projektov. Vybavenie školy učebnými pomôckami do kabinetov: matematiky, slovenského jazyka, audio didaktickej techniky, fyziky, zemepisu, dejepisu, prírodopisu, chémie, hudobnej výchovy, telesnej výchovy, dielne a školského pozemku, učiteľskej a žiackej knižnice sa priebežne dohľadujú. Okrem uvedených možností škola má videá, televízory, tkacie krosná, hrnčiarske kruhy.

Nedostatky:

Školský areál sa skladá z detského ihriska, ktorý potrebuje prejsť rekonštrukciou a tiež potrebujeme viac účelové ihrisko na vyučovanie i voľno časové aktivity pre nové možnosti športovania tak detí ako aj dospelých, ktoré je už naprojektované.

V rámci možností podľa pridelených financií sa pomaly vybavujú kabinety novými didaktickými pomôckami doporučenými pre prácu s deťmi s mentálnym postihnutím, ale je potrebné hlavne z predmetov fyzika, prírodopis, chémia vymieňať pomôcky za nové, modernejšie, mnohé z vybavenia pochádza ešte z pôvodného vybavenia školy.

1.8. Škola ako životný priestor

Priestory budovy školy, školského dvora sa snažíme vždy esteticky upravovať. Pri vstupe do nášho areálu máme kvetinový záhon, príjazdovú cestu lemujú košaté lipy, a pri oboch vstupoch do budovy máme kvetinové záhony. Chodby a schodišťa prezentujú úspechy našich žiakov v okresných i krajských súťažiach. Nástenky prezentujú výsledky práce žiakov na hodinách výtvarnej výchovy, pracovného vyučovania i krúžkovej činnosti. Aktuálne meníme zdokumentované fotospomienky na prežité akcie a tradície školy, každý polrok zhotovujeme galériu najlepších žiakov. Rozširujeme počet odborných učební: máma dev učebne PV pre dievčatá – ručné práce a tkanie na tkacích ktosnách, dve učebne práce s hlinou, dve relaxačné miestnosti, dve didaktické učebne i učebňu malého pinpogu. Z psychologického i pedagogického hľadiska je vhodné vyučovanie predmetov v odborných učebniach. Zmena prostredia kladne vplýva na pozornosť žiakov a posilňuje motiváciu pracovných činností. Pedagogickí pracovníci majú v zborovni prístup k internetu, tiež majú k dispozícii šatňu

i knižnicu s odbornou literatúrou. Vhodné by bolo ešte vytvorenia oddychového miesta pre pedagógov, s kuchynkou a miestom na prípravu na vyučovací proces.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosť sa stala pevnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Poučenie o BOZP pre žiakov sa uskutočňuje každoročne na začiatku školského roka na triednických hodinách, na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť, pred exkurziami, výletmi a opätovne v triede v prípade úrazu. Škola sa snaží vytvárať bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Zamestnancom zabezpečuje pracovnú zdravotnú službu.

Pre zamestnancov školy sa uskutočňuje v mesiaci august pravidelné preškolenie v oblasti BOZP, PO, s dvojročným cyklom preverovania vedomostí. Pre novoprijatých sa uskutočňujú vstupné školenia. Aktualizácia plánu BOZP sa každoročne uskutočňuje na začiatku školského roka. Kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a sú pravidelné každý mesiac. Odstraňovanie nedostatkov uskutočňuje podľa výsledkov revízií. Plán práce školy každoročne aktualizuje plán revízií na školský rok.

Špeciálna základná škola internátna Spišské Vlachy

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre žiakov s ľahkým stupňom postihnutia

Ciele výchovy a vzdelávania

- poskytnúť žiakom základné možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností a k využívaniu svojich možností
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť v praktickom živote
- viesť žiakov k tolerancii, k znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí
- rozvíjať u žiakov schopnosť dorozumievať sa a porozumieť si
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti

II. 1. Pedagogický princíp školy

Naším princípom je, aby každý žiak zažil v škole úspech. Aby sa každý žiak rozvíjal podľa svojich schopností. Svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť chceme smerovať k príprave žiakov pre život. Chceme pripraviť človeka, ktorý sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti a ktorý dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov. Chceme vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov s rešpektovaním kultúrnej rozmanitosti, s akceptovaním a rešpektom multikultúrnych odlišností detí a dospelých. uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí

II. 1.1 Profil absolventa primárneho vzdelávania

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené pracovné a mimopracovné (občianske, spotrebiteľské, rodinné, zdravotné a iné) aktivity potrebné pre jeho osobný život. Majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Vyvážené rozvíjajú perceptuálno– motorickú, kognitívnu a sociálno- emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A, má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti).

❖ **a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať
- vie samostatne písomne komunikovať
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne
- je empaticky k starým, chorým a postihnutým ľuďom
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem
- preberá spoluzodpovednosť za seba a za činnosť skupiny
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy

❖ **b) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**

- dokáže využiť základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie

❖ **(c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií**

- prejavuje radosť so samostatne získaných informácií
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu

- vie používať vyučovacie programy
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT

❖ **(d) kompetencie (spôsobilosť) učiť sa učiť sa**

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiavania ho
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach
- uvedomuje si význam učenia a pre jeho následné uplatnenie na trhu práce
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých

❖ **(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc

❖ **(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)**

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb
- je schopný počúvať, diskutovať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno–emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom

❖ **(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi**

kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov
- dokáže pomenovať základné druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etikety)
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám

- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

II. Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Žiaci našej školy majú často problémy komunikovať v slovenskom jazyku, tým že sme posilnili časovú dotáciu tohto predmetu rozšírime slovnú zásobu u žiakov. Čítaním obohatíme myslenie a reč žiakov, usmerníme žiakov k dodržiavaniu pravidiel komunikácie, budeme rozvíjať komunikačné zručnosti. Prácou s rôznymi typmi textov, obrazových materiálov, budeme u žiakov rozvíjať schopnosť rozumieť bežne používanej verbálnej a neverbálnej komunikácii. Pre osobnostný a sociálny rozvoj žiakov budeme rozvíjať základné zručnosti vyjadrovať sa jednoducho, jasne a súvisle v ústnych a písomných prejavoch. V našej škole každoročne prebieha celoškolské kolo v prednese poézie a prózy, víťazi sa zúčastňujú Krajskej prehliadky prešovského a košického kraja v prednese pod názvom Gaňova Tarnava. Naši žiaci sa pravidelne zúčastňujú aj Šprincových dní.

V rámci vzdelávacej oblasti človek a svet práce sú aktivity na našej škole veľmi bohaté. Škola vlastní veľký školský areál, ktorého súčasťou sú aj školské ihriská, školské pozemky a školské dielne. Jednu hodinu z dotácie využijeme pre pestovateľské práce, na údržbu školského areálu. V jarňoch a jesenných mesiacoch údržba trávnatých plôch, pestovanie okrasných kríkov, živých plotov, vysádzanie stromčekov. Žiaci majú možnosť rozvíjať svoje pracovné zručnosti prácou s hlinou v hrnčiarskej dielni a prácou na tkáčskom stave. Na upevňovanie pracovných návykov a zručností žiaci využívajú aj špecializovanú učebňu pracovného vyučovania. Prostredníctvom tejto vzdelávacej oblasti realizujeme na našej škole jeden z najdôležitejších rehabilitačných predmetov – pracovné vyučovanie.

Upevňovanie zdravia a rozvoj pohybových schopností je taktiež jednou z najdôležitejších priorít. Relaxačné aktivity majú žiaci možnosť realizovať nielen v telocvični a na školskom ihrisku, ale aj v novozriadenej relaxačnej miestnosti, ktorej súčasťou je suchý bazén. Žiaci majú k dispozícii aj stolnotenisovú miestnosť, kde sa učia základom tohto športu.

V oblasti umenie a kultúra budeme vytvárať predpoklady na poskytovanie zážitkov radosti, pozitívnych životných podnetov, tak aby hudba a výtvarné umenie sa stalo súčasťou života žiakov. Prostredníctvom vokálnych, inštrumentálnych a pohybových prejav chceme realizovať hudobno-dramatické činnosti. Účasťou žiakov na kultúrno-spoločenských aktivitách v regióne budeme rozvíjať u žiakov kultivované vystupovanie. Organizujeme kultúrne a spoločenské aktivity žiakov: školské a okresné kolo Spievanky.

Environmentálna výchova a výchova k manželstvu a rodičovstvu sa na našej škole prelínajú všetkými predmetmi. Cieľom environmentálnej výchovy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak,

že nadobudne schopnosť chápať vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia. Prostredníctvom environmentálnej výchovy žiaci získajú vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami a aktivitami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, starať sa o svoje okolie. Dlhoročnými aktivitami našej školy sú aktivity: Deň Zeme, Svetový deň životného prostredia. Prostredníctvom aktivít výchovy k manželstvu a rodičovstvu vychovávame a pripravujeme žiakov na zodpovedný partnerský vzťah, manželstvo a rodičovstvo. V spolupráci s pediatrom a gynekológom pripravujeme preventívne aktivity. K pravidelným aktivitám patria: Október – mesiac úcty k starším, Deň matiek, Deň otcov, Medzinárodný deň detí.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať na rozvíjanie voľnočasových aktivít a podporu zdravého životného štýlu. Na žiakov budeme sústavne pôsobiť najmä proti užívaniu tzv. mäkkých drog ako sú alkohol a cigarety. Svoje aktivity zameriame aj na prevenciu fetovania, ktoré je v rómskych osadách nášho regiónu veľmi rozšírené. Pripravujeme aj preventívne aktivity pre rodičov našich žiakov, ktoré realizujeme prostredníctvom ZRPŠ. Prevenciu závislostí realizujeme aj prostredníctvom praktických aktivít: Svetový deň výživy, Svetový deň zdravia, Medzinárodný deň bez fajčenia, Svetový deň mlieka v školách, Európsky týždeň boja proti drogám.

Pestrými výchovno - vzdelávacími aktivitami sa budeme snažiť motivovať žiakov k učeniu, rozvíjať ich schopnosti a talent v jednotlivých oblastiach do maximálnej možnej miery. Využívaním inovatívnych foriem vzdelávania – didaktické aktivity, zážitkové formy učenia, prosociálne aktivity, psychomotorické a eko hry rozvíjame kladné citové vnemy a zážitky. Zvyšujeme počítačovú gramotnosť žiakov a podľa podmienok a schopností žiakov začleňujeme do vyučovacieho procesu IKT.

III. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je prepojenie vedomostí so zručnosťami so zreteľom na ich vývinové poruchy a potencionálne možnosti z hľadiska ich charakteru ich postihnutia.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych základných škôl vydaných MŠ SR.

2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Systém kontroly a hodnotenia výkonov je priebežné monitorovanie aktivít zamestnancov a ich formatívne hodnotenie na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi
- analýzou predpísaných písomných prác
- refanciami od žiakov, rodičov a iných odborných zamestnancov
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží
- vyhodnocovaním úspešnosti externých i interných testovaní
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov
- hodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania
- vyhodnotením plnenia činnosti zadaných nad rámec pracovných úloh

Jedenkrát ročne budú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu a kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k zlepšovaniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácii pedagógov, aby sami sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesionálneho vzdelávania a sebavzdelávania, a tým zvyšovali kvalitu celej organizácie.

3. Hodnotenie školy

Cieľom je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠvP.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila v koncepcionom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v štátnom vzdelávacom programe
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení

Rámcový učebný plán A variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	1.roč.	5.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	6,5 +0,5	15
	rozvíjanie komunikatívnych schopností			
	rozvíjanie grafomotorických zručností			
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1		1
	vlastiveda		2	2
Človek a príroda	fyzika			
	chémia			
	biológia			
Človek a spoločnosť	dejepis			
	geografia			
	občianska výchova			
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	2

Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4+1	9
	informatická výchova	1	0,5+0,5	2
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1+1	4+1	7
	svet práce			
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	6
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		18	22	40
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4	8
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		22	26	48

Obsah vzdelávania pre 1. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť:

Jazyk a komunikácia

- vzbudiť záujem o učenie a prácu s knihou
- rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie
- vzbudiť záujem o písmená
- rozvíjať analyticko-syntetickú činnosť
- pri písaní vedieť správny spôsob plynulého spojenia grafém

Príroda a spoločnosť

- vytvárať kladný vzťah k prírode, ochrane zvierat
- vštepovať deťom lásku k rodine a domovu
- pestovať potrebu ochrany vlastného zdravia
- rozvíjať vnímavosť voči zmenám v prírode
- vychovávať žiakov k pracovitosti

Človek a hodnoty

- osvojovať si vonkajšie prejavy lásky
- vytvárať pozitívne vzťahy v triede,
- vnímať triedu ako rodinu,
- obdivovať a prijímať pravdu dobro a krásu,
- rozvíjať duchovnú oblasť dieťaťa
- učiť sa deliť s ostatnými aj so svojou radosťou
- pestovať otvorenosť srdca voči druhým ľuďom
- vyhýbať sa klamstvu, lenivosti, závidi, hnevu

Matematika a práca s informáciami

- naučiť žiaka využívať matematiku v praktickom živote
- poznať triediť, priraďovať a porovnávať čísla
- ovládať základné matematické zručnosti
- vzbudiť záujem o geometriu
- oboznámiť sa s využívaním IKT – zapnúť, vypnúť počítač, používať myš, klávesnicu s využitím jednoduchých programov
- naučiť deti pochopiť vzťahy medzi predmetmi
- vytvoriť pozitívny vzťah k predmetu matematika

Človek a svet práce

- vzbudiť záujem o tvorivú činnosť
- rozvíjať cit pre krásu
- rozlišovať prírodné a umelé materiály
- vzbudiť záujem o konštruktívne práce
- pestovať dôslednosť, presnosť a tvorivosť
- kultivovať estetické cítenie
- získať elementárne technické vedomosti
- rozvíjať potrebu poriadku a upravenosti v rámci sebaobsluhy
- rozvíjať motoriku a zručnosť
- pestovateľskými prácami rozvíjať kladný vzťah k pracovnej činnosti a k živej prírode

Umenie a kultúra

- kultivovať estetické cítenie prostredníctvom ukážok výtvarného umenia
- rozvíjať zručnosť pri práci s ceruzkou, pastelom, štetcom, modelovacím materiálom
- rozvíjať zrakové a hmatové vnemy
- rozvíjať grafický pohyb
- umožniť žiakom zažiť radosť a úspech z vlastného tvorenia
- rozvíjať zmysel pre rytmus, tempo, dynamiku
- zjednocovať kolektív spoločným spevom
- rozvíjať sluchové vnímanie a pozornosť
- zažiť pocit úspešnosti
- umožniť deťom prvotné zoznámenie sa so zvukmi hudobných nástrojov
- vštepovať žiakom lásku k hudbe
- osvojiť si texty a melódie piesní

Zdravie a pohyb

- formovať kladný postoj k pohybovej aktivite
- dbať na správne držanie tela
- osvojiť si základnú terminológiu a rozumieť jej
- poukázať na význam pohybu pre zdravie
- rozvíjať celkovú pohybovú koordináciu
- zvládnuť techniku cvikov
- zdokonaľiť esteticko-pohybový prejav
- vzbudiť záujem o športové a pohybové hry
- formovať kolektívne vzťahy

Obsah vzdelávania pre 5. ročník pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť:

Jazyk a komunikácia

- rozvíjať zmyslové vnímanie a hovorenú reč žiakov
- poznať a vedieť používať tvrdé a mäkké spoluhlásky
- osvojiť si vybrané slová po obojakých spoluhláskach
- poznávať, rozlišovať a správne písať vlastné podstatné mená
- utvárať a upevňovať návyky a zručnosti pri práci s textom
- vzbudiť záujem o slovenský jazyk a jeho používanie v bežnom živote
- osvojovať si správne hygienické návyky pri písaní a upevňovanie sebakontroly pri prepisovaní a odpisovaní
- dodržiavať kvalitatívne znaky písma, tvaropis, jednotný skon a úprava písaných celkov
- dodržiavať umiestnenie diakritických znamienok
- vzbudiť záujem o literatúru vhodnú pre deti, pochopiť a stotožniť sa s textom, literárnym hrdinom
- reprodukovať obsah prečítaného, odpovede na otázky čítaného textu
- vnímať a chápať ilustrácie a porozumieť im

- získať poznatky o živote detí v minulosti a súčasnosti
- sústredene počúvať ukážky z literatúry

Príroda a spoločnosť

- prehlbovať kladný a citový vzťah k prírode, rastlinám a živočíchom
- pozorovať prírodniny vo svojom okolí, rozoznávať ich
- poznať chránené a liečivé rastliny
- poznať rozdiely medzi živou a neživou prírodou
- vedieť rozlišovať hlavné znaky jednotlivých živočíšnych druhov
- uvedomovať si význam vody, vzduchu, pôdy, pre život človeka
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti
- chápať vzťahy v rodine

Človek a hodnoty

- byť vďačný k tým, ktorí nám v živote pomáhajú
- správne hodnotiť každú situáciu a dávať si pozor na svoj rečový prejav
- všímať si slabších a pomáhať im
- vedieť si niečo odoprieť, niečo sa zrieknuť kvôli dobru iných
- oceniť iných pre konanie dobra
- byť dobrým príkladom pre iných

Matematika a práca s informáciami

- vzbudiť u žiakov ďalšiu potrebu vzdelávania sa v oblasti prirodzených čísel
- orientovať sa na číselnej osi v obore do 1000
- utvárať si základy poznatkov na sčítanie a odčítanie v obore do 1000
- riešiť slovné úlohy
- osvojiť si základné poznatky násobenia a delenia v obore do 60
- osvojiť si základné poznatky z geometrie a vedieť ich využiť v iných vyučovacích predmetoch a v bežnom živote
- oboznámiť s bezpečnosťou pri práci v počítačovej miestnosti
- zapnúť, vypnúť počítač
- osvojiť základné pojmy- klávesnica, myš, monitor, PC
- pracovať s textovým editorom
- vytvoriť jednoduchý text
- používať jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov
- dodržiavať základné zásady písania textu
- oboznámiť žiakov s pojmami e-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár
- oboznámiť s pojmami www, webový prehliadač, webová stránka
- oboznámiť s detskými webovými stránkami
- spúšťať CD , edukačné programy

Človek a svet práce

- osvojiť si základné poznatky o osobnej hygiene, domácich prácach
- upevňovať kladný vzťah k práci
- vzbudiť záujem o prácu v školskej dielni, o prácu s drevom, kovom, papierom, kožou a rozličnými drobnými materiálmi
- oboznámiť sa s prácou na tkáčskom stave
- vzbudiť záujem o prácu s hlinou v hrnčiarskej dielni
- upevňovať a prehľbovať pracovné zručnosti a návyky v oblasti pestovateľských prác
- rozvíjať tvorivosť, predstavivosť a technické myslenie
- vedieť rešpektovať BOZP pri každej práci

Umenie a kultúra

- učiť sa správne pomenovať výtvarné techniky, materiály a pomôcky
- realizovať dekoratívne kompozície
- cvičiť sa v pozorovaní, porovnávaní a vo vyjadrovaní
- pestovať lásku k ľudovým tradíciám, zvykom, poznávať piesne nášho ľudu
- vytvárať vzťah k ľudovým tancom
- poznávať ako vyzerajú hudobné nástroje, vedieť ich pomenovať a aký zvuk vydávajú
- vnímať diela významných umelcov

Zdravie a pohyb

- pestovať vzťah k telesnej kultúre a zdravému spôsobu života
- formovať kladné stránky osobnosti – vytrvalosť, vôľu, čestnosť
- rozvoj pohybových schopností a telesnej zdatnosti
- osvojiť si základné techniky atletických disciplín
- zdokonaľovať zručnosti pri loptových hrách
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- poznávať pravidlá športových hier a ich dodržiavanie
- poznať a dodržiavať základné pravidlá cestnej premávky
- viesť žiakov k správne držaniu tela

Rámcový učebný plán A variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	2.roč.	6.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	6,5	14,5+0,5
	rozvíjanie komunikačných schopností			
	rozvíjanie grafomotorických			

	zručností			
Príroda a spoločnosť	vlastiveda	1	3	4
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	1+1
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	8+2
	informatická výchova	1	0,5	0,5+1,5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	4+1	6+1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	4+2
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		19	23	41
VOLITEĽNÉ HODINY		4	3	8
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		23	26	49

Obsah vzdelávania pre 2. ročník žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- opakovať písmená z 1. ročníka

- osvojiť si zručnosť čítania s porozumením
- poznať a správne čítať veľký a malý tvar spoluhlások: s,n,d,z,b,h,k,š,c,r,č,ž,d',t',ň,l'
- automatizovať čítanie jednoslabičných slov
- čítať dvojslabičné a viacslabičné slová
- čítať jednoduché vety
- vedieť odpovedať na otázky z prečítaného textu
- vytvárať zručnosť písania, upevňovať pracovné, hygienické a estetické návyky
- správne písať slabiky a slová
- vedieť správne spájať písmená do slabík a slov
- odpisovať písaný text
- prepisovať slabiky, slová a krátke vety
- písať slabiky a jednoduché slová podľa diktátu
- počúvať rozprávky, príbehy zo života detí a zvierat
- memorovať vyčítanky a detské rečňovanky
- počúvať vybrané zvukové nahrávky
- sledovať videoprogramy
- rozvíjať kladný vzťah k literatúre

Príroda a spoločnosť

- viesť žiakov k osvojeniu si základných spoločenských, pracovných a hygienických návykov
- šetriť školský i súkromný majetok
- spresňovať predstavu žiakov o roku a ročných obdobiach
- správne vymenovať ročné obdobia, mesiace v roku a dni v týždni
- rozoznávať a triediť ovocie a zeleninu
- rozoznať ovocné a ihličnaté stromy
- poznať ihličnaté stromy: smrek, borovica
- poznať voľne žijúce a domáce zvieratá
- orientácia v príbuzenských vzťahoch
- dodržiavať zásady správneho a bezpečného správania sa na cestnej komunikácii
- pomenovať niektoré záhradné a lúčne kvety z najbližšieho okolia

Človek a hodnoty

- Rozlišovať medzi vecami stvorenými milujúcim Otcom a vecami, ktoré vytvorili ľudia.
- Vnímať a oceniť hodnotu vecí stvorených a vytvorených.
- Vyznačiť na obrazoch (mapách) veci stvorené a vytvorené.
- Formovať návyk prežehňania.
- Slovné vyjadriť prejavy lásky.
- Oceniť prejavy lásky. Vnímať hodnotu rodiny.
- Formovať návyk prosby, poďakovania.
- Opísať obrazy vyjadrujúce stvorenie človeka.
- Reprodukovať modlitbu k anjelovi strážcovi.
- Slovné vyjadriť odprosenie.
- Vnímať pomoc anjela strážcu.

- Rozvíjať schopnosť spolupráce v kolektíve.
- Formovať návyk odprosenia.
- Zapojiť sa do hry v kolektíve.
- S pomocou učiteľa slovné vymenovať vlastnosti Ježiša – dobrého syna, dobrého priateľa.
- Prejaviť záujem o zdieľanie pozitívnych citových zážitkov so spolužiakmi.
- Formovať návyk k slovnému vyjadreniu troch Božských osôb – prežehnanie.
- Formovať postoj stíšenia pri modlitbe.

Matematika a práca s informáciami

- Orientovať sa v číselnom rade 0- 10
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 5,
- vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10,
- osvojiť si základné geometrické tvary
- využívať osvojené vedomosti v reálnom živote
- zapnúť a vypnúť počítač
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači

Človek a svet práce

- Upevňovať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti
- oboznamovať sa so základmi jednoduchého pracovného postupu
- pozorovať a triediť materiál
- získať elementárne poznatky o materiáloch
- používať pracovné nástroje a pomôcky

Umenie a kultúra

- upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku
- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť
- získavať základné zručností, poznatky a výtvarné skúsenosti
- poznávať vlastnosti farby
- oboznámiť sa prostredníctvom ilustrácií s výtvarným dielom
- osvojiť si jednoduché piesne, rečňovanky a vyčítanky, vokálne skladby a hudobno-pohybové hry
- rozvíjať u žiakov aktívny vzťah k spevu a hudbe
- oboznamovať sa s ľudovými piesňami nášho ľudu
- osvojovať si grafické znázornenie pohybu melódie / vysoko- nízko, stúpanie- klesanie/
- oboznamovať žiakov s jednoduchými rytmickými nástrojmi Orffovho inštrumentária

Zdravie a pohyb

- Poskytnúť žiakom čo najviac pohybových podnetov a rozvíjať ich prirodzenú pohyblivosť
- Pasívne osvojiť základné povely a poradové cviky.
- Rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu v kondičných cvičeniach
- Rozvíjať prirodzenú pohyblivosť, estetický pohybový prejav a rytmické cítenie vo vzťahu k priestoru a času.
- Upevňovať základné hygienické návyky a dodržiavanie zásad bezpečnosti pri cvičení
- Vytvárať predpoklady k správne držaniu tela
- Osvojovať špeciálnu obratnosť, kĺbovú pohyblivosť, odrazové schopnosti, pružnosť a rovnováhu

Obsah vzdelávania pre 6. ročník žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- Osvojiť si vybrané slová a učiť sa správne písať vybrané a ich príbuzné slová,
- naučiť sa slovenskú abecedu a získať zručnosť využívať ju v praxi,
- dokončiť výcvik v poznávaní a určovaní podstatných mien,
- v mužskom rode rozlišovať životnosť,
- poznávať slovesá v prítomnom čase,
- poznávať predložky a osobné zámená,
- cvičiť sa v štylizácii (napr. dopĺňať vety, vyberať vhodné slová a podobne),
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých ústnych prejavov najmä formou reprodukcie krátkych textov, rozprávaním a opisom,
- cvičiť sa vo formách spoločenského styku.

Príroda a spoločnosť

- oboznámiť žiakov so začiatkom našich národných dejín
- orientovať sa na glóbose a mape sveta
- orientovať sa na mape Slovenskej republiky
- poznať hlavné mesto Slovenskej republiky
- vedieť vymenovať kraje Slovenskej republiky
- poznať stavbu ľudského tela
- vymenovať vývojové etapy v živote človeka
- upevňovať zásady správnej výživy, hygienické pravidlá
- vedieť podať prvú pomoc pri úrazoch a zlomeninách
- získať poznatky o nerastoch a horninách: uhlie, ropa, zemný plyn, kamenná soľ, železná ruda, piesok, žula, hlina, vápenec
- oboznámiť sa s praktickým meraním a vážením materiálov

Človek a hodnoty

- Z biblických príbehov vyvodíť závery pre svoj život.
- Formulovať ospravedlnenie, ľútosť /slovne, písomne/

- Uvedomiť si hodnotu odpustenia. Identifikovať sa s postojmi biblických postáv v procese zmierenia
- Formovať návyk vzájomného odpúšťania a vonkajších prejavov odpustenia: úsmev, podanie ruky, slovné vyjadrenie: prepáč, odpusť.
- Formovať návyk asertívnej komunikácie podľa vzoru biblických postáv.
- Slovné a písomne vyjadriť hodnotu ľútosti v živote človeka.
- Na príklade uviesť prínos odpustenia.
- Diskutovať v skupine o hodnote odpustenia.
- Aktívne sa podieľať na prijímaní Božieho odpustenia.
- Pravidelne pristupovať k sviatosti zmierenia.
- Opísať prínos, hodnotu dobrého skutku

Matematika a práca s informáciami

- sčítať a odčítať v obore do 1000
- riešiť slovné úlohy
- násobiť a deliť v obore do 100
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10 000,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10 000 spamäti a písomne,
- vedieť násobiť a deliť 10, 100 a 1000,
- určovať čas, osvojiť si základné jednotky času
- vedieť merať a rysovať úsečky, rysovať rôznobežky, rovnobežky a kolmice, štvorec a obdĺžnik,
- osvojiť si popis základných vlastností kocky a kvádra
- Pomenovať jednotlivé časti počítačovej zostavy.
- Samostatne ovládať klávesnicu a myši.
- Pracovať v textovom editore,
- Komunikovať prostredníctvom IKT
- Osvojiť si pojmy – www, webový prehliadač, webová stránka.
- Oboznámiť sa s detskými webovými stránkami, on-line hry – výber.
- Pracovať s programom Skicár- otvorenie programu, popis panela nástrojov, osvojiť si prácu s nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou
- Pracovať s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock.
- Zapínať a vypínať tlačiareň, vkladať papiere, poznávať funkcie jednotlivých tlačidiel.
- Ovládať CD mechaniku

Človek a svet práce

- Osvojiť si základné poznatky o osobnej, starostlivosti o vlasy – česanie, umývanie šampónom.
- Pri práci v školskej dielni zdokonaľovať osvojenú techniku, zvyšovať požiadavky na presnosť práce
- Pracovať s hlinou- Modelovať duté predmety aj s použitím modelárskeho očka a špachtle
- Samostatne pracovať v montážnych a demontážnych prácach podľa predlohy.
- Upevňovať poznatky o základných druhoch dreva (mäkké a tvrdé drevo)
- Pracovať s medeným, hliníkovým a tenkým ocelovým drôtom
- Oboznámiť sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi.
- Upevňovať a prehľbovať pracovné zručnosti v oblasti pestovateľských prác
- Upraviť a spracovať pôdu - rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok.

- Oboznámiť sa s ošetrovaním ovocných stromov a kríkov.
- Viazat' a aranžovať kvetiny.
- Postupovať pri práci na tkáčskom stave
- Dodržiavať hygienu práce v domácnosti
- Pripraviť jednoduché pokrmy.
- Obsluhovať elektrický sporák, strojček na mletie mäsa, maku, strúhanky
- Oboznámiť sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné šitie
- Oboznámiť sa so šijacím strojom.
- Háčkovať s vlnou. Krátky a dlhý stĺpik. Pridávanie do kruhu.
- Ručné pletenie hladkých a obrátených očiek, začínania a ukončenie.
- Ovládať základy technického kreslenia

Umenie a kultúra

- získať poznatky a nadobudnuté zručnosti z predchádzajúcich ročníkoch dopĺňať, rozvíjať a zdokonaľovať
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a fantáziu žiakov
- učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého sa námet čerpá
- odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem
- pestovať lásku k ľudovým tradíciám, zvykom, poznávať piesne nášho ľudu
- prehlbovať čistotu kolektívneho spevu
- oboznámiť sa s notami, notovou osnovou a husľovým kľúčom
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch a osvojovať si počúvanie skladieb

Zdravie a pohyb

- Osvojiť si poradové povely a povelové techniky
- Rozvoj obratnosti, rovnováhy, telesnú kondíciu, koordináciu pohybov
- Zvládnuť jednoduché gymnastické prvky, cvičenia, rytmickú gymnastiku a tanec
- Osvojiť si jednoduché atletické disciplíny
- Osvojiť si loptové hry, futbal, basketbal, vybíjaná s pravidlami
- Pestovať a rozvíjať vzťah k prírode
- Nadchnúť sa pre konanie dobra.
- Vytvoriť ponuku dobrých skutkov v prostredí triedy, školy.
- Rozlišovať formy komunikácie.
- Poznať hodnotu dialógu. Nadchnúť sa pre rozhovor s ľuďmi.
- Nacvičiť si asertívnu komunikáciu.
- Vymenovať formy modlitby.
- Nadchnúť sa pre rozhovor s Bohom
- Formulovať modlitbu vlastnými slovami.

Rámcový učebný plán A variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	3.roč.	7.roč.	SPOLU

Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	5	13
Príroda a spoločnosť	Vecné učenie	1		1
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1+1
Človek a príroda	Fyzika		1	1
	Biológia		1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis		1	1
	Geografia		1	1
	Občianska náuka		1	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	8+2
	informatická výchova	1	0,5+0,5	0,5+1,5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	3	4+1,5	7+1,5
	Svet práce		0,5+0,5	0,5+0,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova			

		1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	4+2
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		20	24	44
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4	8
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		24	28	52

Obsah vzdelávania pre 3. ročník žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- vytvárať zručnosť členíť krátke jazykové prejavy na vety a vety rozkladať na slová
- osvojiť si ostatné písmená abecedy
- obohacovať slovnú zásobu žiakov a viesť ich k voľbe vhodného pomenovania
- dbať na kultúru rečového prejavu žiakov
- zdokonaľovať rukopis žiakov
- nacvičovať ostatné doposiaľ neprebraté písmená malej a veľkej abecedy
- písať krátke známe slová
- nacvičovať ostatné písmená malej a veľkej abecedy v poradí podľa postupu v čítaní
- odpisovať, prepisovať a písať známe krátke slová podľa diktátu
- písať prvé slovo vo vete s veľkým začiatočným písmenom, písanie vlastného mena
- odpisovať písané písmo
- prepisovať tlačенý text
- písať slová a vety podľa diktátu
- poznávať ostatné písmená abecedy f, F, g, G, ä, ch, Ch, dz, Dz, dž, Dž, w, W, x, q, dvojhlások ia, ie, iu, ô a slabikotvorného r, l, ř, Í.
- Čítať písanú abecedu
- vytvárať zručnosť žiakov plynule čítať skôr prebrané slová, slabiky v slovách.
- Vytvárať zručnosť žiakov čítať s porozumením, plynule po celých slovách a hovorových taktoch jednoduché vety krátkych textov
- Prebúdzajú záujem o detskú literatúru. Spoločné čítanie z čítanky, predčítanie z detských kníh a časopisov, vedenie žiakov k pokusu o samostatné čítanie vo voľnom čase.
- vyvolávať v žiakoch pocity radosti a emocionálny vzťah ku skutočnosti, v ktorej žijú, k prírode, k domovu, k rodnému kraju, k vlasti.
- Poézia od detských autorov (napr. M. Ďuričková, K. Bendová, D. Hevier, L. Podjavorinská, V. Reisel).
- Rozprávky (napr. M. Ďuričková, J. Pavlovič, B. Němcová)

Príroda a spoločnosť

- Prehľbiť a spresniť jednoduché prírodovedné a spoločenskovedné poznatky žiakov
- spresniť zručnosť žiakov orientovať sa v blízkom okolí obce,
- spresniť predstavu o roku a ročných obdobiach,
- poznať a vedieť pomenovať vybrané zvieratá a rastliny,
- učiť sa aktívne chrániť prírodu,
- oboznamovať sa s rozličnými druhmi práce dospelých,
- naďalej u žiakov upevňovať hygienické návyky, najmä starostlivosť o osobnú čistotu
- Poznávať významné objekty v okolí školy
- Pozorovať okolie obce
- Orientovať sa v čase-kalendár, deň, mesiac, rok, hodiny, časti dňa
- Kalendár prírody- počasie, svetové strany, fázy mesiaca
- Príroda na jeseň- jesenné plody, ich spracovanie
- Domáce zvieratá- mačka, pes, králik
- Zdravie a choroba- osobná hygiena, časti ľudského tela, zdravotné stredisko, nemocnica, ochrana zdravia
- Príroda v zime- pojmy mráz, sneh, ľad, pozorovanie vlastností
- Bezpečnosť cestnej premávky- základné pravidlá, dopravné značky, dopravné prostriedky
- Technika výroby- stavba domu, požiarnici, v pekárni
- Rodina a spoločnosť- rodina a príbuzní, pracujúci, v obchode
- Práca na jar a v lete- práca na záhrade, v sade, na poli, pracovné nástroje, sadenie semien, spoznávanie lesa, pozorovanie života zvierat

Človek a hodnoty

- Reprodukovať biblický príbeh stvorenia.
- Slovné vyjadriť, že svet je Božím darom.
- Vážiť si dary prírody, prácu ľudí.
- Formovať návyk prejavov vďačnosti k Bohu, k rodičom.
- S pomocou učiteľa vyskladať obrazy biblického príbehu stvorenia.
- Obdiv a vďaku vyjadriť v modlitbe.
- Získať vedomosti o živote Ježiša – Božieho Syna.
- Slovné vyjadriť hodnotu matky a jej úlohy v živote každého človeka.
- Na základe biblického príbehu zvestovania predstaviť Máriu ako matku Ježiša Krista.
- Vnímať osobu Ježiša ako dar od nebeského Otca.
- Slovné (modlitbou) prejaviť Ježišovi vďaku za jeho dar vykúpenia.
- Prejaviť záujem o živý vzťah s Ježišom.
- Rozvíjať schopnosť identifikácie, pohybovej pamäte, reprodukovania obsahu textu – pomocou dramatizácie, práce s vykladacím materiálom, modelovaním, pohybovými hrami, tancom.
- Oboznámiť sa s okolnosťami povolania apoštolov.
- Získať vedomosti o Cirkvi ako o spoločenstve pokrstených ľudí.
- Rozlišovať kladné a záporné vlastnosti.
- Zostaviť rebríček vlastností, ktoré by mal mať dobrý priateľ.
- Urobiť rozbor vlastností a vymenovať tie, ktoré mal Ježiš.
- Uvedomiť si, že aj ja môžem byť apoštolom vo svojom prostredí.
- Prejaviť záujem o vytváranie atmosféry lásky a priateľstva okolo seba.
- Nadchnúť sa pre konanie dobra.

- Identifikovať sa so spoločenstvom ľudí patriacich do Cirkvi – spoločné slávenie, modlitba, pomoc vo farnosti.
- Rozvíjať návyk obdarovania priateľa pri príležitosti sviatku.
- Vytvoriť darček pre priateľa. Pomenovať udalosť svojho začlenenia do Cirkvi – krst.
- Na modelovej situácii rozlíšiť dobro a zlo.
- Rozlíšiť krstné meno od priezviska.
- Pomenovať svojich krstných rodičov.
- Vnímať svoje miesto v Božej rodine – v Cirkvi.
- Prejaviť úctu a vďaku Bohu, rodičom, krstným rodičom.
- Budovať pozitívny vzťah k svojmu krstnému patrónovi.
- Formovať návyk spolupatričnosti k ľuďom patriacim do Cirkvi.
- Formovať návyk účasti na nedeľnej svätej omši.
- Rozvíjať úctu k Božiemu menu.
- Spolupracovať na dramatickom stvárňovaní modelových príbehov.

Matematika a práca s informáciami

- Opakovať a prehliť učivo z 2. ročníka,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 20,
- vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- osvojiť si násobenie číslom 2,
- vedieť rysovať úsečku pomocou pravítka a vyznačovať jej krajné body,
- vedieť určiť body, ktoré ležia a neležia na danej úsečke.
- Numerácia v obore 10 až 20- rad čísel, určovanie počtu, číselná os, porovnávanie, riešenie jednoduchých nerovnic a slovných úloh
- Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ
- Úvod do násobenia v obore do 20- Znak . (krát), Súčin prirodzených čísel ako opakované sčítanie, Násobilka 2 – pamäťový nácvik.
- Geometria- bod, úsečka
- **Informatická výchova**
- pracovať so základnými počítačovými aplikáciami,
- kreslenie v grafickom prostredí
- prehrávanie zvukov a videí.
- Práca v textovom editore
- vyhľadávania informácií na internete
- bezpečnostné pravidlá pri práci s počítačom a internetom.

Človek a svet práce

- Upevňovať zručnosti získané z predchádzajúcich ročníkov,
- udržiavať poriadok na pracovnom stole,
- zvládnuť základy jednoduchého pracovného postupu,
- rešpektovať požiadavky hygieny a bezpečnosti práce.
- Sebaobslužné činnosti- Osobná hygiena, otužovanie
- Práca v domácnosti- Príprava pokrmov , šitie
- Práca v dielni- práce s drobným materiálom, modelovanie, montážne a demontážne práce, práce s papierom a kartónom

- Pestovateľské práce- izbové rastliny, podmienky života rastlín, liečivé rastliny, pestovanie

Umenie a kultúra

- Rozvíjať detskú predstavivosť dejovými a figurálnymi námetmi zo života detí
- rozvíjať zmysel pre vystihnutie proporčných vzťahov,
- rozvíjať elementárny zmysel pre priestor,
- rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.
- Výtvarné osvojovanie skutočnosti- Tematické práce, zobrazovanie prírodných a umelých foriem
- Výtvarné hry a dekoratívne činnosti- hry s farbou, priestorové vytváranie, dekoratívne práce
- Výtvarná kultúra- Ukážky ilustrácií z kníh pre deti z predchádzajúceho ročníka rozširovať o ďalšie (V. Hložník, V. Gergeľová, J. Trnka, V. Bombová).
- Prehliť základné hudobné návyky, ktoré žiaci získali v predchádzajúcich ročníkoch,
- osvojiť si ďalšie piesne zborovým a skupinovým spevom,
- prehliť sluchové vnímanie a obohatiť citový život žiakov,
- podporovať spontánnu detskú kreativitu.
- Osvojiť si ďalšie piesne zborovým a skupinovým spevom.
- Práca v skupine pri vytváraní inštrumentálnych sprievodov, výber najvhodnejšieho sprievodu

Zdravie a pohyb

- Podporovať a sústavne rozvíjať záujem o pohybovú aktivitu,
- pestovať v žiakoch hygienické návyky a kladný vzťah k pohybu, k cvičeniu a športu,
- rozvíjať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť
- uplatňovať osvojené základné povely a určené poradové cviky
- poradové cvičenia- základné povely
- kondičné cvičenia- beh, švihadlo, lano, plná lopta, lavička, rebríny, jazda na bicykli
- prípravné cvičenia- prostné cvičenia
- rytmická gymnastika, tanec
- akrobacie- stoj na lopatkách, kotúľ, kolíska
- atletika- rýchly beh, vytrvalostný beh, skok do diaľky, hod loptičkou
- základné činnosti športových hier
- drobné pohybové hry- loptové hry, hry na snehu, ľade
- turistika

Obsah vzdelávania pre 7. ročník žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- Oboznámiť žiakov so stavbou slov,
- správne písať a vyslovovať slová s niektorými predponami,
- utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri slova,
- pochopiť pojem vzoru pri podstatných menách a naučiť sa zaraďovať podstatné mená,
- poznávať minulé a budúci čas sloviess,

- poznávať prídavné mená,
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku.
- Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis – podstatné mená, prídavné mená, slovesá,
- Komunikácia a sloh – odpovede na otázky, reprodukcia textu, rozprávanie, opis, formy spoločenského styku
- Čítanie a literatúra- zdokonaľovať techniku čítania,
- Literárna výchova- oboznamovať sa s literárnymi textami

Človek a príroda

Fyzika

- Porozumieť základným fyzikálnym javom v bezprostrednom okolí žiakov,
- vedieť rozlišovať tuhé, kvapalné a plynné telesá,
- vedieť odmerať dĺžku, hmotnosť a objem telesa, urobiť zápis nameraných hodnôt,
- vedieť overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti telies,
- vedieť merať v určitých časových intervaloch teplotu a zaznamenať ju do tabuľky
- nadobudnúť schopnosť pracovať v tíme,
- osvojiť si vybrané metódy práce a súbor činností, ako je pozorovanie a meranie vybraných fyzikálnych veličín.

Biológia

- Poznať živočíchy, rastliny a iné organizmy v závislosti od prostredia, v ktorom žijú,
- poznať vzájomné vzťahy medzi organizmami a ich prostredím,
- učiť sa poznávať najznámejších predstaviteľov živočíchov, rastlín a iných organizmov
- oboznámiť sa s ochranou a tvorbou životného prostredia.

Človek a spoločnosť

Dejepis

- Vytvoriť elementárne historické predstavy žiakov,
- poznať najdôležitejšie obdobia našich národných dejín so zameraním na pokrok,
- naučiť žiaka pracovať s učebnicou,
- naučiť žiaka čítať súvislý text a snažiť sa mu porozumieť,
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky.

Geografia

- Získať základné poznatky o postavení Zeme v slnečnej sústave,
- informatívne vedieť základné pojmy, ktorými sú označené objekty vesmíru,
- osvojiť si základné informácie o Európe,
- vedieť sa orientovať na mape Európy,
- naučiť sa pracovať s fyzikálnou a politickou mapou

Občianska náuka

- Poznať funkciu rodiny a školy,
- upevniť u žiakov elementárne mravné postoje, hygienické a kultúrne návyky,
- oboznámiť žiakov so zásadami dopravnej disciplíny a bezpečnostných opatrení,
- ovplyvňovať poznanie a konanie žiakov v duchu demokracie, humanizmu a morálky.

Človek a hodnoty

- Reprodukovať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu.
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- osvojiť si násobenie a delenie mimo oboru násobilky,
- vedieť písomne násobiť trojciferné číslo jednociferným činiteľom,
- vedieť písomne deliť jednociferným deliteľom bez zvyšku,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do milióna,
- vedieť používať kalkulačku na sčítanie a odčítanie,
- osvojiť si jednoduché konštrukcie kružidlom,
- vedieť vyznačovať a rýsovať uhly,
- osvojiť si výpočet obvodu rovinných obrazcov.
- Násobenie a delenie mimo oboru násobilky- Príklady typu:

$$3 \cdot 13 = 39 \quad 2 \cdot 15 = 30$$

$$39 : 3 = 13 \quad 30 : 2 = 15$$

- Delenie so zvyškom
- Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel do 10 000
- Číselný obor do milióna
- GEOMETRIA- Jednoduché konštrukcie kružidlom, Geometrické telesá, Uhol, Obvod rovinných obrazcov
- Informatická výchova- získať základy algoritmického myslenia, rozšíriť prácu s textom, email, CD mechanika, IKT v škole a voľný čas

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Upevňovať vedomosti získané z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť urobiť záznam o pracovnom postupe,
- vedieť pracovať podľa výkresu,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci,
- oboznámiť sa s hlavnými druhmi plechu a s jeho vlastnosťami,
- oboznámiť sa so strihom na najjednoduchších príkladoch.
- Osvojiť si základné poznatky o osobnej hygiene a hygiene domácnosti
- Pri práci v školskej dielni zdokonaľovať osvojenú techniku, zvyšovať požiadavky na presnosť práce
- Meranie, strihanie, rezanie, lepenie kartónu a papiera
- Montáž, demontáž- údržba bicykla
- Obrábanie dreva základnými technikami
- Čítanie jednoduchých výkresov
- Oboznamovať sa s hlavnými druhmi plechu, úprava povrchu, rezanie
- Pracovať s organickým sklom a novodurom
- Pracovať s kožou a koženkou
- Pracovať s rozličným materiálom, podľa náplne vyučujúceho
- Práce v domácnosti- príprava pokrmov, šitie, pletenie, háčkovanie
- Pestovateľské práce- spracovanie pôdy, sadenie, ochrana rastlín, zber, starostlivosť o kvety
- Základy technického kreslenia- rysovanie rovnobežiek, kružníc v súlade s konkrétnym výrobkom
- Pracovať s hlinou- Modelovať duté predmety aj s použitím modelárskeho očka a špachtle
- Pracovať na krosnách- príprava materiálu, základy techniky tkania

Svet práce

- Získať základné informácie o povolaniach v jednotlivých oblastiach- poľnohospodárskej a potravinovej výroby, lesného a vodného hospodárstva, zdravotníctva, obchodu a spoločného stravovania, služieb, stavebníctva.
- oboznámiť sa s charakteristikou práce, pracovnými podmienkami a uplatnením
- v jednotlivých povolaniach,
- oboznámiť sa s kvalifikačnými predpokladmi a odbornou prípravou jednotlivých povolání.

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a výtvarné zručnosti,
- rozvíjať zmyslové, rozumové a emocionálne poznávanie žiakov,
- kultivovať výtvarný prejav žiakov bez násilných zásahov do spontánnej detskej tvorby,
- prehľbovať vzťah k umeniu a prírode.

- Výtvarné osvojovanie
- Práca s výtvarnými prostriedkami
- Výtvarné umenie- porovnanie tvorby M. Benku a M. Bazovského, postava v krajine – Ľ. Fulla, Galanda, C. Majerník

Hudobná výchova

- Spievať osvojované piesne správne rytmicky a čisto intonačne v durovej a molovej tónine,
- poznávať dvojdielnosť a trojdielnosť melódie v piesňach a skladbách na počúvanie,
- vedieť rozoznať zvuk mužského speváckeho zboru,
- vedieť rozlišovať pieseň so sprievodom, zborovú scénu a melodrámu,
- prehlbovať schopnosť rozoznávať symfonický a dychový orchester, malý inštrumentálny súbor, hru jednotlivých známych nástrojov a nástrojových skupín.

Zdravie a pohyb

- Rozvíjať aktivitu žiakov,
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovía,
- uvedomele dodržiavať disciplínu a tak prispievať k vyššej efektívnosti vyučovacích hodín,
- mať pozitívny vzťah ku kondičným cvičeniam, uvedomele ich využívať i v čase mimo vyučovania v spontánnej, alebo organizovanej pohybovej aktivite,
- dodržiavať pravidlá a bezpečnosť pri pohybových hrách.
- Poradové cvičenia- povely, technika nástupu
- Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia
- Športová gymnastika- akrobacia / kotúľ, stoj na hlave, roznožka, skrčka, preskok s oddeleným mostíkom
- Rytmická gymnastika a tanec- kroky, poskoky, obraty, krojový
- Atletika- beh, skok do diaľky, do výšky, hod loptičkou, plná lopta, prekážkový a štafetový beh
- Športové hry- basketbal, hádzaná, futbal, volejbal
- Cvičenia v prírode- pešia turistika, cykloturistika, lyžovanie, korčuľovanie

Rámcový učebný plán A variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	4.roč.	8.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	7	5	12
Príroda a spoločnosť	Vlastiveda	2		2

Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1+1
Človek a príroda	Fyzika		1	1
	Biológia		1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis		1	1
	Geografia		1	1
	Občianska náuka		1	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	8+2
	informatická výchova	1	0,5+0,5	0,5+1,5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4+1,5	8+1,5
	Svet práce		0,5	0,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	4+2
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		21	24	45
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4	8

SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		25	28	53

Obsah vzdelávania pre 4. ročník žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

- Poznávať vetu ako jazykový celok
- Vedieť rozoznávať druhy viet
- Poznávať slová rovnakého a opačného významu
- Vedieť rozoznávať spisovné a nespisovné slová
- Vedieť rozlišovať samohlásky a spoluhlásky, krátke a dlhé samohlásky, tvrdé a mäkké spoluhlásky
- Cvičiť sa v členení jednoduchých jazykových prejavov na vety
- Cvičiť sa v tvorbe jednoduchých ústnych jazykových prejavov
- Poznávať vety z obsahovej, zvukovej a grafickej stránky
- Rozlišovať oznamovaciu a opytovaciu vetu
- Rozlišovať slová vo vete
- Usporiadať známe slová do významových okruhov
- Usporiadať slová rovnakého a opačného významu
- Rozlišovať spisovné a nespisovné slová
- Členiť slová na slabiky a hlásky, rozlišovať hlásky a písmená
- Rozlišovať malé a veľké písmená
- Rozlišovať samohlásky, spoluhlásky a dvojhásky- sluchom a ich správne vyslovovanie a písanie
- Rozdeľovať slová podľa slabík na konci riadka
- Písať „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach
- Osvojovať si výslovnosť a písanie slov s mäkkými slabikami de,te,ne,le, di,ti, ni, li.
- Docvičovať a opakovať abecedu a číslice
- Precvičovať písmená strednej výšky- veľkosť 4mm
- Precvičovať písmená s hornou a dolnou dĺžkou- 8mm
- Precvičovať písmená s dlžnom a mäčkčeňom
- Spresňovať štiňhosť oválnych písmen s oblúkom a hornými a dolnými slučkami
- Spresňovať rovnomernú dĺžku písmen, rozdielnu dĺžku písmen tvarovo podobných (e-l, v-v, c-C, č-Č, ch-Ch, o-O, z-Z, ž-Ž)
- Precvičovať spájanie písmen o,v, b s ostatnými písmenami (najmä s e, r, z)
- Členiť krátke jazykové prejavy na vety
- Obmieňať oznamovacie, rozkazovacie a opytovacie vety
- Dopĺňať vhodné slová do viet
- Pomenúvať pozorované predmety a javy
- Ústne odpovedať na otázky na základe obrázkov, vlastných skúseností, textov z čítanky
- Tvoriť otázky k jednoduchému textu
- Reprodukovať krátke jednoduché vety
- Rozprávať podľa obrázkov alebo série obrázkov
- Opisovať jednoduché predmety (veci dennej potreby)

- Precvičovať pozdravy, oslovenie, požiadanie, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, poďakovanie, ospravedlnenie, krátky odkaz, blahoželanie
- Čítať jednoduché krátke texty správne a s porozumením
- Precvičovať správny slovný prízvuk a prirodzenú intonáciu
- Orientovať sa v prečítanom texte
- Rozvíjať kultúru hovoreného slova žiakov, vytvárať návyk správneho dýchania, znenia hlasu, správnej artikulácie a spisovnej výslovnosti
- Vnímať a chápať ilustrácie v čítanke, knihe, v detskom časopise pri práci s textom
- Nacvičovať spájanie obsahu čítaného textu s ilustráciou, menovať postavy vystupujúce v rozprávke, príbehu o deťoch alebo zvieratách
- Jednoducho reprodukovat obsah rozprávky podľa otázok
- Nacvičovať vnímanie rytmu verša rýmu
- Prakticky rozlišovať verš od prózy
- Porozumieť pojmom rozprávky, hlasné čítanie, bábkové divadlo, bábkky, maňušky, divadelné predstavenie, filmové predstavenie
- Čítať a počúvať ukážky z literatúry pre deti a mládež. Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, H. Zelinová, J. Turan, D. Hevier). Rozprávky a rozprávkové dobrodružstvá (P. Dobšinský, E. Čepčeková, J. C. Hronský, F. Hrubín, J. Kožíšek, J. Pavlovič, S. Maršak, C. Janczarski). Poviedky o prírode, zvieratách a deťoch (M. Jančová, M. Haštová, M. Haľamová, R. Gauberová, R. Moric). Povesti, literárno-náučné texty o prírode a technike.

Príroda a spoločnosť

Vlastiveda

- Orientovať sa v školskej budove
- Dodržiavať zásady a povinnosti žiakov v škole, školský poriadok, vnútorný poriadok školy, trieda, kolektív, služby v triede, príprava na vyučovanie
- Poznať príbuzenské vzťahy v rodine – rodičia, deti, súrodenci, prarodičia, vnuk, vnučka, teta, strýc, bratranec, sesternica, príbuzný -známy
- Orientovať sa vo veku osôb, starý - mladý, starší –mladší
- Starat sa o estetické prostredie domova, deľba práce v domácnosti
- Poznať dátum narodenia, mením
- Charakterizovať prejavy počasia a prírody v jeseni
- Poznávať miestnu obec a okolitú krajinu - sídlo školy, bydliska, vodné toky, blízke obce, dopravné spojenie, zdravotnícke zariadenie, služby obyvateľstvu v obci, významné objekty v miestnej krajine
- Charakterizovať prejavy počasia a prírody v zime, porovnať s jeseňou, pozorovať vodu, ľad, sneh, rastliny v zime, stromy v zime, zvieratá v zime, zimné športy – bezpečnosť
- Orientovať sa v kalendárnom roku, v školskom roku,
- Poznať dni v týždni, mesiace, ročné obdobia,
- Orientovať sa v jednotlivých častiach dňa, celé hodiny, polhodiny
- Rozlišovať živú a neživú prírodu, prírodniny
- Určovať a pomenovať vonkajšie časti tela človeka, časti tváre,
- Poznať vnútorné orgány – mozog, srdce, pľúca, žalúdok
- Starostlivosť o zdravie, hygiena, správny režim dňa
- Dodržiavať zásady ochrany pred úrazmi
- Poznať hlavné časti tela zvierat, hmyz, ryby, vtáci, cicavce
- Oboznámiť sa so životnými prejavmi zvierat

- Popísať časti tela rastlín (byliny, dreviny - , koreň, stonka, list, kvet, plod)
- Charakterizovať prejavy počasia a prírody na jar, v lete

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Reprodukovať biblický príbeh stvorenia.
- Slovné vyjadriť, že svet je Božím darom.
- Vážiť si dary prírody, prácu ľudí.
- Formovať návyk prejavov vďačnosti k Bohu, k rodičom.
- S pomocou učiteľa vyskladať obrazy biblického príbehu stvorenia.
- Obdiv a vďaku vyjadriť v modlitbe.
- Získať vedomosti o živote Ježiša – Božieho Syna.
- Slovné vyjadriť hodnotu matky a jej úlohy v živote každého človeka.
- Na základe biblického príbehu zvestovania predstaviť Máriu ako matku Ježiša Krista.
- Vnímať osobu Ježiša ako dar od nebeského Otca.
- Slovné (modlitbou) prejať Ježišovi vďaku za jeho dar vykúpenia.
- Prejať záujem o živý vzťah s Ježišom.
- Rozvíjať schopnosť identifikácie, pohybovej pamäte, reprodukovania obsahu textu – pomocou dramatizácie, práce s vykladacím materiálom, modelovaním, pohybovými hrami, tancom.
- Oboznámiť sa s okolnosťami povolania apoštolov.
- Získať vedomosti o Cirkvi ako o spoločenstve pokrstených ľudí.
- Rozlišovať kladné a záporné vlastnosti.
- Zostaviť rebríček vlastností, ktoré by mal mať dobrý priateľ.
- Urobiť rozbor vlastností a vymenovať tie, ktoré mal Ježiš.
- Uvedomiť si, že aj ja môžem byť apoštolom vo svojom prostredí.
- Prejať záujem o vytváranie atmosféry lásky a priateľstva okolo seba.
- Nadchnúť sa pre konanie dobra.
- Identifikovať sa so spoločenstvom ľudí patriacich do Cirkvi – spoločné slávenie, modlitba, pomoc vo farnosti.
- Rozvíjať návyk obdarovania priateľa pri príležitosti sviatku.
- Vytvoriť darček pre priateľa. Pomenovať udalosť svojho začlenenia do Cirkvi – krst.
- Na modelovej situácii rozlíšiť dobro a zlo.
- Rozlíšiť krstné meno od priezviska.
- Pomenovať svojich krstných rodičov.
- Vnímať svoje miesto v Božej rodine – v Cirkvi.
- Prejať úctu a vďaku Bohu, rodičom, krstným rodičom.
- Budovať pozitívny vzťah k svojmu krstnému patrónovi.
- Formovať návyk spolupatričnosti k ľuďom patriacim do Cirkvi.
- Formovať návyk účasti na nedeľnej svätej omši.
- Rozvíjať úctu k Božiemu menu.
- Spolupracovať na dramatickom stvárňovaní modelových príbehov.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Určovať počet predmetov počítaním po 10 do 100
- Čítať a písať číslice, určovať rad čísel jednotky, desiatky, stovky
- Usporiadať čísla, porovnávať čísla, orientovať sa na číselnej osi
- Riešiť jednoduché nerovnice, slovné úlohy na porovnávanie
- Sčítat a odčítat prirodzené čísla v obore do 100 bez prechodu cez základ, s prechodom cez základ
- Násobiť a deliť v obore do 30, riešiť jednoduché slovné úlohy
- Rysovať a označovať priamku, vyznačovať body na priamke,
- Rysovať rôznobežky
- Merať dĺžku úsečky

Informatická výchova

- pracovať so základnými počítačovými aplikáciami,
- kreslenie v grafickom prostredí
- prehrávanie zvukov a videí.
- Práca v textovom editore
- vyhľadávania informácií na internete
- bezpečnostné pravidlá pri práci s počítačom a internetom.

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- precvičovať sebaobslužné činnosti – osobná hygiena, umývanie rúk, čistenie nechtov, prvá pomoc pri popálenine
- práce v domácnosti – hygiena domácnosti
- pripravovať pokrmy – používať elektrický varič, varnú kanvicu, mikrovlnnú rúru
- pripravovať raňajky, variť zemiaky
- šiť predným stehom, spájať látku jednoduchým zošitím, prišívajú gombík, začisťovať okraj látky obnitkovacím alebo slučkovým stehom, navliekať šnúrky a gumy, háčkovať retiazkové očka
- pracovať s papierom a kartónom, prekladať, skladať, strihať, vystrihovať, lepiť, rezať, zošívajú, merať a prebýajú
- modelovať z hliny
- zostavovať modely z konštrukčnej stavebnice, spájať maticami, skrutkami, prevádzajú montáž aj demontáž modelov
- pracovať s drevom – rezať, opracovať, vŕtať, brúsiť, napúšťať
- oboznámiť sa s vlastnosťami dreva, názvami a funkciou pracovných nástrojov
- pracovať s mäkkým drôtom, vyrovnávať, ohýbať, strihať, píliť, začisťovať konce
- strihať a rezať kožu, koženku
- ošetrovať a rozmnožovať izbové rastliny
- pestovať zeleninu, trvalky
- Pracovať s hlinou- vytvárať jednoduché predmety dennej potreby podľa zadania
- Oboznámiť sa s prácou na hrnčiarskom kruhu
- pracovať na tkáčskych krosnách, vytvárať jednoduché predmety dennej potreby- predložka, koberček, príprava materiálu na tkanie

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- spresňovať, rozvíjať získané poznatky a výtvarné zručnosti námetmi zo života detí
- komponovať a zobrazovať priestor maľbou a kresbou
- zobrazovať prírodné a umelecké formy kresbou a maľbou – zachytiť tvar, štruktúru, farebnosť prírodnín a vecí dennej potreby
- vytvárať plošné a priestorové úžitkové práce s námetmi v súvislosti s kultúrou bývania a odievania
- modelovať dvojrozmerné a trojrozmerné plastiky
- navštevovať výtvarné výstavy
- realizovať vychádzky zamerané na pozorovanie architektúry a panorámy krajiny
- besedovať o ilustráciách

Hudobná výchova

- rozlišovať pieseň a nástrojovú skladbu, vyčítanku, rečňovanku, uspávanku, pochod a hudbu k tancu
- vytvárať sprievod k piesňam na elementárnych nástrojoch
- rozoznávať zvuk klavíra, huslí, bubna a trúbky

Zdravie a pohyb

Telesná výchova

- upevniť základné povely poradových cvičení
- kondičné cvičenia- behu do 20 m, vytrvalostný beh do 12 min., beh vzad, cval stranou, švihadlo, preťahovanie lanom, plná lopta - nosenie, prenášanie, gúľanie, cvičenie s využitím lavičky, rebríny – zoskoky z 5-6 priečky, využitie debny ako prekážky, jazda na bicykli
- prípravné cvičenia- prostné cvičenia (činky a iné náradie)
- rytmická gymnastika, tanec (rytmizovaná chôdza, prísuný krok, polkový krok, pohybová improvizácia)
- akrobacie- kotúľ vpred, kotúľ vzad, stoj na rukách pri stene, kolíska
- atletika- rýchly beh na 30 – 50 m s preskakovaním nízkych prekážok, vytrvalostný beh do 12 min, skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou do diaľky
- základné činnosti športových hier – podávanie lopty, dribling, prihrávky, odbitie lopty,
- drobné pohybové hry- loptové hry, hry na snehu, ľade
- turistika – chôdza a beh v teréne 2km, prekonávať terénne prekážky, preťahovanie vo dvojiciach, základy prvej pomoci, orientácia v prírode

Obsah vzdelávania pre 8. ročník žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

- utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po obojakých spoluhláskach vo vybraných slovách,
- skloňovať podstatné mená
- poznávať a skloňovať prídavné mená
- vedieť používať osobné zámená
- poznávať minulý čas sloviess, rozlišovať oznamovací a rozkazovací spôsob

- poznať základné, zložené a radové číslovky, vedieť ich písať
- oboznámiť sa so skladbou vety- holá a rozvitá veta, súvetie
- zostavovať jednoduchú osnovu jazykového prejavu a čítankových textov
- rozprávať podľa vopred pripravenej osnovy, opisovať predmety, obrázky, osoby, krajinu, pracovný postup
- písať list rodičom, list s poďakovaním, s blahoželaním, úprava listu , obálky
- formy spoločenského styku- prosba, rozkaz, poďakovanie, ospravedlnenie, oslovenie,
- vyplňať jednoduchý dotazník, životopis
- plynule čítať s porozumením, pestovať kultúru reči žiakov
- orientovať sa v prečítanom literárnom diele, reprodukovat obsah
- rozvíjať záujem žiakov o mimoškolské čítanie
- porozumieť pojmom poviedka, román, divadelná hra, autor, básnik, prozaik, dramatik

Človek a príroda

Fyzika

- vedieť opísať stav pokoja a pohybu telies, gravitačná sila
- charakterizovať silu ako vzájomné pôsobenie telies, opísať príčinu pádu telies, merať silomerom,
- vysvetliť polohovú a pohybovú energiu na konkrétnych prípadoch
- opísať javy: odraz, lom, rozklad svetla
- opísať vznik zvuku a jeho vlastností na jednoduchom príklade
- prezentovať výsledky práce za skupinu

Biológia

- Získať základné poznatky o stavbe a činnosti jednotlivých sústav ľudského tela (oporná a pohybová sústava, obehová sústava, dýchacia sústava, tráviaca sústava, vylučovacia sústava, kožná sústava, nervová sústava)
- Vedieť ako predchádzať prenosu nakaľivých chorôb
- Pochopiť dôsledky škodlivosti užívania alkoholu, drog a fajčenia na ľudský organizmus
- Získať vedomosti o príčinách šírenia pohlavných chorôb a ich škodlivých dôsledkoch
- Vedieť prakticky poskytnúť prvú pomoc

Človek a spoločnosť

Dejepis

- Pochopiť príčiny a následky prvej svetovej vojny
- Orientovať sa v medzivojnovom období
- Pochopiť príčiny a následky druhej svetovej vojny
- Chápať povojnové obdobie a súčasnosť
- Vedieť nakresliť jednoduchú časovú priamku podľa vzoru

Geografia

- Získať geografické poznatky o Zemi – mapy, poludníky, rovnobežky
- Získať geografické poznatky o svetadieloch – Afrika, Ázia, Amerika, Austrália a Oceánia, Antarktída, Oceány – poloha, prírodné pomery, obyvateľstvo, hospodárstvo
- Charakterizovať obyvateľstvo svetadielov podľa rás

- Pracovať s rôznymi druhmi máp, vyhľadávať informácie

Občianska náuka

- Poznať úlohu štátu v spoločnosti
- Charakterizovať štátne zariadenia Slovenskej republiky – vznik SR, symboly, sviatky, hlavné mesto, funkcie štátu, obyvateľstvo, Ústava SR, medzinárodné postavenie SR
- Poznať základné práva a slobody občana SR
- Orientovať sa vo vzťahoch kamarátstvo, priateľstvo, láska
- poznať a pochopiť úlohu rodiny, hospodárenie v rodine, rozvod rodičov, základné práva detí

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Reprodukovať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu.
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Opakovať a prehľbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- osvojiť si algoritmus písomného násobenia a delenia prirodzených čísel v obore do 10000
- orientovať sa v číselnom obore do milióna
- deliť viacciferné čísla jednociferným deliteľom so zvyškom, aj s pomocou kalkulačky,
- násobiť viacciferné čísla dvojcifernými činiteľmi, aj s pomocou kalkulačky
- chápať pojem zlomok, vedieť čítať a zapisovať zlomok, výpočet zlomku, rovnosť zlomkov
- chápať pojem desatinné číslo – zápis, čítanie, písanie, sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie desatinných čísel
- rýsovať a merať uhly
- vypočítavať obsah rovinných útvarov – štvorca, obdĺžnika, kruhu
- popísať základné vlastnosti ihlanu, kužeľa

Informatická výchova

- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore
- prehrávať a ukladať zvukové záznamy
- pracovať s textom – kombinácia textu a obrázka, ukladanie textov, počítačové didaktické hry,

- používať nástroje na úpravu textov
- Používať e-mail – posielanie a prijímanie listov, tvorba adresára, bezpečná komunikácia, ochrana osobných údajov
- Používať internet – webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie
- Samostatne vyhľadávať informácie na internete
- Narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, spustiť zvuk,
- Oboznámiť sa s princípmi fungovania IKT – tlačiareň, skener, CD mechanika, mikrofón, slúchadlá
- Využívať edukačné programy v rôznych predmetoch
- Ovládať zásady bezpečnosti pri práci s počítačom

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Opakovať zásady osobnej hygieny, hygieny domácnosti
- Zdokonaľovať sa v ručnom obrábaní dreva – hobľovanie, tmelenie, brúsenie, rezanie, leštenie,
- Pracovať s kovom – obrysovanie, sekacie, rezanie, vŕtanie, pilovanie, spájkovanie, rezanie závitov
- Vedieť používať posuvné meradlo
- Oboznámiť sa s rozličnými druhmi plastov, práca s plastmi – pílenie, vŕtanie, tvarovanie, lámanie, spájanie, brúsenie, leštenie
- Merať, rezať, prerážať, šiť koženku
- Robiť pracovný náčrt, zostaviť pracovný postup
- Čítať náčrty a jednoduché technické výkresy
- Pripravovať pokrmy z mäsa, ovocia, zeleniny, zásady správneho stravovania, príprava stolovania na rodinnú oslavu
- Pracovať s textilom – šitie, strihanie, práca so strihom, žehlenie, štepovanie látky
- Zdokonaľovať techniku pletenia
- Zdokonaľovať techniku háčkovania
- Oboznámiť sa s detskou výbavičkou, prebaľovať dojča, príprava mlieka, denný režim dieťaťa, hygiena ženy a matky
- Pracovať na školskom pozemku - spracovanie pôdy, sadenie, ochrana rastlín, zber, starostlivosť o kvety
- Základy technického kreslenia- rysovanie uhlov, kolmíc, rovinné obrazce v súlade s konkrétnym výrobkom, kótovanie
- Pracovať s hlinou- Modelovať duté predmety aj s použitím modelárskeho očka a špachtle, pracovať na hrnčiarskom kruhu
- Pracovať na krosnách- príprava materiálu, poznať techniky tkania, vytvárať jednoduché farebné vzory a predmety dennej potreby

Svet práce

- Poznať pracovné činnosti vybraných profesií – voľba profesijnej orientácie, osobné záujmy, telesný a zdravotný stav, osobné vlastnosti,
- Mať prehľad o učebných odboroch
- Vedieť posúdiť svoje možnosti v oblasti profesie
- Využívať profesijné informácie a poradenské služby pre výber ďalšieho vzdelávania – náplň

učebných odborov,

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Prehlbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania – kompozície s postavou, skupinou postáv, vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy, detaily v kresbe
- Kultivovať výtvarný prejav žiakov hlbším poznaním výrazových prostriedkov – dekoratívne výtvarné práce, výtvarné činnosti spojené s experimentovaním, využívanie viacfarebnej voskovej batiky
- Poznať vzťah funkcie a formy objektu a jeho priestorový výraz – námety čerpať zo súčasnej bytovej a nábytkovej kultúry
- Vytvárať architektonické objekty s doplnením životného prostredia – prírody
- Pracovať s odpadovým materiálom v rôznych farbách
- Poznávať umenie cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie
- Oboznámiť sa s súčasnou architektúrou a bytovou kultúrou
- Pozorovať zátišie v dielach – J. Mudroch, M. Medvecká, L. Guderna, V. Špála, J. Šturdík

Hudobná výchova

- Spievať čisto a rytmicky správne s výraznou výslovnosťou a zmenami dynamiky, dychovo úsporne a so správnou rezonanciou
- Usilovať sa o výrazný prednes zodpovedajúci žánru piesne a jej charakteru
- Rozoznávať zvuk fagota v osvojovaných inštrumentálnych skladbách,
- Sledovať a rozoznávať hru známych nástrojov,
- Sledovať hru nástrojových skupín a súborov
- Rozlišovať modernú hudbu 20. storočia od staršej

Zdravie a pohyb

Telesná výchova

- Osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov telesnej kultúry
- Upevňovať poznatky poradových povelov a povelovej techniky – prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia
- Športová gymnastika – akrobacia (kotúľ letmo, stoj na rukách, premet bokom, zostava, preskoky), kladina – lavička (náskoky, chôdza, obraty, zmeny polôh tela)
- Osvojiť si jednoduché tanečné prvky – jednoduchý krajový tanec v ¾ takte – trojdup, jednoduché varianty discotancov
- Atletika – beh (beh na 100m, nízky štart, vytrvalostný beh 600-1000 m), skok do diaľky, skok do výšky, hod granátom , prekážkový beh cez prírodné prekážky, štafetový beh (nízky štart, 4x60 m)
- Športové hry – basketbal a hádzaná (dvojtakt, obrana, útok, hra na jeden kôš, hra s upravenými pravidlami), futbal, volejbal,
- Cvičenie v prírode – orientácia v teréne, použitie mapy, kompasu, práca s nožom, sekerou, stavba stanu, ochrana prírody, pešia turistika – chôdza so záťažou, cykloturistika – jazda so záťažou
- Dodržiavať normy a pravidlá kolektívu

- Poznať základné pravidlá vybraných športových hier

III. Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Ciele výchovy a vzdelávania

- *rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu*
- *rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote*
- *zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti*
- *podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov*
- *učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných*

III. 1. Pedagogický princíp školy

III. 1.1 Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelania stredným stupňom mentálneho postihnutia má osvojené nasledovné kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- viesť k samostatnosti v elementárnom vyjadrovaní, schopnosti nadviazať jednoduchý komunikačný kontakt v bežnom živote
- utvárať pevný systém návykov pre stále uvedomelejšie správanie sa a konanie
- využívať získané komunikačné schopnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k spoločenskej integrácii
- zvládať jednoduchou formou písomnú komunikáciu
- podieľať sa na jednoduchých sociálnych aktivitách

- uplatňovať základne návyky spoločenského správania

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- viesť k aktívnemu vnímaniu, ku koncentrácii pozornosti a k zdokonaľovaniu analyticko – syntetickej činnosti v oblasti vnímania a myslenia žiaka
- pracovať podľa náučného pracovného postupu, podľa inštrukcií plniť zadané jednoduché úlohy

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využívať základné formy informačnej a komunikačnej technológie
- ovládať elementárne spôsoby práce s počítačom

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť

- ovládať základy čítania, písania, počítania a využívať ich k svojmu vzdelávaniu
- používať učebnice, učebné materiály a učebné pomôcky
- používať termíny, znaky, symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života
- uplatňovať získané vedomosti, zručnosti a návyky v praktických situáciách

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- získané poznatky vedieť využiť tak, aby dokázali prekonať problémy primerane k svojim možnostiam
- podľa individuálnej úrovne žiakov a v nadväznosti na ich vedomosti, riešiť problémové situácie podľa získaných praktických zručností a návykov
- vie, na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov

f) osobné a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- viesť k sebahodnoteniu, k samostatnosti, podporovať sebadôveru žiaka
- využíva osvojené návyky a zručnosti k zapojeniu do spoločnosti

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi

kultúry

- vnímať v rámci svojich intelektových schopností krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce
- na základe individuálnych schopností ovládať a dodržiavať pravidlá a normy bežného spoločenského života
- dokáže sa chovať v krízových situáciách i v situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka podľa pokynov kompetentných osôb

III. 2 Pedagogické stratégie

Cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu v B variante špeciálnej základnej školy je vybaviť žiakov základnými poznatkami a praktickými zručnosťami, ktoré im umožňujú zapojiť sa do spoločenského života. Výchovno-vzdelávacia práca je zameraná predovšetkým na plnenie výchovných úloh a rozvoj motorických zručností.

Cieľom rozumovej výchovy je vytvoriť predpoklady na vyučovanie čítania, písania, počtov a na ich základoch oboznámiť žiakov so základnými zručnosťami. V priebehu dochádzky do školy sa žiaci v B variante naučia čítať s porozumením a prepisovať ľahké texty. Oboznámia sa s vypĺňaním sprievodky na balík, naučia sa písať pozdrav a blahoželenie. Poznajú svoje meno, priezvisko, adresu bydliska a dátum narodenia. Vyučovanie počtov má vybaviť žiakov takými vedomosťami a zručnosťami, ktoré prispievajú k ich začleneniu do bežného života. Počtové príklady vychádzajú z dennej praxe. Nezastupiteľné miesto vo vzdelávaní zaujímajú didaktické hry. V rámci rozvíjania reči kladieme dôraz na rozširovanie slovnej zásoby, zmenšovanie rozdielu medzi pasívnym a aktívnym slovníkom. Rečová výchova, ako významný socializačný prvok sa musí prelínať celým výchovno-vzdelávacím procesom.

V rámci vzdelávacej oblasti človek a svet práce sa na našej škole vyučuje predmet pracovné vyučovanie. Hlavným prvkom pracovnej výchovy sú úlohy súvisiace so sebaobsluhou, základom šitia, varenia a upratovania v domácnosti. Ich zvládnutie je jedným z najdôležitejších predpokladov pre život mentálne postihnutých. Náplň pracovného vyučovania je utváraná tak, aby nielen rozvíjala motoriku a prispievala pracovných zručností žiakov, ale bola aj prípravou pre budúce pracovne začlenenie. Dôsledným vedením k dokončeniu práce formujeme u žiakov vôľové vlastnosti a vytvárame ďalšie pracovné návyky.

Veľký dôraz je venovaný rozvoju pohybových aktivít a upevňovaniu zdravia. Zvyšovanie telesnej zdatnosti prispieva k upevňovaniu fyzickej stránky žiakovej osobnosti a je predpokladom zapojenia žiaka do pracovného procesu. V rámci zdravia a pohybových aktivít vedieme žiakov k obratnosti, pohyblivosti a prekonávaniu strachu. Spojením pohybu s hudbou podporujeme u žiakov ľahkosť a plynulosť pohybov. Relaxačnými aktivitami v suchom bazéne rozvíjame u žiakov celkovú koordináciu pohybov, rozvíjanie svalových skupín a v neposlednom rade pozitívne vplyvame aj na psychiku žiakov. Táto relaxačná činnosť sa kladne odzrkadľuje v priebehu celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

V oblasti umenia a kultúra kladieme dôraz na celkový rozvoj harmonickej osobnosti dieťaťa. Vedíme žiakov k osvojovaniu si výtvarných a hudobných zručností. Dôraz kladieme na vyjadrovanie vlastných pocitov, vnímanie krásna a starostlivosť o estetické prostredie.

V rámci environmentálnej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu sa žiaci úspešne zapájajú do jednotlivých školských aktivít. Oboznamujú sa s prírodou, s jej zmenami, poznávajú najbežnejšie druhy rastlín, zvierat. Svojimi aktivitami prispievajú k ochrane životného prostredia, čím sa u nich rozvíja kladný vzťah k prírode.

Preventívnymi aktivitami v oblasti prevencie drogových závislostí podporujeme u žiakov zdravý životný štýl. Formou didaktických hier poukazujeme na nebezpečný vplyv fajčenia a alkoholizmu a jeho negatívne následky.

Využitím špeciálnych pomôcok, foriem a metód práce vo výchovno-vzdelávacom procese vedíme žiakov k aktívnemu vnímaniu, ku koncentrácii pozornosti a k zdokonaľovaniu analyticko-syntetickej činnosti v priebehu celého vyučovania.

Rámcový učebný plán A variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	9.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1
Človek a príroda	Fyzika	1	1

	Biológia	1	1
	Chémia	1	1
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1
	Geografia	1	1
	Občianska náuka	1	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1
	informatická výchova	1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	3,5+2	3,5+2
	Svet práce	0,5	0,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1
	hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		25	25
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ		29	29

Obsah vzdelávania pre 9. ročník žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

- docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách,
- precvičiť si pravopis podstatných a prídavných mien,
- upevniť si pravopis slovíes, najmä v minulom čase a v rozkazovacom spôsobe,
- osvojiť si ústne a písomné vykanie,
- učiť sa vyplňať úradné tlačivá,
- cvičiť sa v kompozícii a štylizácii,
- osvojiť si ústne i písomné formy spoločenského styku

Človek a príroda

Fyzika

- vedieť experimentálne overiť magnetické vlastnosti magnetov,
- vedieť experimentom dokázať jav elektrizovania telies,
- vedieť zostaviť elektrický obvod so žiarovkou,
- vedieť triediť vybrané pevné telesá na elektrické vodiče a izolanty,
- vedieť bezpečnostné pravidlá pri práci s elektrickými spotrebičmi,
- vedieť odmerať veľkosť prúdu a napätia v elektrickom obvode,
- vedieť opísať premenu energie na vybraných prírodných javoch,
- vedieť vymenovať dnes využívané prírodné zdroje energie a opísať spôsob ich využitia

Biológia

- Získať základné poznatky o stavbe Zeme, vývoji života na Zemi a vývoji človeka,
- poznať najdôležitejšie minerály a horniny Slovenska a ich využitie,
- poznať spôsoby ťažby minerálov a hornín,
- poznať typy pôdy a spôsoby ochrany pôdy,
- poznať chránené krajinné oblasti, národné parky, prírodné rezervácie na Slovensku a vo svojom regióne,
- vedieť, aké činnosti človeka poškodzujú životné prostredie,
- pochopiť dôsledky znečisťovania životného prostredia a možnosti jeho ochrany.

Chémia

- Spoznávať vybraný okruh anorganických a organických látok, ich význam a využitie v každodennom živote,
- oboznámiť sa so zložením a vlastnosťami niektorých chemických látok,
- chápať horenie ako chemickú reakciu,
- vedieť uviesť na praktických príkladoch spôsoby oddeľovania zložiek zmesí,

- vedieť dodržiavať zásady bezpečnej práce s kyselinami a hydroxidmi,
- uvedomovať si nebezpečenstvo výbuchu pri unikaní plyných palív v uzavretom priestore,
- oboznámiť sa so základnými zdravotnými a environmentálnymi dôsledkami pôsobenia chémie v živote človeka.

Človek a spoločnosť

Dejepis

- Za pomoci učiteľa odhaľovať pozitívne a negatívne príklady v histórii,
- vedieť porovnať súčasnosť so situáciou v minulosti,
- učiť žiakov pochopiť, aké hodnoty nám zanechali minulé generácie,
- vedieť sa spoľahlivo orientovať na časovej priamke,
- vedieť samostatne pracovať s pracovným zošitom.

Geografia

- Utvrdiť základné poznatky o vzniku a vývoji Zeme,
- utvrdiť základné poznatky o jednotlivých svetadieloch,
- utvrdiť základné informácie o Európe,
- poznať základné informácie o jednotlivých krajoch Slovenska a krajských mestách,
- vedieť spoľahlivo pracovať s fyzikálnou a politickou mapou.

Občianska náuka

- Poznať štátne symboly Slovenskej republiky,
- oboznámiť sa so spôsobom voľby prezidenta Slovenskej republiky,
- poznať podmienky aktívneho a pasívneho volebného práva,
- poznať rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami,
- viesť žiakov k uvedomovaniu si práv a povinností občanov,
- získať základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- získať základné vedomosti o Zákonníku práce.

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Reprodukovať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu.
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Utvrdiť algoritmus písomného delenia jednociferným deliteľom so zvyškom,
- utvrdiť algoritmus písomného delenia dvojciferným deliteľom písomne alebo pomocou kalkulačky,
- vedieť využívať spôsoby kontroly správnosti výpočtu súčtu alebo rozdielu,
- vedieť vypočítať 1 %, rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ, počet percent a hodnotu príslušnú k počtu percent,
- pochopiť význam pojmu objem,
- poznať používané jednotky objemu a vedieť ich navzájom premieňať,
- osvojiť si postup výpočtu objemu kvádra a kocky,
- poznať sieť kvádra a kocky, rozvíjať priestorovú predstavivosť žiakov,
- naučiť žiakov získané vedomosti aplikovať v praxi.

Informatická výchova

- Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vedieť používať nástroje na úpravu textov,
- naučiť sa pracovať s tabuľkou v MS Word,
- rozvíjať schopnosť kooperácie a komunikácie,
- pochopiť základné autorské práva,
- vedieť prezentovať výsledky svojej práce.

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Upevniť a prehĺbovať získané zručnosti a vedomosti o základných druhoch dreva,
- vedieť pracovať s profilovým materiálom,
- zdokonaľiť sa v pracovných zručnostiach s plastmi,
- naučiť sa pracovať s kuchárskou knihou a receptom,
- vedieť pripraviť jedlá z ovocia a zeleniny,
- naučiť žiakov racionálne používať mechanizačné prostriedky v domácnosti, poznať zásady bezpečnej práce a ich bežnej údržby,
- oboznámiť sa so základmi starostlivosti o dieťa, chorých a starých ľudí.
- Pracovať s hlinou- Modelovať duté predmety aj s použitím modelárskeho očka a špachtle, pracovať na hrnčiarskom kruhu
- Pracovať na krosnách- príprava materiálu, poznať techniky tkania, vytvárať jednoduché farebné vzory a predmety dennej potreby
- Pracovať s prútím, vyrábať jednoduché výrobky

Svet práce

- Naučiť sa orientovať na trhu práce,
- vedieť, kde sa podľa miesta bydliska nachádza príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny,
- vedieť napísať svoj životopis a žiadosť o prijatie do zamestnania,
- naučiť sa (prakticky) zvládnuť prijímací pohovor,
- poznať základné všeobecné povinnosti zamestnanca v pracovnom pomere.

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Formovať osobnosť a estetický vzťah žiaka ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia,
- prehľbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania,
- posilniť výchovno-estetické a arteterapeutické zameranie predmetu.

Hudobná výchova

- Rozvíjať hudobnú a kultúrnu úroveň žiakov,
- pestovať záujem o pozorné počúvanie hudby rozličných žánrov,
- osvojovať si hudobno-kultúrne a poslucháčske návyky,
- aktívne sa oboznamovať s hudobnými nástrojmi a rozlišovať ich podľa zvuku,
- sprevádzať spev a hudbu tanečnými krokmi valčíka, polky, karičky a čardáša.

Zdravie a pohyb

Telesná výchova

- Osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov z telesnej kultúry,
- osvojiť si základné poznatky o poskytovaní pomoci pri cvičeniach,
- zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia,
- dodržiavať princípy fair-play.

Rámcový učebný plán B variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	1.roč.	5.roč.	SPOLU

Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	3	5
	rozvíjanie komunikatívnych schopností	3	3+1	7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1+1	1	3
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	2	4
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	2
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	3	5
	informatická výchova	1	1	2
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	5+1	10
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	6
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		18	22	40

VOLITEĽNÉ HODINY		4	4	8
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		22	26	48

Obsah vzdelávania pre 1. ročník pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť:

Jazyk a komunikácia

- učiť žiakov spontánne pomenovať predmety
- viesť žiakov k sústredenému počúvaniu textov
- rozvíjať slovnú zásobu hrou
- prehlbovať záujem o knihy
- viesť žiakov k pohotovosti a sústrednosti
- rozvíjať jemnú motoriku rúk
- upevňovať úhľadné a správne písanie
- rozvíjať zrkovú a priestorovú orientáciu
- osvojovať si zručnosti v sociálnej komunikácii
- utvárať pozitívne ľudské vzťahy

Príroda a spoločnosť

- upevňovať kladný vzťah k prírode
- poukázať na zdravú životosprávu
- osvojovať základné návyky slušného správania
- poznať základné pravidlá cestnej premávky
- upevňovať rodinné putá
- rozvíjať pamäťové schopnosti
- rozvíjať estetické cítenie

Matematika a práca s informáciami

- vniesť hravosť do učenia
- vzbudiť záujem o čísla
- rozvíjať sluchové a zrkové vnímanie
- rozvíjať pamäťové schopnosti
- upevňovať pojmy malý, veľký, krátky, dlhý
- nacvičovať správnu techniku písania číslíc
- upevňovať osvojené poznatky
- oboznámiť s bezpečnosťou pri práci v počítačovej miestnosti
- zapnúť, vypnúť počítač

- základné pojmy- klávesnica, myš
- pracovať v edukačných programoch

Človek a svet práce

- upevňovať návyky sebaobslužnej činnosti
- rozvíjať jemnú motoriku
- dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci
- rozvíjať estetické cítenie
- vytvárať kladný vzťah k práci, k prírode
- naučiť sa pracovať v skupine
- rozvíjať predstavivosť, upevniť zručnosť
- rozoznávať základné druhy materiálov
- rozvíjať vizuo-motorické schopnosti

Umenie a kultúra

- prejaviť záujem o spoločný spev a hudobný prejav
- upevňovať a rozvíjať kladný vzťah k spevu a pohybu
- pohybom vyjadriť prežívanú náladu textu piesne
- spievať pieseň s inštrumentálnym doprovodom
- rozvíjať predstavivosť, fantáziu
- učiť deti nebáť sa experimentovať
- upevňovať základné poznatky o farbách
- orientovať sa na ploche
- viesť deti k smelej maľbe, rozvoj zručnosti, predstavivosti, fantázie

Zdravie a pohyb

- koordinačnými cvičeniami prispievať k zvyšovaniu kondície vlastného tela
- pestovať vôľové vlastnosti
- viesť k obratnosti, postrehu a pohotovosti
- upevňovať kolektív
- precvičovať zručnosť pri hre s loptou
- rozvíjať vytrvalosť a upevňovať správne dýchanie
- oboznámiť sa so základnými pravidlami cestnej premávky

Obsah vzdelávania pre 5. ročník pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávacia oblasť:

Jazyk a komunikácia

- čítať a písať ďalšie písmená veľkej tlačenej a písanej abecedy: k,K,z,Z,b,B,c,C,č,Č,r,R
- čítať slová s dvojhláskami

- plynule čítať mechanicky nacvičené slová každodenného života s ich uvedomelým porozumením
- čítať jednoduché vety s porozumením
- počúvať texty a krátke príbehy s uvedomelým porozumením
- nácvik písania písmen nacvičovaných v čítaní
- zapisovať a odpisovať slabiky a jednoduché slová nacvičované na čítaní
- nacvičovať sociálne verbálne rutiny(zdravenie, prosba, ospravedlnenie)
- zdokonaľovať verbálne porozumenie a verbálne vyjadrovanie
- rozvíjať hrubú a jemnú motoriku rúk
- nadobudnúť zručnosti, vedomosti a návyky pri písaní z hľadiska formy a obsahu
- využívať nadobudnuté zručnosti pri sociálnom kontakte

Príroda a spoločnosť

- orientovať sa v okolí školy
- poznať charakteristické znaky ročných období
- určovať čas a miesto
- poznať príbuzenské vzťahy
- poznať rastliny a zvieratá miestnej oblasti
- chápať význam aktívnej ochrany prírody
- naďalej prehľbovať poznatky o ľudskom tele
- osvojiť si pravidlá správnej životosprávy
- osvojiť si základné pravidlá kultúrneho správania

Človek a hodnoty

- učiť sa byť vďačný
- dávať si pozor na svoj rečový prejav, slušne sa vyjadrovať
- pomáhať slabším

Matematika a práca s informáciami

- orientovať sa v číselnom rade v obore do 20
- určovať počet predmetov počítaním po jednom
- k číslu priradiť skupinu predmetov
- čítať a písať čísla
- rozklad čísel v obore do 20
- usporiadať a porovnať čísla v obore do 20
- sčítovať a odčítovať v obore do 20, bez prechodu cez 10 s názorom
- riešenie jednoduchých slovných úloh
- pomenovať a triediť rodinné útvary: kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník, valec
- upevniť poznatky z nižších ročníkov
- oboznámiť s bezpečnosťou pri práci v počítačovej miestnosti
- zapnúť, vypnúť počítač
- základné pojmy- klávesnica, myš
- pracovať v edukačných programoch

- zdokonaliť orientáciu na klávesnici, základné funkcie
- pracovať v programe Skicár

Človek a svet práce

- osvojenie základných bezpečnostných pravidiel

Sebaobslužné činnosti

- opakovať postupy potrebné pri osobnej hygiene
- zvyšovať samostatnosť pri umývaní zubov
- starostlivosť o hygienu rúk
- pri stolovaní používať príbor

Práce v domácnosti

- opakovať činnosti osvojené v nižšom ročníku
- zvyšovať samostatnosť pri udržiavaní poriadku, pri odkladaní odevu a obuvi
- základné obsluhovanie bežných domácich audio a video zariadení
- navliekanie nite do veľkej ihly, uzol
- príprava jednoduchého jedla
- oboznámenie sa s tkáčskym stavom
- príprava materiálu na tkanie

Práce v dielni

- tvarovať hlinu do jednoduchých tvarov
- navliekať korálky podľa vzoru
- viazať šnúrky do topánok
- namotávať vlnu a špagát na kľbko
- strihať, trhať, krčiť, lepiť, trhať papier
- vystrihovanie bez predkreslenej čiary a po čiare
- šitie jednoduchých stehov
- opracovanie povrchu dreva brúsnyim papierom a pilníkom, zatĺkanie a vyťahovanie klinec
- montážne a demontážne práce, skladanie puzzle, mozaiky, práca so stavebnicou

Pestovateľské práce

- starostlivosť o izbové rastliny
- úprava trávnatých plôch a kvetinových záhonov

Umenie a kultúra

- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky
- počúvať jednoduché detské piesne

- oboznámiť sa so štátnou hymnou
- pestovať u žiakov hudobno-pohybové prejavy
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- rozvíjať kooperáciu pri spoločných výtvarných aktivitách
- prispôbovať sa požiadavkám skupiny
- upevňovať zručnosť nadobudnutú v predchádzajúcich ročníkoch

Zdravie a pohyb

- dodržiavať základné pravidlá hier
- rozvíjať tvorivosť a improvizračné schopnosti
- posilňovať, uvoľňovať a preťahovať jednotlivé svalové skupiny a upevňovať návyky správneho držania tela
- prispôbovať sa požiadavkám skupiny
- učiť deti pohybom vyjadriť zvýraznený rytmus

Rámcový učebný plán B variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	2.roč.	6.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	2+1	3+1	5+2
	Rozvíjanie komunikačných schopností	3	3	6
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1	1	2
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	2	4
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1+1
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	3	6
	informatická výchova	1	1	2

Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4+1	8+1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	4+2
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		19	21	40
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4	8
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		23	25	48

Obsah vzdelávania pre 2. ročník žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- čítať a písať hlásku a písmeno m, M, e, E, l, L
- vedieť a pomenovať obrázky
- vedieť sluchom poznávať prvú hlásku slova
- čítať slabiky ma, má, Ma, Má, mi, Mi, me, Me
- čítať dvojslabičné slová
- vedieť sluchom zo slabík poskladať slovo
- poznať jednoduché riekanky
- opakovať nacvičené prvky z 1. ročníka: slučka, ovál, vlnovka
- rozvíjať jemnú motoriku a grafomotoriku
- vedieť správne sedieť a držať písacie potreby pri písaní
- poznať horný a dolný zátrh, šikmé „ zuby na píle“
- správne písať tvary písmen e, l, m, i
- správne spájať písmená do slabík: me, mi, li, le, em, im, il, el
- rozvíjať schopnosti žiaka komunikovať jednoduchou verbálnou formou
- rozvíjať očný kontakt pri komunikácii
- rozvíjať symbolickú reprezentáciu
- rozvíjať zručnosti sociálnych interakcií
- rozširovať a aktivizovať pasívnu slovnú zásobu

- upevňovať jednoduché domáce zručnosti

Príroda a spoločnosť

- Poznať priestorové pojmy a vzťahy,
- vedieť sa orientovať v triede a v školskej budove,
- vedieť pomenovať predmety a činnosti, s ktorými sa žiaci stretávajú,
- poznať názvy ročných období,
- osvojiť si názvy dní v týždni
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny a kultúrneho správania
- poznať niektoré rastliny a zvieratá

Človek a hodnoty

- Rozlišovať medzi vecami stvorenými milujúcim Otcom a vecami, ktoré vytvorili ľudia
- Vnímať a oceniť hodnotu vecí stvorených a vytvorených.
- Vyznačiť na obrazoch (mapách) veci stvorené a vytvorené.
- Formovať návyk modlitby: pozorovať učiteľa pri modlitbe, prežehnať sa (s pomocou)
- Slovné vyjadriť prejavy lásky. (s pomocou)
- Oceniť prejavy lásky. Vnímať hodnotu rodiny.
- Formovať návyk prosby, poďakovania. (s pomocou)
- Opísať obrazy vyjadrujúce stvorenie človeka. (s pomocou)
- Reprodukovať modlitbu k anjelovi strážcovi.
- Slovné vyjadriť odprosenie (s pomocou)
- Vnímať pomoc anjela strážcu.
- Rozvíjať schopnosť spolupráce v kolektíve.
- Formovať návyk odprosenia.
- Zapojiť sa do hry v kolektíve.
- S pomocou učiteľa slovné vymenovať vlastnosti Ježiša – dobrého syna, dobrého priateľa.
- Prejaviť záujem o zdieľanie pozitívnych citových zážitkov so spolužiakmi.
- Slovné i gestom (prežehnaním) vyjadriť tri Božské osoby. Formovať postoj stíšenia pri modlitbe.

Matematika a práca s informáciami

- porovnávať predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar
- vzťahy: veľa – málo, väčší – menší, kratší – dlhší
- triediť a porovnávať rovinné útvary: kruh, štvorec, trojuholník
- znaky väčší, menší. Porovnávanie čísel 1, 2
- číslo 3. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov
- priradovať predmety k číslu 3. Čítanie a písanie číslice 3
- znázorňovať čísla 3
- porovnávať čísla 1, 2, 3. Znaky <, >, =
- sčítavať v obore do 3. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov sčítania
- odčítavať v obore do 3. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania

- rozklad čísla 2 a 3
- riešiť slovné príklady
- číslo 4. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov
- priradovať predmety k číslu 4. Čítanie a písanie číslice 4
- znázorňovať číslo 4
- porovnávať čísla 1, 2, 3, 4. Znak <, >, =
- sčítavať v obore do 4. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania
- odčítavať v obore do 4. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania
- rozklad čísla 2, 3, 4
- riešiť slovné príklady
- počítanie s mincami 1 €, 2 €,
- žiaci sa pracujú so základnými počítačovými aplikáciami, a tak získavajú a prehľbujú základné zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí
- oboznámiť žiakov s základnými bezpečnostnými pravidlami pri práci s počítačom a internetom.
- Naučia sa pracovať s výučbovými programami zahrnutými v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Človek a svet práce

- utvárať a upevňovať základné hygienické návyky
- utvárať a upevňovať základné stravovacie návyky a pravidla stolovania
- zvyšovať samostatnosť pri seba-obslužných činnostiach
- rozvíjať jemno – motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania
- rozvíjať schopnosť verbalizovať danú činnosť
- osvojiť si zručnosti pri pestovateľských a domácich prácach

Umenie a kultúra

- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk
- rozvíjať sensorickú koordináciu
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- rozvíjať laterálnu
- rozvíjať percepciu
- využiť kresbu, maľbu, modelovanie
- oboznamovať sa s detskými piesňami, hudobno- pohybovými hrami
- rozvíjať pasívne vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi, bez vizuálne vnímaného zdroja zvuku
- určovať zdroj zvuku a vlastností vnímaných zvukov
- oboznamovať sa s ľudovými piesňami nášho ľudu
- osvojovať si prvé počúvania vokálnych a inštrumentálnych miniatúr a vyludzovania zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch

Zdravie a pohyb

- Rozvíjať sociálne a komunikačné schopnosti v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách

- Prijíť stanovené pravidlá.
- Vytvárať sebakontrolu.
- Prispôsobovať sa požiadavkám skupiny.
- Formovať kladný postoj k pohybovej aktivite.
- Vytvárať základné hygienické návyky pri pohybových činnostiach
- Rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu v kondičných cvičeniach
- Návyk správneho držania tela, cvičenie na úpravu držania hlavy a trupu
- Rozvíjať hrudne dýchanie,
- Koordinovať dýchanie s pohybom paží a trupu.
- Rozvíjať priestorovú orientáciu, rovnovážnu a pohybovú koordináciu žiaka.

Obsah vzdelávania pre 6. ročník žiakov so stredným mentálnym postihnutím

Jazyk a komunikácia

- osvojiť si čítania písmen ž, Ž, h, H, f, F, g, G, ch, Ch, d', ě, ň, l'. a jednoduché slová
- nácvik písania malých písmen ž, h, f, g, ch, a veľkých písmen E,P,R,B,Y
- využívať informačné hodnoty textu pri jeho reprodukcii,
- rozprávať podľa obrázka : Kto (čo) je na obrázku? Čo robí ?
- Rozvíjať uvoľňovacie a relaxačné cvičenia horných končatín
- Obkresľovať predkreslených geometrických tvarov.
- Realizovať uvoľňovacie a relaxačné cvičenia horných končatín.
- Nacvičovať, upevňovať, utvrdzovať písanie tvaru malých písaných písmen ž, Ž, h, H, f, F, g, G, ch, CH d', ě, ň, l'
- Nacvičovať písanie slabík s týmito písmenami.

Príroda a spoločnosť

- poznať osobné údaje blízkych ľudí,
- orientovať sa v blízkom priestore,
- orientovať sa v čase,
- poznať niektoré rastliny miestnej oblasti,
- poznať niektoré zvieratá miestnej oblasti,
- orientovať sa v bežných životných situáciách

Človek a hodnoty

- S výraznou pomocou učiteľa formulovať ospravedlnenie, ľútosť /slovne/.
- Zažiť radosť z odpustenia, odprosenia – zmierenia
- Formovať návyk vzájomného odpúšťania a vonkajších prejavov odpustenia: úsmev, podanie ruky, slovné vyjadrenie: prepáč, odpusť.
- Slovné vyjadriť potrebu ľútosť pre život človeka.
- Na príklade uviesť prínos odpustenia.
- Diskutovať v skupine o hodnote odpustenia.
- Vnímať aktívnu účasť na prijímaní Božieho odpustenia

- Pravidelne si spytovať svedomie.
- S pomocou učiteľa slovne opísať potrebu dobrého skutku.
- Nadchnúť sa pre konanie dobra.
- Vytvoriť ponuku dobrých skutkov v prostredí triedy, školy.
- Na príkladoch vnímať komunikáciu slovom a telom. Nadchnúť sa pre rozhovor s ľuďmi
- Poznať hodnotu dialógu. Nadchnúť sa pre rozhovor s ľuďmi.
- Návčik asertívnej komunikácie na modelových situáciách
- Vníma rozdiel medzi rozhovorom s ľuďmi a s Bohom.
- Nadchnúť sa pre rozhovor s Bohom.
- Formulovať modlitbu vlastnými slovami – s pomocou.

Matematika a práca s informáciami

- numerácia v obore prirodzených čísel do 100
- počítať po desiatkach do 100
- určovať počet predmetov počítaním po desiatich
- čítať a písať číslic
- usporiadať čísla, číselná os
- porovnávať desiatky, zápis pomocou znakov $>$, $<$, $=$
- manipulovať s peniazmi
- počítať s mincami 1 €, 2 € a bankovkami 5 €, 10 €, 20 €, 50 €
- osvojovať si pojmy drahší – lacnejší
- sčítavať a odčítavať v obore do 20 s prechodom cez základ
- riešiť slovné príklady
- určovať čas – celé hodiny
- praktické meranie dĺžky v metroch
- praktické meranie objemu v litroch
- modelovať a kresliť z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh)
- priame a krivé čiary
- žiaci sa pracujú so základnými počítačovými aplikáciami, a tak získavajú a prehľbujú základné zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí
- oboznámiť žiakov s základnými bezpečnostnými pravidlami pri práci s počítačom a internetom.
- Naučia sa pracovať s výučbovými programami zahrnutými v jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Človek a svet práce

- Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci,
- zvládnuť základy jednoduchého pracovného postupu,
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál,
- osvojiť si základné zručnosti a návyky pri práci v domácnosti,
- osvojiť si základné manuálne zručnosti pri prácach v dielni a pestovateľských prácach.

Umenie a kultúra

- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- rozvíjať elementárny zmysel pre priestor,
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcií výtvarných diel,
- rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.
- upevňovať základné spevácke a hudobné návyky
- pestovať lásku k ľudovým tradíciám, zvykom, poznávať piesne nášho ľudu
- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky
- pestovať u žiakov hudobno- pohybové prejavy, melódiou a rytmom viesť žiakov k jednoduchému samostatnému prejavu
- osvojiť si správanie pri počúvaní slovenskej štátnej hymny

Zdravie a pohyb

- upevňovať návyky správneho držania tela (chôdza, beh,...)
- zamerať sa na posilňovanie , uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- osvojovať si presnosť pri hádzaní a chytaní lopty
- zdokonaľovanie rovnováhy,
- upevňovať kladné kolektívne vzťahy pri rôznych loptových hrách
- pestovať vzťah pohybu s rytmom hudby
- pestovať vzťah pohybu v prírode , zvyšovať celkovú kondíciu jednotlivcov a rozvíjať
- zdravý spôsob života

Rámcový učebný plán B variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	3.roč.	7.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3+1	3+1	6+2
	Rozvíjanie komunikačných schopností	3	2	5
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1		1
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	3	5
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1+1
Matematika a práca s informáciami				

	matematika	3	3+1	6+1
	informatická výchova	1	1	1+1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4,5+1	8,5+1
	Svet práce		0,5	0,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	4+2
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		20	22	42
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4	8
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		24	26	50

Obsah vzdelávania pre 3. ročník žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- Čítať a písať hlásku a písmeno o, O, v, V, u, U, t, T, p, P
- vedieť čítať dvojslabičné slová, jednoduché vety
- čítať zatvorené slabíky (im, et, it, op, pil, tam, lep)
- spresňovať správnu výslovnosť žiakov.
- stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii,
- rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť,
- rozvíjať porozumenie reči,
- podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka,
- podporovať verbálnu a neverbálnu komunikáciu žiaka

- vedieť poznávať a pomenovať veci a osoby v najbližšom okolí,
- rozširovať a aktivizovať pasívnu slovnú zásobu.
- Rozvíjať jemnú motoriku a grafomotoriku,
- vytvárať návyk prakticky si usporiadať potreby na lavici pri písaní,
- vytvárať zručnosť písať s príslušnými pracovnými, hygienickými a estetickými návykmi,
- spresňovať správny tvar písaného písmena a, o, p, t, v u
- Postupný nácvik písmen a, o, p, t, v u.
- Nacvičiť uvoľnený, plynulý pohyb
- Zmenšovať a spresňovať tvar písaného písmena.

Príroda a spoločnosť

- Utvrdiť si jednoduché priestorové pojmy a vzťahy,
- vedieť sa orientovať v najbližšom okolí školy,
- osvojiť si základné pojmy súvisiace s ročnými obdobiami a orientáciou v čase,
- osvojiť si elementárne zásady osobnej hygieny,
- osvojiť si základy kultúrneho správania
- poznať niektoré ďalšie rastliny a zvieratá.

Človek a hodnoty

- Spoznať biblicky príbeh stvorenia.
- Reprodukovať biblický príbeh stvorenia.
- Slovné vyjadriť, že svet je Božím darom.
- Vážiť si dary prírody, prácu ľudí.
- Formovať návyk prejavov vďačnosti k Bohu, k rodičom.
- S pomocou učiteľa vyskladať obrazy biblického príbehu stvorenia.
- Obdiv a vďaku vyjadriť v modlitbe.
- Získať vedomosti o živote Ježiša – Božieho Syna.
- Slovné vyjadriť hodnotu matky a jej úlohy v živote každého človeka. Na základe príbehu zvestovania predstaviť Máriu ako matku Pána Ježiša
- Vnímať osobu Ježiša ako dar od nebeského Otca. Slovné (modlitbou) prejaviť Ježišovi vďaku za jeho dar vykúpenia. Prejaviť záujem o živý vzťah s Ježišom
- Rozvíjať schopnosť identifikácie, pohybovej pamäte, reprodukovania obsahu textu – pomocou dramatizácie, práce s vykladacím materiálom, modelovaním, pohybovými hrami, tancom.
- Oboznámiť sa s okolnosťami povolania apoštolov.
- Získať vedomosti o Cirkvi ako o spoločenstve pokrstených ľudí.
- Rozlišovať kladné a záporné vlastnosti.
- Zostaviť rebríček vlastností, ktoré by mal mať dobrý priateľ.
- Urobiť rozbor vlastností a vymenovať tie, ktoré mal Ježiš.
- Uvedomiť si, že aj ja môžem byť apoštolom vo svojom prostredí.
- Prejaviť záujem o vytváranie atmosféry lásky a priateľstva okolo seba.
- Nadchnúť sa pre konanie dobra.
- Identifikovať sa so spoločenstvom ľudí patriacimi do Cirkvi – spoločné slávenie, modlitba, pomoc vo farnosti. Rozvíjať návyk obdarovania priateľa pri príležitosti sviatku.
- Vytvoriť darček pre priateľa.
- Pomenovať udalosť svojho začlenenia do Cirkvi – krst.
- Na modelovej situácii rozlíšiť dobro a zlo.

- Rozlíšiť krstné meno od priezviska. Pomenovať svojich krstných rodičov.
- Vnímať svoje miesto v Božej rodine – v Cirkvi. Prejaviť úctu a vďaku Bohu, rodičom, krstným rodičom.
- Budovať pozitívny vzťah k svojmu krstnému patrónovi.
- Formovať návyk spolupatričnosti k ľuďom patriacim do Cirkvi.
- Formovať návyk účasti na nedeľnej sv. omši.
- Rozvíjať úctu k Božiemu menu. Spolupracovať na dramatickom stvárňovaní modelových príbehov.
-

Matematika a práca s informáciami

- Porovnávať predmety podľa vlastností : množstvo, veľkosť, farba, tvar.
- Triediť predmety podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.
- Vzťahy : viac – menej, patrí – nepatrí, dlhý – krátky, pred – za, hneď pred – hneď za.
- Triediť a porovnávať rovinné útvary: kruh, štvorec, trojuholník, priradiť k názvu.
- Číslo 0 a 5, číselný rad 0- 5, určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.
- Priradiť predmety k číslu 5. Čítanie a písanie číslu 5.
- Znázorniť číslo 0 a 5.
- Porovnávanie čísel 0,1, 2, 3, 4, 5. Znaky <, >, =.
- Sčítať a odčítať v obore do 5, riešiť príklady a slovné úlohy
- Rozklad čísla 5.
- Mince 1 €, 2 €. Bankovka 5 €.
- Pamäťový nácvik príkladov sčítania a odčítania.
- Pracovať v grafickom prostredí
- Utvrdiť si základné pravidlá pri práci s IKT
- Pracovať s CD a DVD nosičmi
- bezpečnosť pri práci s počítačom a internetom

Človek a svet práce

- Upevňovať základné hygienické návyky,
- zvyšovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach,
- upevňovať základné stravovacie návyky,
- utvárať základné manuálne zručnosti,
- pracovať s hlinou
- rozvíjať schopnosť verbalizovania činnosti,
- rozlišovať rôzne materiály,
- udržiavať poriadok na pracovnom mieste,
- zvládnuť základy jednoduchej starostlivosti o izbové rastliny.

Umenie a kultúra

- Rozvíjať zmyslové vnímanie a pozornosť,
- rozvíjať predstavivosť,
- naučiť žiakov používať výtvarné materiály a pomôcky
- vedieť rozlišovať a pomenovať základné farby,

- rozvíjať grafický prejav a estetické cítenie žiakov
- využiť kresbu, maľbu, modelovanie
- rozvíjať hudobnú pozornosť, pamäť a predstavivosť,
- osvojiť si nové piesne a hudobno-pohybové hry- Vrabec muzikant; Húsky, húsky; Náš Brok; Paste sa húsatká,... Zajačik do lesa; Skáče žaba po blate;....
- Určovať vlastností vnímaných zvukov: dlhý – krátky tón, hlasný – tichý tón, hudba – ľudský hlas
- využiť nástroje Orffovho inštrumentária
- Počúvať vokálne a inštrumentálne miniatúry, koledy, ľudové piesne

Zdravie a pohyb

- Upevňovať a cvičiť zdravotné cvičenia, kondičné cviky
- upevňovať základné hygienické návyky pri pohybovej aktivite,
- viesť žiakov k dodržiavaniu zásad bezpečnosti pri cvičení,
- Návzik zmeny postojov a polôh.
- návzik chôdze po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie na miernom svahu.
- Jazda na kolobežke: cvičenie rovnováhy, návzik rýchlosti.
- Hry s využitím lopty – gúľanie, podávanie, chytanie, hádzanie
- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu žiakov,
- Návzik striedania chôdze a behu podľa rytmického sprievodu.
- Návzik prehĺbeného lokálneho dýchania, uvoľnené vydychovanie.
- zautomatizovať už zvládnuté pohyby, spresňovať polohu a pohyby rúk a nôh
- vytvárať predpoklady pre správne držanie tela a predchádzať funkčným nedostatkom pohybového systému.

Obsah vzdelávania pre 7. ročník žiakov so stredným mentálnym postihnutím

Jazyk a komunikácia

- Osvojiť návzik písania ďalších veľkých písmen D, F, T, H, K
- zvládnuť opis ľahkého textu, písanie slabík a ľahkých dvojslabičných slov podľa diktátu
- osvojiť si čítanie slov s dvojhĺskami ia, ie, iu, ô; ä, í, í
- naučiť sa čítať ľahký text s porozumením,
- zvládnuť písanie jednoduchej vety,
- naučiť sa počúvať a rozprávať najznámejšie jednoduché rozprávky, jednoduchá formulácia odpovedí na otázky z počutého, z čítaného textu.
- stimulovať a rozvíjať u žiakov sluchovú diferenciačnú schopnosť, porozumenie reči, expresívnej reči,
- Podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka
- Podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka

Príroda a spoločnosť

- orientovať sa v širšom okolí školy,
- Poznávať názvy bližších ulíc v okolí školy.
- Orientovať sa v čase a v priestore- včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr, toho roku, vlani, budúci rok, dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu, dátum

narodenia, určovanie času na celé hodiny, vpredu, vzadu, blízko, ďaleko, vpravo, vľavo.

- rozlišovať charakteristické znaky ročných období,
- vedieť rozlišovať domáce zvieratá a poznať úžitok z nich, krava, býk, teľa, ovca, baran, jahňa
- poznať dopravné prostriedky a základné pravidlá cestnej premávky pre chodcov, /auto, autobus, vlak, električka, trolejbus/
- poznať niektoré druhy zamestnaní.

Človek a hodnoty

- Reprodukovať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

- Numerácia v obore do 100, počítanie po desiatkach do 100, číselný rad do 100.
- Čítať a písať čísla do 100
- vedieť vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad a doplniť čísla v číselnom rade
- Manipulovať s peniazmi, počítať s mincami 1 €, 2 € a bankovkami 5 €, 10 €, 20 €, 50 €.
- Počítať s kalkulačkou.
- oboznámiť sa s pojmami **polovica**, **štvrtina** na predmetoch a kresbách. Počtový zápis $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$.
- vedieť určovať čas na polhodiny
- rozoznávať dĺžkové miery 1 m a 1 cm.
- vedieť rozlíšiť geometrické tvary trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh
- Oboznámiť sa s počítačom, monitorom, myšou, klávesnicou,
- vedieť zapnúť/ vypnúť počítač samostatne alebo s pomocou,
- vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou,
- oboznámiť sa s jednoduchým edukačným programom a hrou.

Človek a svet práce

- Precvičovanie samostatnosti pri osobnej hygiene, pri sebaobslužných činnostiach
- oboznámiť sa s obsluhou žehličky, ručného krájača chleba
- rozvíjať zručnosti a návyky pri práci v domácnosti- varenie, šitie
- oboznámiť sa s postupom ošetrovania drobného poranenia,
- Osvojiť si správne pomenovanie nástrojov a stavebnícových častí
- osvojiť si ďalšie manuálne zručnosti pri práci s drevom
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál

- zdokonaľovať manuálne zručnosti v pestovateľských prácach

Svet práce

- Získať základné informácie o povolaniach v najbližšom okolí,
- oboznámiť sa s charakteristikou práce, pracovnými podmienkami a uplatnením
- v jednotlivých povolaniach,
- naučiť žiakov vážiť si prácu iných ľudí.

Umenie a kultúra

- spresňovať, rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách,
- využívať kontrast studených a teplých farieb,
- rozvíjať obrazotvornosť, fantáziu a spontánny prejav žiaka,
- zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a uplatňovať ju v kompozícii tematických prác,
- rozvíjať predstavivosť a tvorivosť pri výtvarnom vyjadrení figúr zo známych rozprávok.
- viesť žiakov k uvoľnenému, plynulému spevu, k ľahkému tvoreniu tónu,
- rozvíjať zmysel pre rytmus,
- uvoľňovať telesno-pohybovú a spevácku motoriku žiakov pomocou hudobno-pohybových hier a ľudových tancov
- rozvíjať sluchové vnímanie pri počúvaní skladieb- uspávanka, pochod
- oboznámiť žiakov s hudobnými nástrojmi- klavír, husle

Zdravie a pohyb

- Rozšíriť a zdokonaľiť základné lokomočné pohybové činnosti u žiakov,
- upevniť pohybové zručnosti a návyky- správne držanie tela
- posilňovať kladný vzťah k fyzickému pohybu, k športu- beh, skoky, ...
- naučiť sa bicyklovať
- vychovať k tolerantnosti, znášanlivosti a k zodpovednosti vo vzťahu k spolužiakom,
- zdokonaľovať hádzanie a chytanie, gúľanie lopty do cieľa
- Realizovať kondičné cvičenia aj v zimnej a letnej prírode.

Rámcový učebný plán B variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	4.roč.	8.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3+1	3+1	6+2
	Rozvíjanie komunikačných schopností	3	2	5

	rozvíjanie grafomotorických zručností	1		1
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	2	3	5
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	1+1
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	3+1	6+1
	informatická výchova	1	1	1+1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4,5+1	8,5+1
	Svet práce		0,5	0,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1	4+2
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		20	22	42
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4	8
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		24	26	50

Obsah vzdelávania pre 4. ročník žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

- Čítať tlačené a písané písmená vyvedené v treťom ročníku
- Čítať trojslabičné slová
- Osvojiť si veľké a malé písmená : j,J,s,S,n,N,y,Y,š,Š,d,D.
- Vyhľadávať slabiky podľa pokynu učiteľa, vyhľadávať plnovýznamové slová
- Čítať jednoduché vety s porozumením
- Priradovať vety k ilustráciám
- Nacvičovať čítanie súvislého textu s porozumením
- Rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť – rozlišovať zvuky reči, rytmizovať slabiky. Rozlišovať počet slabík v slove

Rozvíjanie komunikačných schopností

- Rozvíjať porozumenie pojmov – pomenovávať predmety, činnosti, popisovať ilustrácie, obrázky
- Rozvíjať expresívnu reč – komentovanie činnosti pri hrách, komentovaním situácií bežného života
- Pomenovávať predmety a deje v prostredí školy, rodiny,
- Tvoriť jednoslovné a dvojslovné vety, slovné pomenovania
- Rozprávať jednoduchý zážitok, príbeh podľa obrázkov
- Pracovať s detskými leporelami

Rozvíjanie grafomotorických zručností

- Rozvíjať jemnú motoriku a grafomotoriku
- Nacvičovať písanie malých písmen : j,s,n,z,d,š
- Písať slabiky z osvojených písmen jednoduchými spájacími ťahmi
- Nacvičovať písanie veľkých písmen: A,O,M,N,I
- Písať podľa diktátu
- Nacvičovať písanie slov typu: mám, tam, sem, sám, les, pes

Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

- Upevňovať pojmy trieda, škola, šatňa, telocvičňa, orientácia v areáli školy,
- Orientovať sa v čase – pojmy : včera, dnes, zajtra, týždeň, kalendár
- Určovať miesto – pod - nad, pred - za.
- Pozorovať a rozlišovať zmeny v prírode – jeseň, zima, jar, leto (znaky, charakteristika počasia, odev, oblečenie)
- Rozlišovať situácie v prírode podľa ročných období
- Pomenovať jednotlivé časti ľudského tela, osobná hygiena, návšteva lekára
- Oboznámiť sa s pravidlami správania sa pri nakupovaní, hra na obchod, manipulácia s peniazmi, návšteva obchodu
- Orientovať sa v príbuzenských vzťahoch, pojem vnuk – vnučka, pomoc v domácnosti, adresa bydliska

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Spoznať biblicky príbeh stvorenia.
- Reprodukovať biblický príbeh stvorenia.
- Slovné vyjadriť, že svet je Božím darom.
- Vážiť si dary prírody, prácu ľudí.
- Formovať návyk prejavov vďačnosti k Bohu, k rodičom.
- S pomocou učiteľa vyskladať obrazy biblického príbehu stvorenia.
- Obdiv a vďaku vyjadriť v modlitbe.
- Získať vedomosti o živote Ježiša – Božieho Syna.
- Slovné vyjadriť hodnotu matky a jej úlohy v živote každého človeka. Na základe príbehu zvestovania predstaviť Máriu ako matku Pána Ježiša
- Vnímať osobu Ježiša ako dar od nebeského Otca. Slovné (modlitbou) prejavíť Ježišovi vďaku za jeho dar vykúpenia. Prejavíť záujem o živý vzťah s Ježišom
- Rozvíjať schopnosť identifikácie, pohybovej pamäte, reprodukovania obsahu textu – pomocou dramatizácie, práce s vykladacím materiálom, modelovaním, pohybovými hrami, tancom.
- Oboznámiť sa s okolnosťami povolania apoštolov.
- Získať vedomosti o Cirkvi ako o spoločenstve pokrstených ľudí.
- Rozlišovať kladné a záporné vlastnosti.
- Zostaviť rebríček vlastností, ktoré by mal mať dobrý priateľ.
- Urobiť rozbor vlastností a vymenovať tie, ktoré mal Ježiš.
- Uvedomiť si, že aj ja môžem byť apoštolom vo svojom prostredí.
- Prejavíť záujem o vytváranie atmosféry lásky a priateľstva okolo seba.
- Nadchnúť sa pre konanie dobra.
- Identifikovať sa so spoločenstvom ľudí patriacimi do Cirkvi – spoločné slávenie, modlitba, pomoc vo farnosti. Rozvíjať návyk obdarovania priateľa pri príležitosti sviatku.
- Vytvoriť darček pre priateľa.
- Pomenovať udalosť svojho začlenenia do Cirkvi – krst.
- Na modelovej situácii rozlíšiť dobro a zlo.
- Rozlíšiť krstné meno od priezviska. Pomenovať svojich krstných rodičov.
- Vnímať svoje miesto v Božej rodine – v Cirkvi. Prejavíť úctu a vďaku Bohu, rodičom, krstným rodičom.
- Budovať pozitívny vzťah k svojmu krstnému patrónovi.
- Formovať návyk spolupatričnosti k ľuďom patriacim do Cirkvi.
- Formovať návyk účasti na nedeľnej sv. omši.
- Rozvíjať úctu k Božiemu menu. Spolupracovať na dramatickom stvárňovaní modelových príbehov.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Porovnávať predmety podľa vlastností : množstvo, veľkosť, farba, tvar.
- Triediť predmety podľa vlastností, vytváranie skupín predmetov.
- Vzťahy : viac – menej, patrí – nepatrí, dlhý – krátky, pred – za, hneď pred – hneď za.
- Triediť a porovnávať rovinné útvary: kruh, štvorec, trojuholník, priradiť k názvu.

- Poznávať geometrické telesá guľa, kocka
- Číslo 6 - 10, číselný rad ,určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.
- Priradiť predmety k číslu 6 -10. Čítanie a písanie číslíc 6 - 10.
- Znázorniť čísel 6 - 10.
- Porovnávanie čísel do 10. Znak <, >, =.
- Sčítat a odčítat v obore do 10, riešiť príklady a slovné úlohy
- Rozklad čísla 6 - 10.
- Mince 1 €, 2 €. Bankovka 5 €, 10€.
- Oboznámiť sa s pojmami drahý – lacný

Informatická výchova

- Pracovať v grafickom prostredí
- Utvrdiť si základné pravidlá pri práci s IKT
- Pracovať s CD a DVD nosičmi
- bezpečnosť pri práci s počítačom a internetom

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Upevňovať základné hygienické návyky- sebaobslužné činnosti, osobná hygiena, čistenie zubov, skladanie odevov, vešanie na vešiak, prášenie odevov, samostatnosť pri obúvaní a vyzúvaní, stolovanie
- Práce v domácnosti- starať sa o osobné veci, ukladať pomôcky v triede, do aktovky, zametať , utierať prach, zbierať a vynášať odpadky, odomykať a zamykať dvere kľúčom, umývať a utierať riad, základy varenia- pripraviť čaj, natierať chlieb s maslom a džemom, čistiť zeleninu,
- Práce v dielni- pracovať s drobným materiálom- ukladať a triediť rôzne druhy materiálov a predmetov, navíjať vlnu, špagát, navliekať korálky podľa vzoru, viazať uzly a mašličky, pracovať s papierom- triediť a porovnávať papier podľa vlastnosti, prepichovať a navliekať papier rôznej kvality na niť, prekladať, skladať, vystrihovať, nalepovať, zlepovať, strihať papier po predkreslenej čiare, pracovať s drevom- porovnávať vlastnosti, opracovať drevo brúsny papierom, montážne a demontážne práce- stavať z kociek, zostavovať modely zo stavebníc
- Pestovateľské práce- ošetrovať izbové rastliny, polievať školský záhon, príprava pôdy pred siatím, siatie, zber liečivých rastlín
- Pracovať s hlinou- vytvárať jednoduché geometrické tvary podľa zadania
- Oboznámiť sa s prácou na tkáčskych krosnách, poznať materiály na tkanie

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Kresliť postavu a postupne zobrazovať niektoré dôležité detaily
- Kresliť predmety vychádzajúce z kruhu
- Znázorňovať charakteristické znaky zvieracej figúry
- Pokrývať celú plochu papiera maľbou- liatie, kvapkanie, odtlačenie, dotváranie farebných škvŕn, hra s farbami
- Nanášať farbu prstom- prstová technika

- Zobrazovať atmosféru a náladu- krajina v zime, v lete, v noci, v daždi,...
- Modelovať technikou konštruovania- vystihnúť trojrozmernosť,
- Modelovať zvieraciu figúru, tvar tela a jeho typické znaky
- Utvárať reliéf otláčaním predmetov rôzneho profilu

Hudobná výchova

- Upevňovať základné hudobné vedomosti a návyky
- využiť nástroje Orffovho inštrumentária
- vyludzovať zvuky na jednoduchých hudobných nástrojoch
- určovať vlastnosti vnímaných zvukov- výška a sila tónu
- osvojiť si jednoduché pohybové hry so sprievodom rečňovanky, piesne, hudobného nástroja
- spresňovať rytmus opakovaných pohybov
- počúvať vokálne a inštrumentálne miniatúry, koledy, ľudové piesne

Zdravie a pohyb

Telesná výchova

- orientovať sa v priestore, prekonávať nerovný terén
- získavať návyk správneho držania tela
- kondičné cvičenia- chôdza, beh v danom tempe daným smerom, beh do 20m, beh po slalomovej dráhe, skoky- na mieste znožmo a striedavo, skok z výšky 20cm na mäkkú podložku, preskok napnutej gumy vo výške 15-20 cm, nácvik skoku do diaľky, lezenie- podliezanie a preliezanie prekážok, lezenie a stúpanie na rebríny do výšky 1m, hádzanie a chytanie lopty, hod horným oblúkom, hod na cieľ pravou aj ľavou rukou, gymnastické cvičenia- výstup na lavičku, prechod, zostup, obraty, nácvik rovnováhy, chôdza, sed a kľak na švédskej debne
- základy akrobatických cvičení- kotúľ vpred, kolíska, krátka výdrž v stoji, váha v predklone
- sezónne činnosti- hry na snehu, šmýkanie, sánkovanie, turistika- orientácia v priestore, jazda na kolobežke,
- kolektívne činnosti- naháňačky s jednoduchými pravidlami, základy loptových hier
- hudobno pohybové hry- rytmizácia chôdze a behu pomocou jednoduchých hudobných nástrojov, striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu, prísuný krok bokom
- kondičné a relaxačné cvičenia- cvičenia zamerané na striedanie napätia a uvoľnenia niektorých svalov a celého tela

Obsah vzdelávania pre 8. ročník žiakov so stredným mentálnym postihnutím

Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

- čítať ľahký text s porozumením
- čítať slabiky a slová s dz, Dz, dž, Dž, w, W, x
- čítať písaný text
- čítať detské knihy
- počúvať a prerozprávať dej jednoduchej rozprávky

- formulovať odpovede na otázky z počutého čítaného textu
- charakterizovať vlastnosti rozprávkových postáv, porovnať kladné a záporné vlastnosti
- nacvičiť písanie dz, Dz, dž, Dž, G, Ch, L, S, Š, V
- opakovanie veľké písmená, ktoré sa vyskytujú v menách žiakov
- písať ľahké slová podľa diktátu
- prepisovať jednoduché vety
- písať vlastné meno, adresu a dátum narodenia
- docvičiť písanie písmen a ťažkých väzieb

Rozvíjanie komunikačných schopností

- komentovať všetky činnosti – rozvíjanie porozumenia pojmov
- pomenovávať predmety a deje v prostredí rodiny a školy
- tvoriť dvojslovné a trojslovné vety
- vyrozprávať jednoduchý príbeh, zážitok podľa obrázka
- pracovať s detskými knihami, leporelami
- dramatizovať krátke príbehy

Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

- orientovať sa v širšom okolí školy, názvy ulíc, adresa školy, bydliska
- Orientovať sa v čase a v priestore- dni, týždne, mesiace, určovanie dátumu, významné udalosti, určovanie času na hodinkách, určovanie miesta: vpredu, vzadu, blízko, ďaleko, vľavo, vpravo, pod, nad, pred, za
- Poznávať prírodu: živú - zvieratá(cicavce, vtáky, plazy, ryby, hmyz), rastliny (liečivé, jedlé, jedovaté, ovocie, zelenina, ochrana rastlín),
- Poznávať prírodu: neživú (skupenstvá vody, ochrana vôd, znečisťovanie vody, ochrana ovzdušia)
- Precvičovať ošetrenia drobných úrazov, starostlivosť o zdravie, osobná hygiena, škodlivosť fajčenia a alkoholu
- Poznať verejné zariadenia a úrady v meste
- Poznať širšie príbuzenské vzťahy: tete, strýko, bratranec, sesternica
- Ovládať zásady bezpečnosti pri cestovaní vlakom, oboznámiť sa s leteckou a lodnou dopravou

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Reprodukovať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.

- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Pričítať a odčítať jednociferné číslo k dvojcifernému číslu bez prechodu cez základ 10 v obore do 100
- Opakovať sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ
- Počítať s použitím kalkulačky
- Manipulovať s peniazmi
- Určovať čas
- Poznať pojmy 1 kus, 1 pár
- Určovať jednotky dĺžky 1m, 1 cm, rysovať čiary, merať dĺžku
- Určovať hmotnosť 1 kg
- Určovať objem 1 l

Informatická výchova

- Poznať a pomenovať jednotlivé časti PC zostavy, samostatne ovládať myš a klávesnicu
- Spustiť a ukončiť samostatne jednoduchú hru
- Kresliť vlastné obrázky, obrázky podľa návodu, kresliť voľnou rukou s použitím nástrojov
- Rozvíjať koordináciu pohybov, slovnú zásobu, alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Precvičovať samostatnosť pri osobnej hygiene (umývanie rúk, tváre, sprchovanie, čistenie zubov), pri sebaobslužných činnostiach (obliekanie, vyzliekanie, ukladanie obuvi a odevu, úprava účesu, stolovanie, používanie príboru)
- Práce v domácnosti – upratovať, prať bielizeň, žehliť, varenie – príprava čaju, kávy, mlieka, vajíčko, praženica, polievky, zemiaková a krupicová kaša, šitie – jednoduché opravy odevov, predný a zadný steh
- Práce v dielni – práce s drobným materiálom (zaväzovanie mašlí, prepichovanie prírodnín, navliekanie na niť, kombinované práce), práce s papierom a kartónom (vystrihovanie, skladanie), práce s textilom (jednoduchá koláž, vyšívacie stehy), práca s drevom (povrchová úprava, zatĺkanie klinčov, vrtanie, pílenie, spájanie dreva skrutkami, pomenovanie jednoduchých pracovných nástrojov), montážne a demontážne práce (ukladanie súčiastok, práca so stavebnicou, zostavovanie jednoduchých modelov)
- Pestovateľské práce – ošetrovať izbové rastliny, príprava pôdy, siatie, oboznámiť sa s hlavnými druhmi burín, pletie, prihnojovanie, zavlažovanie, starostlivosť o trvalky
- zdokonaľovať manuálne zručnosti v pestovateľských prácach
- Pracovať s hlinou- vytvárať jednoduché predmety dennej potreby podľa zadania

- pracovať na tkáčskych krosnách, vytvárať jednoduché predmety dennej potreby- predložka, koberček, príprava materiálu na tkanie

Svet práce

- Získať základné informácie o povolaniach v najbližšom okolí – povolania v oblasti zdravotníctva – lekár, zdravotná sestra, zubný technik, fyzioterapeut, masér, sanitár, farmaceut, záchranár, povolania na pošte a v banke – poštový doručovateľ, doručovateľ balíkov, priehradkový zamestnanec, vedúci pošty
- Oboznámiť sa s charakteristikou práce, pracovnými podmienkami,
- Naučiť žiakov vážiť si prácu iných

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách,
- kresliť drevkom, perom, voskovkami, ceruzou, kriedou, rudkou, suchým pastelom, fixkou,
- charakterizovať črty ľudskej postavy, zobrazenie ľudskej tváre
- maľovať akvarelom, temperou, štetcom, drevkom, suchým a masným pastelom
- zobrazovať postavy v určitom prostredí, zobrazovať situácie typické pre dané prostredie,
- kombinovať rôzne materiály pri vytváraní kompozičných celkov
- zobrazovať ľudské a zvieracie figúry s použitím výstrižkov, dotvárať pozadie
- vyťahovať drobné detaily vymodelovaných predmetov
- modelovať ľudskú hlavu vytvarovaním gule, modelovanie očí,

Hudobná výchova

- rozlišovať dynamiku, rytmus, výšku melódie
- počúvať skladby regionálnej ľudovej tvorby a detské populárne piesne
- poznávať hudobné nástroje: bubon, trúbka
- realizovať hudobno – pohybové hra a ľudové tance
- uplatňovať tanečné prvky ako cvalové poskoky

Zdravie a pohyb

Telesná výchova

- opakovať a obmieňať cviky z nižších ročníkov
- nacvičovať bicyklovanie na bicykloch a kolobežkách
- Kondičné cvičenia – upevňovať správne držanie tela, chôdza cez nízke prekážky, v zástupe, vo dvojiciach, v rade, chodiť po schodoch s predmetom v ruke, chôdza vzad, chôdza v prírode po nerovnom teréne vo vzdialenosti viac ako 1 km. Beh – 15 min, beh okolo mét, po kružnici, beh po osmičke, beh cez nízku prekážku. Skoky –znožmo i striedavo, preskok nízkych prekážok, napnutej mäkkej gummy do výšky 40 cm, zoskok z výšky 50 cm na mäkkú podložku do drepu, poskoky v drepe, poskoky a obraty. Lezenie – zdokonaľovať lezenie, podliezanie, preliezanie, zliezanie prírodných prekážok. Hádzanie a chytanie – zdokonaľovať hádzanie a chytanie, gúľať loptu do cieľa, hod lopty do diaľky horným oblúkom, hádzanie a chytanie lopty odrazenej od zeme, prehadzovanie cez vyššie prekážky. Gymnastické cvičenia – cvičiť rovnováhu a obratnosť. Výskok na 4 diely švédskej debny do vzporu kľačmo, z kľaku stoj,

- zdvíhať plnú loptu v kľaku a v stoji, gúľať a priťahovať plnú loptu v kľaku, cvičiť so švihadlami,
- Základy akrobatických cvičení – kolíska, prevaľovanie bokom, kotúľ vpred, nácvik ľahu, rýchle zmeny polôh, rovnovážne cvičenia, rovnováha pri pohybe z miesta
- Sezónne činnosti – hry na snehu, šmýkanie, sánkovanie, turistika zameraná na chôdzu s prekonávaním prírodných prekážok, orientácia v teréne,
- Kolektívne činnosti - naháňačky, loptové hry , osvojovať si jednoduché pravidlá
- Hudobno-pohybové hry – cval, prísuný krok, vyjadriť ¾ takt potleskom, podupom, pohybové vyjadrenie pojmov – vysoko, nízko, ticho, silno, pomaly, rýchlo
- Kondičné a relaxačné cvičenia – cviky zamerané na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, celkovú relaxáciu, uvoľnenie dýchania a psychické uvoľnenie

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Špeciálna základná škola internátna Spišské Vlachy

Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Ciele výchovy a vzdelávania

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať podľa vlastných schopností, individuálnym tempom bez toho, aby bol stresovaný spolužiakmi,
- Vzdelávať žiakov podľa individuálnych vzdelávacích programov, ktoré zohľadňujú aktuálny zdravotný stav žiaka,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na samostatné fungovanie primerane jeho schopnostiam.

Pedagogický princíp školy

Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelávania s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia ISCED 1 získa predpoklady, aby v rámci svojich možností dokázal komunikovať, spolupracovať. Mal by mať osvojené základy používania materinského jazyka, štátneho jazyka, základy sebaobslužných činností a mal by mať osvojené tieto kompetencie:

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia, v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu), dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa, vie používať vyučovacie programy,

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť

- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov, teší sa z vlastných výsledkov,

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, má osvojené základy pre spoluprácu v skupine,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- vníma, resp. si uvedomuje význam pozitívnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- je pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal (s výraznou a sústavnou podporou) zaradiť do daných životných podmienok a dosiahol primeranú kvalitu života,
- pomenováva alebo inak vyjadruje svoje pocity, prejavuje čo najviac samostatnosti v sociálnom prostredí,

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať podľa svojich schopností na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,

- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou

Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu. Žiakom a zamestnancom školy sú k dispozícii publikácie a časopisy žiackej a učiteľskej knižnice.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať na iné aktivity ako besedy. Napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

V oblasti Umenie a kultúra chceme si všímať talent v jednotlivých činnostiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. V našej škole realizujem nácvik malých divadelných a javiskových foriem a žiaci majú možnosť prezentovať sa na miestnej úrovni. Dôležitým odporúčaním je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov pre zvýšenie ich vnútornej motivácie.

Prostredníctvom enviromentálnej výchovy žiaci našej školy získavajú zručnosti, ktorými môžu napomáhať ochrane životného prostredia. Aktivity z oblasti environmentálnej výchovy sú zapracované do všetkých predmetov.

Vo vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú počítačové a multimediálne učebne vybavené počítačmi s príslušnými špeciálnymi výučbovými programami, spätným projektorom .

V rámci záujmovej činnosti dlhoročnú tradíciu majú záujmové útvary a krúžky zamerané na šport, hudbu, tanec.

Rozvrh hodín je zostavený tak, aby sa v dennom režime vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu.

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení výchovno- vzdelávacích výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali

žiacov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení výchovno- vzdelávacích výsledkov žiakov sa bude brať do úvahy možný vplyv viacnásobného postihnutia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania

Vnútorný systém hodnotenia a kontroly

Hodnotenie zamestnancov sa bude realizovať formou:

- pozorovania (hospitácie) vedenia školy, vedúcej MZ,
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, dochádzka, žiacke súťaže, reprezentácia školy),
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby, učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti, vypracovania projektov, prezentácie školy,
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie),

Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený najmä na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú,

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepcionom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení,

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania,

- úroveň podpory žiakov vzdelávaných podľa individuálnych vzdelávacích programov
- výsledky vzdelávania,
- úroveň výsledkov práce školy,

Kritériami hodnotenia školy:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výchovno- vzdelávacích výsledkov,

Rámcový učebný plán B variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	9.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3+1	3+1
	Rozvíjanie komunikačných schopností	2	2
	rozvíjanie grafomotorických zručností		
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	3	3
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	3+1	3+1
	informatická výchova	1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4,5+1	4,5+1
	Svet práce	0,5	0,5

Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1
	hudobná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2+1	2+1
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		22	22
VOLITEĽNÉ HODINY		4	4
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		26	26

Obsah vzdelávania pre 9. ročník žiakov so stredným mentálnym postihnutím

Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra

- Vedieť opísať a prepísať ľahký text,
- správne písať krátke a dlhé samohlásky v slovách,
- učiť sa písať správne predložky a spojky,
- vedieť o sebe podať základné informácie formuláciou jednoduchej vety,
- naučiť sa čítať ľahké texty s porozumením,
- naučiť sa (s pomocou) reprodukovat' dej jednoduchej rozprávky.

Rozvíjanie komunikačných schopností

- Stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- Rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť
- Rozvíjať porozumenie reči
- Podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka
- Rozvíjať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka

Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

- Poznať rozdiel v spôsobe nakupovania v obchode s predavačkou a v samoobsluže,

- vedieť nakúpiť tovar, zistiť cenu výrobku, požiadať o tovar – s pomocou,
- vedieť opísať ťažkosti pri bežnom ochorení,
- poznať zásady správania sa v dopravnom prostriedku,
- vedieť sa bez/s pomocou s orientovať v priestore zdravotného strediska.

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Reprodukovať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Poznať číselný rad do 100 a orientovať sa v ňom,
- vedieť písomne pričítať a odčítať jednociferné číslo od dvojciferného v obore do 100
- s prechodom cez základ 10 alebo pomocou kalkulačky,
- pochopiť pojem párne a nepárne číslo,
- vedieť pomenovať meracie prostriedky,
- vedieť určovať čas.

Informatická výchova

- Vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou,
- vedieť pracovať s jednoduchým edukačným programom a hrou,
- rozširovať svoje zručnosti v grafickom editore používaním ďalších nástrojov.

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Vypestovať u žiakov zručnosti vedúce k čo najvyššiemu stupňu samostatnosti,
- upevniť zručnosti pri prácach v domácnosti,

- upevniť si manuálne zručnosti pri práci s drevom, poznať názov a funkciu niektorých pracovných nástrojov,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci.
- Pracovať s hlinou- vytvárať jednoduché predmety dennej potreby podľa zadania
- pracovať na tkáčskych krosnách, vytvárať jednoduché predmety dennej potreby- predložka, koberček, príprava materiálu na tkanie

Svet práce

- Získať základné informácie o ďalších povolaniach v najbližšom okolí,
- oboznámiť sa s charakteristikou práce, pracovnými podmienkami a uplatnením v jednotlivých povolaniach na elementárnej úrovni, primeranej k chápaniu žiakov,
- naučiť žiakov vážiť si prácu iných ľudí.

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Vedieť rozlišovať, porovnávať a pomenovať línie, farby, tvary, objekty a uplatniť ich
- podľa svojich schopností vo svojej plošnej i priestorovej tvorbe,
- zobrazovať tvary úžitkových predmetov,
- rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách,
- vedieť vnímať a hodnotiť vlastnú tvorbu i tvorbu iných,
- vedieť prezentovať výsledky svojej tvorby v triede za pomoci učiteľa.

Hudobná výchova

- Prehlbovať schopnosť sluchom rozlišovať známe hudobné nástroje,
- prehlbovať čistotu kolektívneho spevu,
- uplatňovať tanečné prvky pri pohybovom stvárnení hudby,
- rozvíjať schopnosť sústredene počúvať inštrumentálne a vokálne skladby.

Zdravie a pohyb

Telesná výchova

- Dosiahnuť proporcionálny rozvoj pohybových schopností žiakov,
- uplatňovať správnu techniku manipulácie s náčiním,
- pozitívne vnímať športové hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,
- vedieť prijímať a dodržiavať pravidlá kolektívu.

Rámcový učebný plán C variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	1.roč.	5.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikatívnych schopností	4	3	7

	Rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	4
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	3
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	2
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	2
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	4
	informatická výchova		1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2+1	3	5+1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3	3	6
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		18	17	35
VOLITEĽNÉ HODINY		2	3	5
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		20	20	40

Obsah vzdelávania pre 1. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- zlepšiť jemnú a hrubú motoriku rúk
- zlepšiť motoriku prstov
- rozvíjať uvoľňovacie a relaxačné cvičenia
- nacvičovať správne držanie písacích potrieb
- nacvičovať správne sedenie pri písaní
- cvičiť prsty – hry s pieskom, vodou, plastelínou
- využívať ukazovanie ako prostriedok vyjadrovania
- budovať základy receptívneho a expresívneho označovania
- rozvíjať symbolickú reprezentáciu
- vedieť vyjadriť svoje potreby
- vedieť manipulovať s obrázkami podľa pokynov
- naučiť sa ukladať plošné predmety – do radu zľava doprava
- Rozvíjať spoluprácu pri vykonávaní hygienických návykov
- Rozvíjať spoluprácu pri stravovaní
- Vytvárať základné zručnosti – predpoklady domácich zručností
- Spolupracovať pri obliekaní (a vyzliekaní) niektorých jednoduchých častí oblečenia, ak ich má dieťa pripravené
- Spolupracovať pri vykonávaní hygienických návykov, pri umývaní rúk, tváre, ich utieraní,
- pri čistení zubov, fúkaní nosa a používaní toaletného papiera
- Priradovať rovnaké farby a rovnaké geometrické tvary

Príroda a spoločnosť

- Poznať osobné údaje,
- orientovať sa v priestore školy,
- orientovať sa v čase,
- spoznávať prírodu v priamom kontakte
- orientovať sa v bežných životných situáciách

Človek a hodnoty

- Pomenovať menom seba, svojich spolužiakov.
- Prejaviť záujem o priateľstvo. Povzbudzovať k priateľským vzťahom. Prijímať sa navzájom.
- Formovať návyk vzájomného prijímania sa (základy socializácie). Formovať návyk modlitby: pozorovať učiteľa pri modlitbe.
- S pomocou učiteľa opísať pravidlá školy.
- Nadchnúť sa pre navštevovanie školy.
- Vytvárať návyk dodržiavania školských pravidiel: prihlásiť sa, orientácia v priestore.
- Slovné vyjadriť vlastnosti dobrého kamaráta.
- Slovné vyjadriť úlohy rodičov.
- Pomenovať, čo patrí do prírody.
- Vnímať a obdivovať krásu prírody.

- Pomenovať udalosti liturgického roka.
- Nadchnúť sa pre oslavu Boha.
- Formovať návyk modlitby a slávenia.
- Rozvíjať náboženskú reč pomocou spevu, modlitby, gesta.

Matematika a práca s informáciami

- porovnávať predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- triediť predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- vzťahy: všetko – nič, všetci – nikto,
- orientovať sa v priestore. Vzťahy: dopredu – dozadu,
- priradovať predmety k rovnakým predmetom,
- priradovať predmety k tomu, čo ich dopĺňa,
- vyhľadávať rovnaké predmety,
- skladať celok z častí,
- pochopiť rozdiel medzi „1“ a veľa,
- priradovať predmety k číslu 1,
- priradovať číslo 1 k predmetom,
- čítať a písať číslice 1.

Človek a svet práce

- utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku
- manipulovať s predmetmi oboma rukami
- utvárať základné pracovné zručnosti
- rozvíjať zručnosti v sebaobslužných činnostiach, prácach v domácnosti a prácach v dielni
- poznávať rôzne materiály

Umenie a kultúra

- rozvíjať motoriku rúk a prstov
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu
- rozvíjať zmyslové vnímanie
- napodobňovať jednoduché tvary
- obkresľovať základné formy
- vyfarbovať plochu
- maľovať rukou a prstami
- manipulovať s modelovacími materiálmi
- viesť žiakov postupne k sústredenému vnímaniu reprodukovanej hudby (vypočuť celú nahrávku) piesni na CD, kazete a pod.
- Rozvíjať pasívne vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária
- Pomocou motivácie umožniť deťom k vyludzovaniu zvukov na jednoduchých nástrojoch- na Orffovom inštrumentáriu

- Osvojovať si jednoduché hry so spevom

Zdravie a šport

- spolupracovať pri vykonávaní hygienických úkonov
- sebakontrola
- prijímať pravidla
- prispôbiť sa požiadavkám skupiny
- vykonávať aktivity napodobňovaním
- rozvíjať koordináciu tela

Obsah vzdelávania pre 5. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- obkresľovať makety s geometrickými a inými tvarmi
- obkresľovať predkreslené čiary v tvare oblúka
- obkresľovať predkreslené jednoduché geometrické tvary
- obkresľovať predpísané písmená preberané na čítaní: e, m, i, o, u
- písať tvar preberaných písmen podľa predpísaného vzoru
- odpisovať slová z osobného frekvenčného slovníka vytváraného v predmete čítanie
- Vyjadrovať široký repertoár potrieb ukazovaním na symboly v danej pre jeho myslenie adekvátnej úrovne
- Modelovať zámerne také situácie, ktoré budú evokovať žiaka vyjadriť určité potreby s cieľom prejavíť spontánne bežné fyziologické potreby, ale nezávisle na komunikačnej situácii
- Vyradiť z denného režimu symboly aktivít: jesť, WC a pod.
- Neverbálnu komunikáciu s dieťaťom využívať na plánovanie najbližších aktivít: (spočiatku aktuálneho dňa, ďalšieho dňa, postupne vzdialenejšieho časového úseku)
- Opakovať a utvrdzovať čítanie písmen a slov vyučovaných v predchádzajúcom ročníku
- Vhodnou formou priblížiť žiakom písmenko a hlásku „ a, A“
- Posilňovať sebedomie pri čítaní a písaní slabiky „ma, Ma“
- Získavať prvé skúsenosti so skladaním slabík do slov
- Vedieť vyjadriť súhlas alebo nesúhlas v sociálnych situáciách s dospelým aj inými deťmi
- Využívať všetky možnosti na prehlbovanie základných osobných údajov žiakov
- Vedieť podať informáciu primeranými komunikačnými prostriedkami v adekvátnych situáciách
- Postupné osvojovanie si základných pravidiel spoločenského správania, (prosba, pozdrav, ospravedlnenie)
- Naučiť žiakov šetrne zaobchádzať s hračkami

Príroda a spoločnosť

- Poznať svoje meno, priezvisko a mena príbuzných
- Vedieť rozlíšiť ľudí podľa pohlavia, veku :dospelý, starý, mladý
- Orientovať sa v čase a priestore
- Prehlbovať poznatky o ďalších domácich a voľne žijúcich zvieratách

- Umožňovať žiakom poznávať voľne žijúce vtáky, niektoré izbové a lúčne kvety, rozlišovať ihličnaté a listnaté stromy
- cestovanie v dopravnom prostriedku
- používať telefón
- Zvládnuť jednoduchý nákup
- Spoznať prácu v holičstve, kaderníctve
- Oboznamovať sa s ubytovacími zariadeniami: hotel, chata a iné

Človek a hodnoty

- Porovnať ľudskú rodinu s duchovnou rodinou – s pomocou (podľa postihu)
- Poznať krstné symboly – voda, krstne rúcho, svieca – s pomocou (podľa postihu)
- Formovať návyk spoločnej a spontánnej modlitby - s pomocou (podľa postihu)
- Spoznať Boží zákon – Desatoro – s pomocou (podľa postihu)
- Uvedomiť si lásku nebeského Otca v Božom zákone.
- Uviesť príklad dobra a zla (opozita).
- Formovať návyk vzájomného odpúšťania a vonkajších prejavov odpustenia: úsmev, podanie ruky. (podľa postihu)
- Vnímať Božie odpustenie pri ľútosti. (podľa postihu) – s pomocou
- Prakticky si osvojiť priebeh sviatosti zmierenia – s pomocou (podľa postihu)
- Rozlišovať obyčajný chlieb od Eucharistie.
- Budovať osobný vzťah s Ježišom.
- Formovať návyk pravidelnej účasti na nedeľnej svätej omši.
- Osvojiť si návyk pravidelného sviatostného života.

Matematika a práca s informáciami

- tvoriť skupiny z rozličných predmetov
- oboznamovať sa s tvarmi a povrchmi materiálov
- poznať farby
- vzťahy: väčší – menší
- orientovať sa v priestore, vzťahy vpravo - vľavo
- kresliť základné geometrické tvary podľa predlohy
- pochopiť množstvo 5, počítať do 5, čítať a písať číslicu 5
- priradovať číslo 5 k predmetom
- Samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a CD, DVD,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými klávesnicou,
- práca s výučbovými programami,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

Človek a svet práce

- Zvyšovať samostatnosť pri základných hygienických návykoch,
- zvyšovať samostatnosť pri základných sebaobslužných zručnostiach,

- zvyšovať samostatnosť pri základných stravovacích návykoch,
- rozvíjať sociálne zručnosti,
- rozvíjať schopnosť využívať voľný čas,
- rozvíjať jemnú a hrubú motoriku,
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- poznávať rôzne materiály,
- poznávať pracovné náradie.

Umenie a kultúra

- rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a zručnosti z predchádzajúcich ročníkov
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- zúčastňovať sa na skupinových výtvarných aktivitách
- rozvíjať už získané poznatky v kresbe, maľbe, modelovaní
- Umožňovať žiakom počúvať krátke žartovné optimistické piesne o zvieratách, deťoch, rodine, ľudskej činnosti s prihliadnutím na individuálne osobitosti každého žiaka
- V spojení s pohybom rozlišovať jednotlivé spievané slova v piesni s prípadnou rytmizáciou, hrou na telo, improvizáciou
- Rozvíjať základný repertoár riekankových melódií a piesní

Zdravie a pohyb

- rozvíjať pohybovú aktivitu rôznymi hrami, riekankami a pod.
- rozvíjať priestorovú orientáciu v pohybových aktivitách (beh, hry a skoky)
- upevňovať koordináciu pohybov pri jednoduchých pohybových a loptových hrách
- pestovať pozitívny vzťah k prírode a pohybu v nej
- otužovať organizmus a zvyšovať celkovú telesnú zdatnosť, silu a obratnosť pri sezónnych činnostiach na snehu a ľade (priestorová orientácia)
- loptovými a pohybovými hrami viesť žiakov k rešpektovaniu pravidiel a povelov

Rámcový učebný plán C variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	2.roč.	6.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikatívnych schopností	4	3	7
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	4

	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	3
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	2
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova			
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	4
	informatická výchova		1	1
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2+1	3	5+1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3	3	6
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		18	17	35
VOLITEĽNÉ HODINY		2	3	5
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		20	20	40

Obsah vzdelávania pre 2. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- vedieť vyjadriť potrebu jesť a piť
- vedieť spontánne vyjadriť hygienické potreby
- vedieť ukázať prstom na daný objekt
- vedieť upriamiť pozornosť na vnímanie slová, symbol
- vedieť jednoslovne odpovedať
- zlepšiť hrubú motoriku rúk
- rozvíjať psychomotorické schopnosti
- rozvíjať jemnú pohybovú koordináciu
- nácvik správneho sedenia a držania písacích potrieb
- cvičiť smer písania zľava doprava
- precvičovať tvary horné a dolné oblúky, vodorovné čiary, šikmé čiary, kruhy
- rozlišovať veľké a malé tvary.
- Rozvíjať spoluprácu pri vykonávaní hygienických návykov
- Podporovať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy
- Rozvíjať schopnosti nadväzovania vzťahov k spolužiakom
- Rozvíjať schopnosť počúvať krátky príbeh, počúvať iné osoby a pamätať si mená hlavných postáv z príbehu
- Rozvíjať samostatnosť pri stravovaní
- Rozvíjať sociálne interakcie so spolužiakmi prostredníctvom hier

Príroda a spoločnosť

- Poznať osobné údaje,
- orientovať sa v priestore školy,
- orientovať sa v čase,
- spoznávať vlastné telo,
- poznať niektoré rastliny a zvieratá,
- uvedomovať si premenlivosť počasia,
- orientovať sa v bežných životných situáciách

Človek a hodnoty

- Pozorovať veci stvorené milujúcim Otcom a veci, ktoré vytvorili ľudia.
- Vnímať veci stvorené a vytvorené.
- Ukázať na obrazoch (mapách) veci stvorené a vytvorené
- Slovné vyjadriť prejavy lásky - s pomocou (podľa postihu)
- Vnímať hodnotu rodinu - s pomocou (podľa postihu)
- Formovať návyk, poďakovania - s pomocou (podľa postihu)
- Určiť obrazy vyjadrujúce stvorenie človeka - s pomocou (podľa postihu)
- Pozorovať učiteľa pri modlitbe k anjelovi strážcov
- Vnímať pomoc anjela strážcu - s pomocou (podľa postihu)
- Rozvíjať schopnosť spolupráce v kolektíve.
- Zapojiť sa do hry v kolektíve - s pomocou (podľa postihu)
- S pomocou učiteľa slovné vymenovať vlastnosti Ježiša – dobrého syna, dobrého priateľa.
- Vnímať pozitívne city - s pomocou (podľa postihu)

- Slovné i gestom (prežehnaním) vyjadriť tri Božské osoby. Formovať postoj stíšenia pri modlitbe - s pomocou (podľa postihu)

Matematika a práca s informáciami

- porovnávať predmety podľa vlastností.
- triediť predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.
- osvojovať si pojmy malý – veľký.
- orientovať sa v priestore: hore – dolu.
- číslo 2. Počítať do 2. Čítať a písať číslice 2.
- priradovať predmety k číslu 2, priradovať čísla k predmetom.
- vytvárať skupiny o danom počte predmetov.

Človek a svet práce

- utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti
- rozvíjať hrubú a jemnú motoriku
- utvárať základné pracovné zručnosti
- rozlišovať rôzne materiály
- rozvíjať zručnosti v sebaobslužných činnostiach, prácach v domácnosti a prácach v dielni
- oboznamovať sa s bezpečnosťou práce v kuchyni
- adekvátne používať predmety

Umenie a kultúra

- rozvíjať hrubú a jemnú motoriku rúk a prstov
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk
- rozvíjať zmyslové vnímanie
- rozvíjať tvorivosť a grafomotorické zručnosti
- rozlišovať základné farby
- vyfarbovať predkreslené tvary
- manipulovať s modelovacími materiálmi
- Rozvíjať pasívne vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária.
- Rozvíjať schopnosť pasívne vnímať jednoduché zvuky vyludzované bežnými predmetmi prostredia (šuchotanie, trhanie a krčenie papiera, štrnganie kľúčov, cinkanie skla príboru, klopkanie ceruzkou, prelievanie tekutiny v uzatvorenej fľaši, zvuk tečúcej vody)
- Nácviť týchto zvukov prevádzať s vizuálne vnímaným zdrojom zvuku.
- Motivovať žiakov k vyludzovaniu zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária.
- Rytmizovať jednoduché riekanky- (Ťap, ťap ťapušky, Hijo, hijo na koníčku.)
- Nácviť hier so spevom- (kolo, kolo mlynské, Venček) a iné.
- Počúvanie reprodukovanej hudby- detských piesni, ľudových piesni

Zdravie a pohyb

- vykonávať hygienické úkony v súvislosti s telovýchovnými aktivitami

- učiť prijímať pravidla
- učiť prispôbiť sa požiadavkám skupiny
- učiť deti poradovosti
- vykonávať aktivity napodobňovaním
- spojiť pieseň so symbolizáciou pohybov

Obsah vzdelávania pre 6. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- Utvrdiť správne sedenie a držanie písacích potrieb.
- Rozvíjať koordináciu zrak – ruka pri písaní
- Rozvíjať grafomotorické zručnosti a priestorovú orientáciu.
- Rozvíjať uvoľňovacie a relaxačné cvičenia horných končatín.
- Nacvičovať listovanie v knihe.
- Obkresľovať predkreslené geometrické tvary.
- Opakovať nacvičené tvary (šikmé zuby, zátrh)
- Upevňovať písanie tvaru písmen e, m, i, o, u.
- Nacvičovať písanie písmen l.
- Nacvičovať písanie slabík me, mi, le, li, lo, lu
- Vedieť vyjadriť súhlas a nesúhlas v sociálnych situáciách s dospelým a deťmi
- Vyjadrovať svoje vlastné pocity prijateľným spôsobom
- Na základe dramatického prejavu vedieť rozlíšiť a poznať kladné a záporne vlastnosti
- Osvojovať si základné osobné údaje a primeranými komunikačnými prostriedkami ich vedieť vyjadriť (meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, mena súrodencov
- Nacvičiť formulácie zložitejších (4-5 slovných) viet
- Vedieť odpovedať na otázky jednoduchou (2-3 slovnou) vetou
- Nácvič rečňovaniek, vyčítaniek, básničiek
- Učiť sa počúvať krátky literárny útvar podporený ilustráciami
- Nácvič jednoduchých odpovedí na otázky súvisiace s vypočutým textom
- Utvrdzovať čítanie a písanie písmen a slov z predchádzajúceho ročníka
- Osvojiť si hlásku a písmeno l, L
- Porozumieť pokyny a skladať slabiky la, le, li, lo, lu do slov
- Vedieť čítať dvojslabičné slova
- Sluchovou analýzou rozlíšiť začiatkové hlásky v slovách

Príroda a spoločnosť

- Poznať osobné údaje blízkych ľudí,
- orientovať sa v blízkom priestore,
- orientovať sa v čase,
- poznať niektoré rastliny miestnej oblasti,
- poznať niektoré zvieratá miestnej oblasti,
- orientovať sa v bežných životných situáciách.

Človek a hodnoty

- Vedieť sa ospravedlniť – povedať „prepáč“. (podľa postihu) – s pomocou
- Zažiť radosť z odpustenia. (podľa postihu) – s pomocou
- Formovať návyk vzájomného odpúšťania a vonkajších prejavov odpustenia: úsmev, podanie ruky. (podľa postihu)
- Prejaviť potrebu ľútosti pre život človeka. (podľa postihu)
- Na príklade uviesť prínos odpustenia. (podľa postihu) – s pomocou
- Rozprávať o hodnote odpustenia. (podľa postihu) – s pomocou
- Vnímať Božie odpustenie pri ľútosti. (podľa postihu) – s pomocou
- Pravidelne si spytovať svedomie. (podľa postihu) – s pomocou
- Vedieť čo je dobrý skutok. (podľa postihu) – s pomocou
- Viest' ku konaniu dobra. (podľa postihu) – s pomocou
- Ukázať ako sa prejavuje dobrý skutok. (podľa postihu) – s pomocou
- Viest' detí ku vzájomnej komunikácii. (podľa postihu) – s pomocou
- Nadchnúť sa pre rozhovor s ľuďmi. (podľa postihu) – s pomocou
- Nácvik komunikácie na modelových situáciách. (podľa postihu) – s pomocou
- Za pomoci učiteľa vnímať rozdiel medzi rozhovorom s ľuďmi a s Bohom. (podľa postihu)
- Za pomoci učiteľa nadchnúť sa pre rozhovor s Bohom
- Formulovať modlitbu vlastnými slovami. (podľa postihu) – s pomocou.

Matematika a práca s informáciami

- porovnávať predmety podľa vlastností a vedieť tvoriť skupiny s rozličných predmetov
- osvojovať si pojmy kratší – dlhší
- vedieť sa orientovať v priestore pred- za
- pochopiť množstvo 6, počítať do 6, čítať a písať číslice 6
- priradovať predmety k číslu, priradovať čísla k predmetom
- pomenovať a priradovať k názvu základné geometrické tvary
- samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou pracovať s myšou,
- samostatne/s pomocou pracovať s klávesnicou – šípky, enter
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- práca s výučbovými programami,
- práca s jednoduchým vyhľadávačom
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

Človek a svet práce

- Zvyšovať samostatnosť pri hygienických návykoch,
- zvyšovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach,
- zvyšovať samostatnosť pri stravovacích návykoch,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v domácnosti,
- vedieť rozlišovať rôzne materiály a pracovné náradie.

Umenie a kultúra

- rozvíjať výtvarné zručnosti
- rozvíjať priestorovú orientáciu
- rozvíjať kooperáciu pri spoločných výtvarných aktivitách
- prispôbovať sa požiadavkám skupiny
- zdokonaľovať poznatky o kresbe, maľbe, modelovaní
- Určovať vlastnosti vnímaných zvukov: (dlhý tón/zvuk – krátky), intenzity (hlasný – tichý),
- hudobný nástroj – ľudský hlas
- Rozlišovať tempo, rytmus piesne alebo inštrumentálnej hudby.
- Rytmizovať jednoduché detské piesne – tieskaním
- vyťukávaním a hrou na telo
- Rytmické cvičenia prevádzať s využitím Orffovho inštrumentária (ozvučné drievka, bubon, triangel).
- Rozlišovať tóny hudobných nástrojov, bubon, klavír, trubka.
- Počúvať jednoduché detské piesne rôzneho žánru, hudobné skladby- uspávanka.
- Osvojovať si jednoduché piesne: Čo by koza neskákala, Bude zima, Išiel strašiak, Fúkaj, fúkaj teplý vetrík a iné.

Zdravie a pohyb

- upevňovať pohybovú aktivitu chôdzou, lezením, behom, skokmi a pohyb. hrami
- oboznámiť sa s niektorými loptovými hrami
- rozvíjať priestorovú orientáciu pri pohybových hrách
- zdokonaľovať koordináciu pohybov pri jednoduchých pohybových a loptových hrách
- zapájaním sa do sezónnych činností zvyšujeme celkovú telesnú zdatnosť, silu a obratnosť(sánkovanie, šmýkanie, turistika a pod.)
- loptovými a pohybovými hrami osvojovať u žiakov jednoduché pravidlá a povely

Rámcový učebný plán C variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	3.roč.	7.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikatívnych schopností	4	3	7
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	1	3
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	3

Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	2
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova			
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2+1	4+1
	informatická výchova		0,5+0,5	0,5+0,5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2+1	2,5+1,5	4,5+2,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2
	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3	3	6
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		18	17	35
VOLITEĽNÉ HODINY		2	3	5
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		20	20	40

Obsah vzdelávania pre 3. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- Stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- Rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť,
- Rozvíjať porozumenie reči,

- Podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka, podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka,
- Naučiť žiaka základy čítania.
- Rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť(zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.)
- Rozlišovať intenzitu a smer prichádzajúcich zvukov.
- Rytmizovať slabiky
- Rozlišovať prvú hlásku v slove
- Porozumieť reči komentovaním všetkých činností
- Postupovať od poznávania skutočných predmetov k obrázkom
- Pomenovávať predmety a deje v prostredí školy a rodiny
- Tvoriť jednoslovné a dvojslovné vety
- Pracovať s detskými ilustrovanými knihami, leporelami
- Diferencovať obrázky, symboly a znaky
- Rytmizovať riekanky a detské pesničky
- Rozvíjať schopnosť orientácie v priestore a v rovine
- Sledovať a ukladať prvky v rade zľava doprava
- Diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku).
- Návčik čítania písmena a, A vo funkcii spojky s obrázkami.
- Rozvíjať spoluprácu pri vykonávaní hygienických návykov
- Rozvíjať základy sociálnych interakcií
- Rozvíjať základy neverbálnej imitácie
- Podporovať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy
- Učiť sa vyjadrovať súhlas a nesúhlas prijateľným spôsobom
- Zlepšiť hrubú motoriku rúk
- Rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania
- Upevňovať schopnosť správneho držania písacích potrieb.

Príroda a spoločnosť

- Poznať osobné údaje - meno a priezvisko, mená svojich rodičov, spolužiakov, učiteľa, príp. vychovávateľa.
- Orientovať sa v priestore školy
- Orientovať sa v čase - deň – noc, ráno – večer, teraz – potom.

- Pomenovať niektoré časti ľudského tela - hlava, trup, ruky, nohy
- Poznať a pomenovať niektoré rastliny a zvieratá
- Uvedomovať si premenlivosť počasia
- Pozorovať zmeny v prírode – ročné obdobia
- Orientovať sa v bežných životných situáciách – verejná doprava, telefonovanie
- Rozpoznávať obchody a potraviny
- Oboznamovať sa s mincami 1 €, 2 €.
- Poznať úlohu lekára, zdravotnej sestry, správanie v čakárni a ordinácii.

Človek a hodnoty

- Spoznať biblický príbeh stvorenia. Vymenovať dary stvorenia. Slovné vyjadriť, že svet je Božím darom.
- Vážiť si dary prírody, prácu ľudí.
- Formovať návyk prejavov vďačnosti k Bohu, k rodičom.
- S pomocou učiteľa vyskladať obrazy biblického príbehu stvorenia.
- Vlastnými slovami vyjadriť obdiv a vďaku Bohu.
- Získať vedomosti o živote Ježiša – Božieho Syna.
- Slovné jednoduchými slovami opísať svoju matku a jej úlohy. Na základe príbehu zvestovania spoznať Máriu ako matku Pána Ježiša.
- Vnímať osobu Ježiša ako dar od nebeského Otca. Slovné pomocou učiteľa prejaviť Ježišovi vďaku za jeho dar vykúpenia. Prejaviť záujem o živý vzťah s Ježišom.
- Rozvíjať schopnosť identifikácie, pohybovej pamäte, reprodukovania obsahu textu – pomocou dramatizácie, práce s vykladacím materiálom, modelovaním, pohybovými hrami, tancom.
- Oboznámiť sa s okolnosťami povolania apoštolov.
- Získať vedomosti o Cirkvi ako o spoločenstve pokrstených ľudí. Rozlišovať kladné a záporné vlastnosti.
- Zostaviť rebríček vlastností, ktoré by mal mať dobrý priateľ. Urobiť rozbor vlastností a vymenovať tie, ktoré mal Ježiš.
- Uvedomiť si, že aj ja môžem byť apoštolom vo svojom prostredí.
- Prejaviť záujem o vytváranie atmosféry lásky a priateľstva okolo seba. Nadchnúť sa pre konanie dobra.
- Identifikovať sa so spoločenstvom ľudí patriacich do Cirkvi – spoločné slávenie, modlitba, pomoc vo farnosti.

- Rozvíjať návyk obdarovania priateľa pri príležitosti sviatku.
- Vytvoriť darček pre priateľa. Pomenovať udalosť svojho začlenenia do Cirkvi – krst.
- Na modelovej situácii rozlíšiť dobro a zlo.
- Rozlíšiť krstné meno od priezviska. Pomenovať svojich krstných rodičov.
- Vnímať svoje miesto v Božej rodine – v Cirkvi. Prejaviť úctu a vďaku Bohu, rodičom, krstným rodičom.
- Budovať pozitívny vzťah k svojmu krstnému patrónovi.
- Formovať návyk spolupatričnosti k ľuďom patriacim do Cirkvi.
- Formovať návyk účasti na nedeľnej sv. omši.
- Rozvíjať úctu k Božiemu menu. Spolupracovať na dramatickom stvárňovaní modelových príbehov.

Matematika a práca s informáciami

- Vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov – vytváranie párov a dvojíc
- Zdokonaľovať sa v zisťovaní podobnosti a rozdielov
- Triediť predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar
- Osvojiť rozlišovanie a pomenovanie farieb
- Vedieť sa orientovať v priestore - utvrdzovanie pojmov dopredu- dozadu, hore – dolu
- Pochopiť množstvo 3 – počítanie do 3, čítanie a písanie číslice
- Priraďovanie predmetov k číslu 3, priraďovanie čísla k predmetom.

Človek a svet práce

- Utvárať základné hygienické návyky - umývanie a utieranie tváre, rúk, česanie, úprava zovňajšku
- Utvárať základné samoobslužné činnosti – používanie hygienických potrieb, WC.
- Obliekanie a vyzliekanie odevu s pomocou.
- Utvárať základné návyky pri stolovaní
- Rozvíjať hrubú a jemnú motoriku
- Utvárať základné pracovné zručnosti – odkladanie predmetov, upratovanie hračiek
- Pomenovať zariadenie kuchyne – zariadenie kuchyne
- Oboznamovať sa s bezpečnosťou práce v kuchyni
- Rozlišovať rôzne materiály - papier, textil, drevo, plastelína, hlina a iné.
- Skladať jednoduché puzzle

- Manipulácia s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, vkladanie, navliekanie
- Adekvátne používať predmety.

Umenie a kultúra

- Rozvíjať hrubú a jemnú motoriku rúk a prstov
- Obkresľovanie foriem – bodky, prerušované čiary
- Rozlišovanie základných farieb
- Rozvíjať senzomotorickú koordináciu
- Vyfarbovanie obrázkov a predkreslených tvarov – maľovanky
- Rozvíjať tvorivosť a grafomotorické zručnosti
- Rozfukovať farebné škvrnky
- Maľovanie prstom prstovými farbami, tvorenie odtlačkov prsta, dlane, chodidla.
- Modelovanie - plastelína, modurit, cesto a iné modelovacie materiály
- Nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby
- Prebúdzajú záujem o hudbu na princípe detskej hry
- Uvoľňovať motoriku a rozvíjať zmysel pre rytmus
- Rozvíjať pasívne vnímanie zvukov Orffovho inštrumentária
- Počúvať reprodukovánú hudbu – detské piesne, ľudové piesne (Varila myšička kašičku; Jeden kováč kuje; Kvá, kvá, kvačica a iné).

Zdravie a pohyb

- Zdokonaľovať pohybové aktivity – chôdza, lezenie, beh, skoky
- Hádzať a chytať loptu
- Aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami
- Vytváranie sebakontroly – hry rolové, kontaktné
- Učiť sa prijímať pravidlá – kolektívne hry
- Učiť sa prispôbiť sa požiadavkám skupiny
- Uvedomenie si vlastného tela
- Vykonávanie aktivít napodobňovaním – nácvik chôdze po klzkej ploche, kĺzanie, sánkovanie
- Prekonávať prírodné prekážky – turistika

Obsah vzdelávania pre 7. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

- Stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- Rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť - rozlišovanie rôznych druhov a intenzity zvukov , rozlišovanie poradia hlások
- Rozvíjať porozumenie reči - komentovaním všetkých činností
- Tvoríť dvojslovné a trojslovné vety , slovné pomenovania
- Pracovať s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, pestovať vzťah ku knihám a k čítaniu
- Počúvať krátke príbehy s porozumením
- Rozvíjať schopnosti potrebné na základy čítania – diferencovať obrázky, rytmizovať riekanky
- Skladať slabiky: mama, mami, mame, máme
- Precvičovať hlásky a písmena l, L, skladanie slabík la, le, li, lo, lu do slov.
- Osvojiť si čítanie o, O
- Čítať už osvojené písané slabiky (me, mi, le, li, lo, lu)
- podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka
- podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka
- Rozvíjať schopnosť kooperácie so spolužiakmi
- Samostatnejšie nadväzovať, udržať a ukončiť sociálne interakcie s inými deťmi
- Osvojiť si základné pravidlá spoločenského správania
- Vedieť sprostredkovať vedomosti o sebe okoliu prijateľným spôsobom
- Vedieť pomenovať rolu osoby v rodine, v škole, v spoločnosti
- Upevňovať hygienické návyky pri písaní – uvoľňovacie a relaxačné cvičenia
- Rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu rúk
- Rozvíjať koordináciu zrak – ruka pri písaní
- Vedieť udržať ceruzu a pero pri písaní v liniatúre.
- Upevnenie písania tvaru písmen e, m, i, o, u.
- Precvičovanie písania písmena l.
- Nacvičovanie písania slabík em, im, el, il, om, um, ol, ul
- Nacvičovanie písania písmena a, o.

Príroda a spoločnosť

- Poznať svoje osobné údaje a mená blízkych ľudí
- Orientovať sa v blízkom priestore – pohyb podľa pokynov- von, dnu, hore, dole
- Poznávať vlastné telo - vymenovať a ukázať na sebe a na spolužiakovi osem častí
- Vymenovať časti ľudskej tváre (oči, uši, nos, ústa, jazyk, zuby)
- Orientovať sa v čase – názvy mesiacov
- Poznať ďalšie rastliny miestnej oblasti
- Poznať ďalšie zvieratá miestnej oblasti
- Orientovať sa v bežných životných situáciách – doprava, telefonovanie, pošta, lekár

Človek a hodnoty

- Spoznať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu.
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

- Vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov – porovnávanie, triedenie
- Zdokonaľovať sa v zisťovaní podobnosti a rozdielov : viac – menej – rovnako
- Vedieť sa orientovať v priestore: pred – za, prvý – posledný
- Pochopiť množstvo 7. Číslo 7. Počítanie do 7. Čítanie a písanie číslice 7.
- Pomenovanie a priradovanie k názvu: kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník
- Oboznámiť sa s počítačom, monitorom, myšou, klávesnicou
- Vedieť zapnúť/ vypnúť počítač s pomocou
- Vedieť pracovať s myšou a klávesnicou s pomocou
- Oboznámiť sa s jednoduchým edukačným programom a hrou

Človek a svet práce

- Upevňovať samostatnosť pri hygienických návykoch – používanie hygienických potrieb, použitie WC
- Upevňovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach – obliekanie, vyzliekanie, obúvanie, vyzúvanie
- Upevňovať samostatnosť pri stravovacích návykoch – používanie lyžice, príboru
- Osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v domácnosti – udržiavanie poriadku, základy stolovania, príprava raňajok, čaju, manipulácia so sporákom
- Osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v dielni – práca s papierom, navliekanie korálok, práce s rôznym materiálom
- Vedieť rozlišovať rôzne materiály a pracovné náradie

Umenie a kultúra

- Rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a výtvarné zručnosti – kresba, maľba, modelovanie
- Rozvíjať priestorovú orientáciu
- Učiť sa znázorniť postavu
- Vedieť určiť farby charakteristické pre určité predmety alebo javy
- Spolupracovať pri príprave materiálu a pri upratovaní pracovného priestoru
- Rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova, tempa, rytmu piesne alebo inštrumentálnej skladby
- Využívať Orffove inštrumentárium
- rozlišovať niektoré hudobné nástroje, bubon – klavír – trúbka - husle
- osvojiť si jednoduché piesne a hudobno-pohybové hry, Maličká som, Kukulienka, Červené jabĺčko, Zahrajte mi muzikanti, Sláviček, Ty a ja, Javorová brána, Malí muzikanti, Konvalinka, Šli dievčence vence viť a iné.

Zdravie a pohyb

- Zvyšovať samostatnosť pri vykonávaní pohybových aktivít – chôdza, lezenie, beh, skoky
- Hádzať a chytať loptu - zlepšovať správnu koordináciu pohybov
- Zlepšovať schopnosť sebakontroly
- Vedieť dodržiavať poradie v skupine

- Zvýšiť úroveň základných pohybových schopností – kolektívne hry s využitím lopty
- Automatizovať už zvládnuté pohyby
- Posilňovať vôľové vlastnosti k prekonávaniu prekážky spojenej s fyzickou námahou - hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, kĺzanie na snehu, na ľade, šmýkanie
- Prekonávať prírodné prekážky – turistika

Rámcový učebný plán C variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	4.roč.	8.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikatívnych schopností	4	3	7
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	1	3
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1	1	3
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	2
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1	1	1+1
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2+1	4+1
	informatická výchova		0,5+0,5	0,5+0,5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	3+1	2,5+1,5	5,5+2,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	2

	hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3	3	6
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		18	17	35
VOLITEĽNÉ HODINY		2	3	5
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		20	20	40

Obsah vzdelávania pre 4. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

- Stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii
- Rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť – hry s nerečovými zvukmi, rozlišovať rôzne druhy zvukov, rozlišovať zvuky reči, rytmizovať slabiky, hry so zmenami melódie a tempa reči, rozlišovať prvú hlásku v slove,
- Rozvíjať porozumenie reči – komentovaním všetkých činností a pomenovaním predmetov, kategorizovať pojmy podľa daných kritérií
- Rozvíjať expresívnu reč – námetové hry s hlasným komentovaním činnosti, upevňovať slovnú zásobu, pomenovávať predmety a deje v prostredí školy a rodiny, tvoriť jednoslovné a dvojslovné vety, jednoduchý rozhovor, jednoduché rozprávanie zážitku, pracovať s ilustrovanými knihami, leporelami
- Rozvíjať schopnosti potrebné pre základy čítania – diferencovať symboly, obrázky, znaky, rytmizovať riekanky a pesničky, orientácia v priestore a rovine, osvojovanie si čítania analyticko-syntetickou i globálnou metódou (diferenciácia zvukov reči), nácviku čítania písmena a, A, i, l vo funkcii spojky s obrázkami, hlásky a písmená: a, A, i, l, m, M, slabiky ma, mi, slová, obrázkové čítanie
- Podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka, podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka,
- Naučiť žiaka základy čítania.

Rozvíjanie sociálnych zručností

- rozvíjať sociálne interakcie so spolužiakmi pomocou hier, viesť k spolupráci v kolektíve , reagovať na výzvu inej osoby
- rozvíjať schopnosť nadväzovania vzťahov k osobám v školskom prostredí,
- starať sa o obľúbené hračky, navodiť citové prežívanie
- budovať schopnosti empatie, adekvátne reagovať na správanie iných ľudí
- viesť k spolupráci žiakov pri vykonávaní hygienických návykov
- rozvíjať samostatnosť pri stravovaní
- imitovať činnosti dospelých spojených s predmetom
- rozvíjať schopnosť počúvať krátky príbeh, iné osoby, pamätať si mená hlavných postáv z príbehu

Rozvíjanie grafomotorických zručností

- upevňovať správne sedenie a držanie písacích potrieb,
- rozvíjať uvoľňovacie a relaxačné cvičenia,
- opakovať a utvrdzovať nacvičené tvary – horné a dolné oblúky, vodorovné čiary, šikmé čiary, kruhy, ovály, vlnovky, slučky,
- rozlišovať veľké a malé tvary, obťahovať písané tvary, samostatne písať,
- nacvičovať držanie ceruzky, nacvičovať písanie so správnym prítlakom

Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

- poznať osobné údaje – mená blízkych ľudí, rozlišovať ľudí podľa pohlavia,
- orientovať sa v priestore školy – odkladanie predmetov v priestore triedy, pomenovať zariadenie triedy, jedálne,
- orientovať sa v čase – deň, noc, ráno, večer, teraz, potom,
- pomenovať časti ľudského tela
- poznať a pomenovať niektoré rastliny a zvieratá – mačka, pes, prasa, koza, sliepka, kohút, hus, kačica, myš, medveď, líška, zajac, vrabec, lastovička, sýkorka, drozd, mucha, motýľ, včela, izbové a lúčne rastliny, stromy – jabloň, hruška, slivka, orech, čerešňa,
- diferencovať chute a vône
- pozorovať zmeny a počasie v prírode v jednotlivých ročných obdobiach
- orientovať sa v bežných životných situáciách – cestovanie autom, verejným dopravným prostriedkom, telefonovanie, nakupovanie v obchode s pomocou, rozlišovať obchody, oboznámiť sa s mincami 1€, 2€,

- oboznámiť sa s úlohou lekára, zdravotnej sestry, poznať pojem chorý, zdravý, teplomer, teplota, vyjadriť svoj zdravotný problém

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Spoznať biblicky príbeh stvorenia. Vymenovať dary stvorenia. Slovné vyjadriť, že svet je Božím darom.
- Vážiť si dary prírody, prácu ľudí.
- Formovať návyk prejavov vďačnosti k Bohu, k rodičom.
- S pomocou učiteľa vyskladať obrazy biblického príbehu stvorenia.
- Vlastnými slovami vyjadriť obdiv a vďaku Bohu.
- Získať vedomosti o živote Ježiša – Božieho Syna.
- Slovné jednoduchými slovami opísať svoju matku a jej úlohy. Na základe príbehu zvestovania spoznať Máriu ako matku Pána Ježiša.
- Vnímať osobu Ježiša ako dar od nebeského Otca. Slovné pomocou učiteľa prejať Ježišovi vďaku za jeho dar vykúpenia. Prejať záujem o živý vzťah s Ježišom.
- Rozvíjať schopnosť identifikácie, pohybovej pamäte, reprodukovania obsahu textu – pomocou dramatizácie, práce s vykladacím materiálom, modelovaním, pohybovými hrami, tancom.
- Oboznámiť sa s okolnosťami povolania apoštolov.
- Získať vedomosti o Cirkvi ako o spoločenstve pokrstených ľudí. Rozlišovať kladné a záporné vlastnosti.
- Zostaviť rebríček vlastností, ktoré by mal mať dobrý priateľ. Urobiť rozbor vlastností a vymenovať tie, ktoré mal Ježiš.
- Uvedomiť si, že aj ja môžem byť apoštolom vo svojom prostredí.
- Prejať záujem o vytváranie atmosféry lásky a priateľstva okolo seba. Nadchnúť sa pre konanie dobra.
- Identifikovať sa so spoločenstvom ľudí patriacich do Cirkvi – spoločné slávenie, modlitba, pomoc vo farnosti.
- Rozvíjať návyk obdarovania priateľa pri príležitosti sviatku.
- Vytvoriť darček pre priateľa. Pomenovať udalosť svojho začlenenia do Cirkvi – krst.
- Na modelovej situácii rozlíšiť dobro a zlo.
- Rozlíšiť krstné meno od priezviska. Pomenovať svojich krstných rodičov.

- Vnímať svoje miesto v Božej rodine – v Cirkvi. Prejaviť úctu a vďaku Bohu, rodičom, krstným rodičom.
- Budovať pozitívny vzťah k svojmu krstnému patrónovi.
- Formovať návyk spolupatričnosti k ľuďom patriacim do Cirkvi.
- Formovať návyk účasti na nedeľnej sv. omši.
- Rozvíjať úctu k Božiemu menu. Spolupracovať na dramatickom stvárňovaní modelových príbehov.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Priradovať predmety k tomu čo ich dopĺňa – vytvárať dvojice a páry
- Triediť predmety podľa vlastností – množstvo, veľkosť, farba, tvar,
- Utvrďovať pojmy – malý, veľký, málo, veľa
- Orientovať sa v priestore – nad, pod
- Oboznámiť sa s číslom 4, počítat' do 4, čítať a písať číslicu 4
- Priradiť predmet k číslu 4, priradiť číslo k predmetom
- Oboznámiť sa so základnými geometrickými tvarmi

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Osvojovať si hygienické návyky s pomocou, utvárať zručnosti pri manipulácii s hygienickými potrebami, dbať na úpravu zovňajšku, púšťať a zastavovať vodu v umývadle, splachovať na toalete, obliekať, vyzliekať, obúvať a vyzúvať s pomocou, základy stolovania, používanie lyžice, pitie z pohára
- Odkladať hračky, predmety, odevy a obuv na určené miesto, jednoduché prestieranie s pomocou, nalievanie čaju, mlieka, malinovsky, umývať ovocie, utierať prach, polievať kvety
- Rozlišovať rôzne materiály – papier, textil, drevo, plastelína, hlina, skladať a lepiť papier, skladať mozaiku podľa farby, tvaru a veľkosti
- Manipulovať so stavebnicovými tvarmi – ukladanie do výšky, do dĺžky,
- Manipulovať s predmetmi – dvíhať, prenášať, vkladať, nasúvať, navliekať, vhadzovať,
- Skladať jednoduché puzzle
- Skrutkovať do perforovanej dosky
- Navliekať rôzne predmety

- Rozlišovať a pomenovať detské náradie
- Pracovať s hlinou- oboznámiť sa s vlastnosťami hliny, miesiť, tvarovať jednoduché tvary

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Rozvíjať hrubú a jemnú motoriku rúk a prstov
- Kresba - obkresľovanie foriem, prekresľovať čiary, kruhy, špirály, rozlišovať základné farby, vyfarbovať predkreslené tvary, kresliť farebnými kriedami na papier A3
- Maľba – maľovať prstovými farbami, tvoriť odtlačky, nanášať farby na výkres štetcom, maľovať temperovými farbami na mokrý podklad, pokrývať plochu rozmanitými farbami kladenými vedľa seba
- Modelovanie – manipulovať s modelovacími materiálmi – miesiť, stláčať, šúľať, ťapkať, vyťahovať, gúľať, spracovať väčší kus modelovacej hmoty, vyštipovať malé kúsky z plastelíny, vytvárať trojrozmerné tvary, naznačiť objem

Hudobná výchova

- Rozvíjať pasívne vnímanie a vyludzovanie zvukov na jednoduchých hudobných nástrojov Orffovho inštrumentária
- Rytmizovať krátke riekanky a piesne hrou na tele
- Imitovať prejav hudobného nástroja
- Osvojiť si základy pohybovej kultúry a rytmiky, vyjadriť charakter skladby pochodom, kolísaním
- Nacvičiť jednoduché hry so spevom, jednoduché detské piesne s rozličným tempom a rozdielnou dynamikou, počúvať detské, ľudové piesne

Zdravie a pohyb

Zdravotná telesná výchova

- Utvárať správnu koordináciu pohybov, posilňovať vôľové vlastnosti, - riekanky, detské piesne
- Utvárať schopnosť podriaďiť sa skupine pri spoločnej telovýchovnej aktivite – hry rolové, kontaktné
- Zdokonaľovať vzpriamenú chôdzu, chôdzu daným smerom, chôdzu po schodoch, pochodovanie po určenej trase, prekračovanie prekážok
- Podliezať a preliezať prekážky, liezť po mierne šikmej ploche
- Beh – v skupine za učiteľom, zmena smeru, s vyhýbaním sa prekážkam, k méte, kolektívne hry spojené s chôdzou a behom
- Skoky – poskoky znožmo, z miesta, s otočením, cez čiaru, poskoky v podrepe, preskakovanie nízkej prekážky

- Hádzať a chytať loptu, gúľanie, kotúľanie, prehadzovanie lopty cez nízke prekážky, kolektívne hry s loptou
- Sezónne činnosti – hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, kĺzanie, sánkovanie, turistika,

Obsah vzdelávania pre 8. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

- Rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť – hry s nerečovými zvukmi, rozlišovať druhy zvukov, rozlišovať intenzitu a smer prichádzajúcich zvukov, rozlišovať zvuky reči, rytmizovať slabiky, rozlišovať poradie hlások v slove
- Komentovať všetky činnosti, porovnávať predmety, komentovať činnosti a deje z minulosti,
- Kategorizovať pojmy podľa daných kritérií
- Počúvať krátke príbehy s porozumením s podporou ilustrácií, dramatizácie
- Rozvíjať expresívnu reč – reagovať na verbálne inštrukcie zadávané učiteľom, komentovať činnosť pri námetových hrách,
- Vytvárať situácie z bežného života – rozvoj slovnej zásoby,
- Pomenovávať predmety a deje v prostredí školy a rodiny,
- Tvoriť dvojslovné a trojslovné vety, slovné pomenovania, tvoriť zápor, tvoriť otázky
- Rozvíjať chápanie časovej následnosti dejov – krátke príbehy, vyjadrenie minulosti, budúcnosti
- Realizovať jednoduchý rozhovor, striedať role, odpovedať na otázky
- Rozprávať alebo reprodukovat jednoduchý príbeh podľa obrázkov s pomocou učiteľa
- Pracovať s detskými ilustrovanými knihami, leporelami
- Rozvíjať schopnosti potrebné pre základy čítania – diferencovať obrázky, symboly alebo znaky, schematicky znázorňovať slová, rytmizovať riekanky a pesničky
- Rozvíjať schopnosť orientácie v priestore a v rovine
- Rozvíjať schopnosť diferencovať zvuky reči – slabiky, hlásky, a ich dĺžku
- Poznávať, použiť a sluchovo rozlíšiť v slove, slabikách hlásky a písmená : v,p,t,
- Tvoriť dvojslovné vety, obrázkové čítanie

Rozvíjanie sociálnych zručností

- Osvojiť si pravidlá spoločenského správania s deťmi i dospelými

- Podporovať a rozvíjať vyššie city- oddanosť, súcit, spolupatričnosť,...
- Vyjadriť svoje city prijateľným spôsobom
- Poznávať a rozlišovať kladné a záporné vlastnosti formou dramatického prejavu
- Podporovať samostatnosť nadväzovaním kontaktu, zotrvať v rozhovore, ukončiť rozhovor
- Podporovať schopnosť slušného odmietnutia kontaktu
- Nadväzovať a postupne udržiavať priateľské vzťahy s inými žiakmi
- Realizovať hry a aktivity podporujúce žiakov v skupine

Rozvíjanie grafomotorických zručností

- Upevňovať hygienické návyky pri písaní
- Realizovať uvoľňovacie a relaxačné cvičenia horných končatín
- Obkresľovať predkreslené geometrické tvary
- Opakovať nacvičené tvary
- Upevňovať písanie tvaru písmen- l, a, o
- Nacvičovať písanie písmen –p, t, nacvičovať s nimi slabiky

Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

- Poznať základné osobné údaje- meno, priezvisko, vek, bydlisko, osobné údaje rodičov
- Orientácia v čase- mesiace, týždne, dni
- Samostatná orientácia v priestore, utvrdzovanie pravo-ľavej orientácie
- Poznať vlastné telo- vymenovať a ukázať na sebe a na spolužiakovi 10 časti ľudského tela, ukázať a vymenovať časti ľudskej tváre
- Rozlišovať zdroje zvuku, rozlišovať kontrastné farby
- Poznávať prírodné materiály-zem, kameň, drevo, poznať význam živej a neživej prírody pre človeka, poznávať ďalšie stromy a kvety, poľnohospodárske plodiny (zemiaky a kukurica), zvieratá
- Využívať informačné služby k vlakom a autobusom
- Používať mobilný telefón, poznať telefónne číslo tiesňového volania: 150,155,158
- Orientovať sa v nemocnici, zdravotnom stredisku, vyzdvihnúť lieky na recept s pomocou

- Precvičovať jednoduchý nákup s pomocou
- Vyberať potraviny a rozlišovať ich podľa chuti
- Ošetrovať drobné poranenia
- Poznávať blízke okolie- mesto-dedina, mesto- obec

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Spoznať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu.
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Porovnávať predmety podľa vlastností
- Triediť predmety podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar
- Upevňovať pojmy- viac- menej- rovnako
- Orientovať sa v priestore
- Oboznámiť sa s číslom 8, počítať do 8, čítať a písať číslicu 8, číselný rad do 8, priraďovať predmety k číslu, čísla k predmetom
- Vytvárať skupiny predmetov v danom počte
- Precvičovať pomenovania a priraďovania k názvu- kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník

Informatická výchova

- Oboznámiť sa s počítačom, rozlišovať jednotlivé časti PC, ovládať klávesnicu a myš samostatne alebo s pomocou
- Ovládať jednoduchú hru- spustenie, ukončenie samostatne alebo s pomocou
- Kresliť vlastné obrázky, obrázky podľa návodu, kresliť voľnou rukou s použitím nástrojov editora
- Pracovať s edukačným programom- rozvíjať vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, jemnú motoriku, koordináciu pohybu
- Rozvíjať slovnú zásobu a zásady počítania
- Rozvíjať alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Upevňovať sebaobslužné stereotypy pri obliekaní, obúvaní, osobnej hygiene
- Rozlišovať poradie obliekania v jednotlivých časti odevov
- Upevňovať správne stereotypy pri stolovaní, samostatne používať lyžicu, používať príbor s pomocou
- Udržiavať poriadok v hračkách, školských pomôckach, osobných veciach
- Zametať, umývať, udržiavať poriadok v priestore triedy a na pracovných stoloch
- Polievať kvety
- Ovládať zásady stolovania a samostatného prestierania
- Pripravovať jednoduché jedlá
- Prať osobnú bielizeň, žehliť s pomocou, čistiť obuv
- Strihať, nalepovať, zlepovať papier
- Strihať textil podľa predlohy, lepiť textil, pracovať s ihlou
- Rozoznávať materiály: papier, textil, drevo, kov
- Rozoznávať a pomenovať náradie: kladivo, píłka, kliešte, pilník, pracovať s náradím
- Pracovať s jednoduchými stavebnicami- montážne a demontážne práce
- Pracovať s hlinou- miesiť, tvarovať, valkať, modelovať
- Oboznámiť sa s prácou na tkacích krosnách- vytvárať jednoduché vzory s pomocou učiteľa

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Kresliť predmety a javy charakteristických farieb, kresliť pomocou predtlače, kresliť podľa predlohy, kresliť ľudskú popstavu
- Maľbou vytvárať nové farby a odtiene, maľovať veľkým aj malým štetcom hustou sýtou farbou, vypĺňať plochy medzi líniami farby, členiť plochu s využitím farby a línie
- Vymaľovávať pozadie na základe motivácie
- Dotvárať prírodné materiály otláčaním, vtláčaním a prenášaním do plochy
- Modelovať základné tvary, tvary jednoduchých predmetov, zvieracie figúry

Hudobná výchova

- Rozlišovať tempo, rytmus, piesne alebo inštrumentálne skladby
- Rytmizovať jednoduché detské piesne tleskaním, vyťukávaním, hrou na telo
- Realizovať rytmické cvičenia s využitím Orffovho inštrumentária, prípadne iných nástrojov
- Rozlišovať tóny hudobných nástrojov- bubon, klavír, trúbka, husle, gitara
- Počúvať jednoduché detské piesne a hudobné skladby
- Osvojovať si ďalšie jednoduché piesne
- Uplatňovať ďalšie tanečné prvky v hudobno- pohybových hrách

Zdravie a pohyb

Zdravotná telesná výchova

- Upevňovať návyky správneho držania tela, posilňovať svalový tonus a silu, spevňovať kĺbové spojenia
- Realizovať chôdzu v rôznom tempe, s prenášaním predmetov, s prekračovaním nízkych prekážok, vo výpone, naboso, reagovať na rozmanité sluchové a zrakové podnety pri chôdzi, zostupovať z nízkych prekážok bez držania
- Prekonávať prekážky preliezaním a podliezaním, lezenie na zvislý rebrík do 1m
- Beh daným smerom po priamej dráhe, beh v zástupe, vybiehanie na daný signál, k danému cieľu, striedanie chôdze a behu podľa signálov, využívanie behu pri naháňackách s jednoduchými pravidlami
- Skok znožmo, z miesta, s perovaním v kolenách, preskok napnutej gummy do výšky 15-20cm s pomocou aj bez pomoci, preskakovanie nízkych prekážok v chôdzi, zoskok z výšky 15- 20cm na mäkkú podložku s pomocou aj bez pomoci, nácvik skoku do diaľky
- Hádzanie a chytanie lopty- hod lopty do diaľky horným oblúkom, do terča, do koša, hádzanie

lopty o zem s odrazom šikmo a kolmo, prihrávky vo dvojiciach, nácvik kopu do lopty, kolektívne hry s využitím lopty

- Sezónne činnosti: hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, kĺzanie, šmýkanie, sánkovanie, turistika

Rámcový učebný plán C variant

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMET/ROČNÍK	9.roč.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikatívnych schopností	3	3
	rozvíjanie sociálnych zručností	1	1
	rozvíjanie grafomotorických zručností	1	1
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1
Matematika a práca s informáciami	matematika	2+1	2+1
	informatická výchova	0,5+0,5	0,5+0,5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2,5+1,5	2,5+1,5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1
	hudobná výchova		

		1	1
Zdravie a pohyb	Zdravotná telesná výchova	3	3
SPOLU POVINNÁ ČASŤ		17	17
VOLITEĽNÉ HODINY		3	3
SPOLU: POVINNÁ ČASŤ+VOLITEĽNÉ HODINY		20	20

Obsah vzdelávania pre 9. ročník žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Jazyk a komunikácia

Rozvíjanie komunikačných schopností

- Stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii,
- rozvíjať sluchovú diferenciačnú schopnosť,
- rozvíjať porozumenie reči,
- podporovať spontánne vyjadrovanie potrieb, pocitov a názorov žiaka,
- podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka,
- naučiť žiaka základy čítania.

Rozvíjanie sociálnych zručností

- Rozvíjať schopnosť spolupracovať s blízkymi osobami a vykonávať jednoduché úkony,
- vytvárať pozitívne vzťahy k spolužiakom a kolektívu,
- zapájať sa do jednoduchých sociálnych aktivít,
- vedieť sa primerane vysporiadať s odmietnutím,
- viesť žiakov k akceptácii rôznych názorov a prístupov k riešeniu problémov

Rozvíjanie grafomotorických zručností

- Zlepšovať kvalitu grafických tvarov,
- poznať grafickú podobu písmen,
- vedieť napísať niekoľko písmen.

Príroda a spoločnosť

Vecné učenie

- Poznať svoje osobné údaje a niektoré údaje rodičov,

- samostatne sa orientovať v danom priestore,
- orientovať sa v čase, v častiach dňa podľa činnosti,
- rozoznať reálne a vyobrazené predmety,
- poznať a rozlišovať rôzne zvuky a hlasy zvierat.

Človek a hodnoty

Náboženská výchova

- Spoznať biblický príbeh uzatvorenia zmluvy s Bohom
- Prejaviť záujem o vytváranie osobného vzťahu s Bohom.
- Vytvoriť tabule Desatora.
- Vysvetliť zmysel prvých troch prikázaní.
- Uvedomiť si, že Bohu má patriť prvé miesto v živote.
- Integrovať do svojho života obsah prvých troch prikázaní – modlitba, dôvera, úcta k Bohu.
- Reprodukovať zlaté pravidlo a interpretovať jeho význam pre spoločnosť.
- Vnímať potrebu spravodlivosti pre život človeka.
- Podieľať sa na hľadaní paralely medzi zlatým pravidlom a pravidlami v spoločnosti (zákony).
- Reprodukovať 4. – 10. Božie prikázanie a interpretovať ich význam pre spoločnosť.
- Povzbudiť sa pre život podľa prikázaní Desatora.
- Prakticky sa podieľať na šírení posolstva Desatora a zákona lásky v rodine i v spoločnosti.

Matematika a práca s informáciami

Matematika

- Vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov,
- vedieť priraďovať predmety k danému číslu a číslo k danej skupine predmetov,
- pochopiť množstvo 9,
- oboznámiť sa so základmi numerácie,
- oboznámiť sa s jednoduchou kalkulačkou.

Informatická výchova

- Poznať počítač, monitor, myš, klávesnicu,
- vedieť zapnúť/ vypnúť počítač samostatne alebo s pomocou,
- vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou,
- oboznámiť sa s jednoduchým edukačným programom a hrou.

Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie

- Upevňovať správne stereotypy hygienických návykov, sebaobslužných činností a stravovacích návykov,
- upevniť si základné pracovné zručnosti pri práci v domácnosti a v dielni,
- rozvíjať aktivitu, sústredenosť a vytrvalosť v práci.
- Pracovať s hlinou- miesiť, tvarovať, valkať, modelovať

- Oboznámiť sa s prácou na tkacích krosnách- vytvárať jednoduché vzory s pomocou učiteľa

Umenie a kultúra

Výtvarná výchova

- Rozvíjať schopnosť vyjadriť vlastné vnemy, predstavy a pocity,
- zvládnuť základné zručnosti pre vlastné výtvarné vyjadrenie,
- podporovať individuálny vzťah žiakov k farebnej skladbe,
- vedieť primerane zaobchádzať s farbou, štetcom hustou farbou vyplňať plochu medzi líniami maľby,
- dotvárať pozadie v maľbe.

Hudobná výchova

- Udržať dané tempo piesne, nespomaľovať, nezrýchľovať,
- rozlišovať niektoré hudobné nástroje,
- osvojiť si jednoduché piesne a hudobno-pohybové hry,
- tvorivo vyjadrovať pocity, zážitky a nálady hrou na detských rytmických a melodických nástrojoch.

Zdravie a pohyb

Zdravotná telesná výchova

- Rozvíjať aktívnu hybnosť,
- zvyšovať samostatnosť pri vykonávaní pohybových aktivít,
- využívať pohybové schopnosti a zručnosti,
- posilňovať samostatnosť a rozhodnosť,
- odstraňovať mimovoľné pohyby,
- utvárať schopnosť chápať a rešpektovať pravidlá hry,
- osvojiť si základné pohybové činnosti a priestorovú orientáciu podľa individuálnych predpokladov.